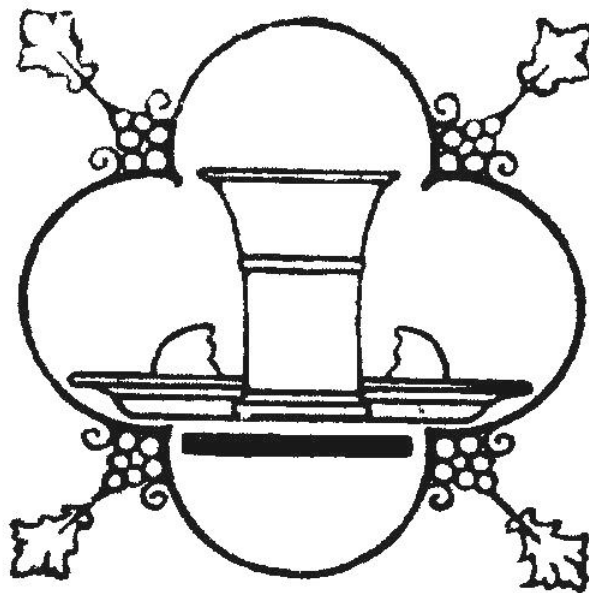

Eenheid en Gemeenschap

Door

J.N. Voorhoeve

Inhoudsopgave

Eenheid en Gemeenschap	1
De eenheid van het lichaam	3
Eén lichaam en één Geest	5
Eén lichaam en één Geest	5
De gevolgen van de eenheid	9
De openbaring van de eenheid	16
Het Middelpunt van de eenheid	23
1. Waar	24
2. Twee of drie	25
3. Vergaderd	26
4. Zijn	26
5. In Mijn Naam	27
6. Daar ben Ik	28
7. In het midden van hen	28
Gemeenschap in beginsel	30
Gemeenschap in praktijk	35
Gemeentelijke onafhankelijkheid?	42
Gemeentelijke verantwoordelijkheid	48
De onderlinge bijeenkomst	69

De eenheid van het lichaam

De eenheid van het lichaam van Christus is een waarheid, die al heel gauw, nadat ze was geopenbaard, uit het oog is verloren door de Gemeente.

En toch is het een waarheid zó groot en heerlijk, dat men zich afvraagt, hoe het mogelijk is dat men haar niet heeft gehandhaafd en door alle eeuwen heen bewaard als een kostbare schat. Het is een waarheid, die in de beginne de gelovigen in Christus met grote vreugde heeft vervuld, en invloed heeft uitgeoefend zowel op hun toegenegenheid alsook op hun gedrag t.o.v. elkaar. Het is een waarheid, die, toen ze tientallen jaren geleden door de werking van Gods Geest weer werd gevonden in en belicht door Gods Woord, duizenden heeft gediend en met dank aan God vervuld. Niet alleen hebben zij zichzelf leren kennen als zondaars, en Christus als hun Heiland en Heer. Niet alleen hebben zij vrede met God gevonden door het geloof in de Zoon van God. Niet alleen zijn zij gelovigen in Christus, die allen één vooruitzicht hebben: de heerlijkheid van de hemelen de wederkomst van de Heer. Maar zij zijn ook samen verbonden met banden van de gemeenschap; zij staan niet een ieder op zichzelf, maar zijn als gelovigen elkaars leden, één in Christus, één met het heerlijk Hoofd. Er is één lichaam, het lichaam van Christus. "Wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn benen." Wij hebben niet zelf een kring te maken; of te vormen, een gemeenschap tot stand te brengen; maar door God Zelf is de relatie gemaakt: een geestelijk lichaam, waarvan Christus het Hoofd is en alle gelovigen in Christus de leden. Nochtans is het met schaamte en verootmoediging zij het gezegd een feit, dat de Gemeente deze relatie geheel uit het oog heeft verloren, en dat zelfs te midden van hen, die er een open oog voor gekregen hebben, deze waarheid telkens op de achtergrond geraakt, zodat de Heer soms door droeve openbaringen van het vlees moet wakker schudden en opnieuw doen beseffen, wat een genade het toch is, dat God, tot eeuwige heerlijkheid van Zijn geliefden Zoon, de Gemeente heeft gegeven als het lichaam van Christus, de volheid van Hem, die alles in allen vervult, zodat in Christus allen, die in Hem geloven, uit alle volken, uit joden en Heidenen tot één nieuwe mens zijn geschapen in één lichaam met God verzoend door het kruis.

Is het echter wel verwonderlijk, dat onder de gelovigen deze waarheid zo weinig wordt gekend? Aan de Schrift ligt het niet. Wat is er duidelijker uiteengezet dan juist deze waarheid, in het gehele Nieuwe Testament? Aan de godvruchtige wandel van zo velen ligt het evenmin; want velen wandelen oprecht voor Gods aangezicht, zonder nochtans deze waarheid te kennen of in beoefening te brengen. Maar er is iets anders, waarom gezegd kan worden, dat het ons niet behoeft te verbazen, dat juist deze waarheid, zelfs door hen, die veel kennis hebben aangaande het verlossingswerk en de Persoon van Jezus Christus, aangaande de profetieën en Jezus komst voor de Zijnen, niet wordt gekend, of er door hen althans geen rekening mee wordt gehouden. Dat is de macht van Satan, die zich altijd het meest keert tegen de waarheden, waarvan de boze weet, hoe ze invloed hebben op de persoonlijke en gemeenschappelijke gedragingen van gelovigen. Hier nu gaat het om een van de hoogste openbaringen van de Heer. Om Zijn raadsbesluit. Christus met de Gemeente één! Christus heerlijkheid vol gemaakt door de Gemeente! Zou de duivel hiertegen niet zijn sterkste aanvallen richten? God de Vader heeft Zijn heerlijk voornemen in Christus geopenbaard. Welnu, als God vergadert, dan is de boze daar om te verstrooien. Als God aantoot wat Zijn Gemeente is, is het de tijd voor de vijand, al zijn krachten in te spannen om te verwarren.

Bovendien is er nòg iets. En wel bij òns te vinden. Gods kinderen hebben de zonde nog in zich. Zij dragen het vlees met zich. En van nature is de mens eierzuchtig, gemakzuchtig, geneigd zich thuis te gevoelen in deze wereld!. En de waarheid van de eenheid van het lichaam rekent met dit alles voorgoed af. Zij brengt God dicht bij ons. Ze spreekt over de ijdelheid van alle dingen op deze aarde. Ze vestigt de aandacht op iets geheel nieuws: een nieuwe schepping, een nieuwe mens, een nieuwe relatie. Christus is het Hoofd. En het lichaam is alleen voor het Hoofd; voor de eer van God. Voor de verheerlijking van de Zoon van God. Zie, dat is een waarheid, die, goed verstaan, de gelovigen afscheidt van alle godsdienst van mensen, van alle eigenwillige eredienst, om ze daarna te verenigen, opdat ze zich gemeenschappelijk, één van hart en één van zin, in aanbidding neerbuigen voor Hem, die het Hoofd is, en verlangend uitzien naar het ogenblik, dat de volle heerlijkheid van die nieuwe relatie zal worden aanschouwd bij Zijn komst.

Laten wij onszelf onderzoeken, in hoever wij een hinderpaal zijn voor onszelf om de heerlijke waarheid van de eenheid van het lichaam goed te verstaan; en laten wij waakzaam zijn voor de misleiding van Satan, die er op uit is, een schat aan de gelovigen in Christus te onthouden of ze er zo mogelijk van te beroven.

Een uiteenzetting van de waarheid aangaande het éne lichaam, en de gevolgen ervan, kan tot recht verstaan van de beginselen dienen, en genade verlenen om in praktijk te brengen wat in theorie wordt gekend. Onze God leide daarvoor schrijver en lezers door Zijn Geest.

Eén lichaam en één Geest

Eén lichaam en één Geest, zoals gij ook geroepen zijt in één hoop uwer roeping." (Ef.4:4).

Hoe verkwikken zulke woorden onze harten, als we de betekenis ervan leren kennen! Gods liefde is in onze harten uitgestort, en Hij wil ons nu doen verstaan, in welke relatie de gelovigen tot elkaar staan! Het is alsof we in een hemelse sfeer verblijven; of we inademen wat in Gods tegenwoordigheid wordt gevonden: die heerlijke, Goddelijke eenheid, die er is tussen Vader en Zoon. We treden de kring van Gods eeuwige voornemen binnen, die door geen tijd of tijdgeest veranderd kunnen worden; en we buigen ons aanbidde neer voor Hem, die de Gemeente heeft liefgehad en Zichzelf voor haar heeft overgegeven, opdat Hij alles voor haar en zij alles voor Hem zou zijn!

Christus is gestorven voor onze zonden, tot onze zaligheid, om ons tot kinderen Gods te maken. Maar, dat niet alleen. De Heer Jezus maakt in Joh. 10 de opmerking: "Ik heb andere schapen, die van deze stal niet zijn, ook deze moet Ik toebrengen... en het zal worden één kudde, één herder." Zodat gelovigen uit Israël en uit de volken tot één geheel worden gevormd. We lezen in Joh. 11, dat Jezus sterven zou voor het volk, maar niet voor dat volk alleen, maar "opdat Hij ook de verstrooide kinderen Gods tot één zou vergaderen." Terwijl in Joh. 17 wordt gezegd: "Ik vraag niet alleen voor deze, maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven, opdat zij allen (gelovige Joden en Heidenen) één zijn, zoals Gij, Vader! in Mij, en Ik in U, opdat ook zij in Ons één zijn." In het Oude Testament wordt dit niet gevonden. Wel waren er gelovige joden en gelovigen uit de volken., Wel hadden zij één God, op Wie ze hoopten, en één toekomstige heerlijkheid, waarnaar zij verlangend uitzagen. Maar ze waren niet met elkaar één. Ze gingen afzonderlijk hun weg. Niet, dat sommigen elkaar niet sterkten in God en in Zijn Woord, maar dit gebeurde meer als gelijkgezinden, zonder dat er sprake was van met elkaar tot één lichaam te zijn gevormd. Trouwens, hoe zou dit gekund hebben vóórdat de Heer Jezus was gestorven, opgestaan en ten hemel gevaren? Niemand kon met Hem verbonden worden, tenzij Hij eerst stierf. En de Heilige Geest moest Hij van de hemel zenden, wilden de gelovigen de zekerheid hebben, dat zij in Hem aan Gods rechterhand een plaats hebben.

Dadelijk na de uitstorting van de Heilige Geest wordt ons dan ook over die eenheid gesproken. In Hand. 2 lezen we: "En de Heer voegde dagelijks bij de Gemeente, die behouden moesten worden." Dat wil zeggen: die God op Zich genomen had uit Israël te behouden, werden nu door Hem bij de Gemeente gevoegd. Want voortaan waren er niet gelovige joden en gelovigen uit de volken; maar voortaan was er één kring, waarbij allen gevoegd werden: de Gemeente. In Hand. 8 zien we dit met het oog op de Samaritanen, en in Hand. 10 met het oog op, de volken. Gods Geest vormde allen tot "één lichaam."

De Apostel Paulus kreeg omtrent deze "verborgenheid" de openbaring, en ontwikkelt dan ook in zijn brieven de leer van de eenheid van het lichaam.

Reeds op de weg naar Damaskus toonde de verheerlijkte Heer hem deze relatie aan, toen Hij zeide: "Saul, Saul, waarom vervolgt gij Mij?" Saulus vervolgde de volgelingen van Jezus. Maar Jezus was zó één met de Zijnen, dat Hij zegt: "Als gij één van hen vervolgt, vervolgt gij Mij, want Ik en zij zijn één."

Maar later heeft de Heer hem de waarheid van het éne lichaam geopenbaard. Zodat hij in Ef. 3:3 en 4 zegt: "Mij is voor u gegeven, dat mij door openbaring de verborgenheid is bekend gemaakt, die in andere geslachten de zonen van mensen niet bekend gemaakt is, zoals zij nu is geopenbaard aan Zijn heilige apostelen en profeten: dat die uit de volken mede-erfgenamen zijn en mede-ingelijfd en mededeelgenoten Zijner belofte in Christus Jezus door het Evangelie." En als het doel van deze openbaring duidt hij aan: "Opdat nu aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten door de Gemeente bekend gemaakt word de veelvoudige wijsheid, Gods, naar het eeuwig voornemen, dat Hij opgevat heeft in Christus Jezus, onze Heer." Want die overheden en machten in de hemelse gewesten (de engelen) hadden wel Gods scheppingsmacht gezien, Zijn wijsheid, geduld en trouw, maar nooit een hemels lichaam op aarde, verbonden met Gods Zoon in de hemel. Dit is ook voor de Gemeente zelf iets oneindig groots, zodat "in de Gemeente. in Christus Jezus, God de heerlijkheid wordt toegebracht, tot in alle geslachten, van alle eeuwigheid." (Ef. 3:10 en 21).

In de volgende plaatsen spreekt de Apostel dan ook op duidelijke wijze telkens over het éne lichaam.

"Gelijk wij in één lichaam vele leden hebben, en al de leden niet dezelfde werking hebben, zo zijn wij, de velen, één lichaam in Christus, en elk afzonderlijk elkaars leden." (Rom. 12:4 en 5). **"Want zoals het lichaam één is, en vele leden heeft en al de leden van het lichaam, hoewel vele, één lichaam zijn, zo ook Christus."** (1 Kor. 12:12). Letten we er op, dat hier niet staat: zo ook de Gemeente, maar zo ook Christus. De gelovigen zo één met Hem, het Hoofd, dat slechts één Persoon wordt gezien: de Christus! **"En heeft Hem, als Hoofd boven alle dingen, gegeven aan de Gemeente, die Zijn lichaam is, de volheid van degene, die alles in allen vervult."** (Ef. 1:23). **"Beiden in één lichaam verzoend."** (Ef. 2:16). **"Mede-ingelijfden,"** dat is: mee in het lijf of lichaam, dus: tot één lichaam gevormd (Ef. 3:6). **"Één lichaam."** **"Voor de opbouwning van het lichaam van Christus."** **"Christus, uit Wie het hele lichaam, wel tezamen gevoegd en verbonden door alle ondersteunende geledingen, naar de werking van elk deel in zijn maat, de wasdom van het lichaam bewerkt tot zijns zelfs opbouwning in de liefde."** (Ef. 4:4, 12 en 16). **"Christus is het Hoofd van de Gemeente: Hij is de behouder van het lichaam."** **"Want wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en Zijn benen."** (Ef. 5:23 en 30). **"Hij is het Hoofd van het lichaam."** **"Zijn lichaam, dat is de Gemeente."** (Kol. 1:18 en 24). **"Het hele lichaam wast tezamen op met de wasdom Gods."** (Kol. 2:19). **"Geroepen in één lichaam."** (Kol. 3:15).

Zo zet dan de Apostel in de brieven, waar hij spreekt over het gezet zijn van de gelovigen in Christus in de hemelse gewesten (Efeze) en over Christus, die in ons de hoop van de heerlijkheid is (Kolosse) uiteen, dat er één lichaam is, onze heerlijke roeping, terwijl onze hoop is, straks die eenheid volmaakt te aanschouwen. Maar zo wijst hij ook in de eerste brief aan de Korinthiërs er op, hoe deze relatie is tot stand gebracht en hoe ze in de praktijk aan het licht komt. **"Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij joden, hetzij Grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen; en wij allen zijn met één Geest gedrenkt."** (1 Kor. 12:13). **Eén Geest heeft ons gedoopt tot één lichaam. Van één Geest is ons allen te drinken gegeven.**

In Efeze 4 lezen we dan ook: **"Één lichaam, één Geest."** Terwijl voorafgaat: **"U beijverend de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede."** **Eén Geest heeft het éne lichaam gevormd. En die eenheid, door de Geest gemaakt, hebben de gelovigen te bewaren; tegenover anderen te verdedigen en te handhaven. De gevolgen van die eenheid doen zich vanzelf gelden; zoals ook bij, een aards lichaam. "Lijdt één lid, dan lijden alle leden mee; wordt één lid verheerlijkt, dan verblijden alle leden zich mee."** (1 Kor. 12:26). De leden samen nemen dan ook elk de van God verordende plaats in, en hebben alzo dáár het Hoofd te verheerlijken. **"En gij zijt het lichaam van Christus, en leden in het bijzonder."** (1 Kor. 12:27).

De gemeente van Korinthe was de plaatselijke tentoonspreiding van het lichaam van Christus. Ging een lid van Korinthe naar Efeze, zo was deze ook daar een lid. Was er een boze te Korinthe, zo deed Paulus deze boze niet uit het midden weg, hoewel hij apostolisch gezag had, maar wees de gemeente te Korinthe op, dat hij reeds in zijn geest had geoordeeld, dat deze boze moest worden buitengesloten, maar dat zij de zodanige uit het midden moest verwijderen (1 Kor. 5:3-6). In de eerste tijd van de Gemeente werd deze waarheid beoefend. Er waren wel verschilpunten in overvloed, maar wat de eenheid van het lichaam en de openbaring ervan aangaat, was er geen onzekerheid. Het gebruik van aanbevelingsbrieven maakt het duidelijk dat niet elke gemeente op zichzelf onderzoek deed, maar dat erkend werd door allen wat door één gemeente was besloten. Wat een openbaring van eenheid zou het trouwens ook wezen, indien één gemeente iemand toeliet, en de andere deze weigerde; of ook omgekeerd. Een ieder zou dan doen wat goed was in zijn ogen zoals in de tijd van de Richteren; maar de openbaring van de eenheid van het lichaam zou er door verduisterd wezen, en Gods wil overtreden worden. Alle Gemeenten tezamen zijn één lichaam; en elke plaatselijke Gemeente is de openbaring van het geheel, zodat plaatselijk gehandeld moet worden, niet zoals men zelf wil, maar zoals het, geheel zou moeten handelen, en zoals de Heer wil, dat gehandeld moet worden. Want het is niet alleen één lichaam, maar ook één Geest. En de Geest kán toch niet tegen Zichzelf verdeeld zijn. Die Geest kan niet in Korinthe werken, wat in Efeze zou worden afgekeurd. Zodat onder ernstig opzien tot de Heer, plaatselijk steeds moet worden gevraagd wat de Heilige Geest in het éne lichaam wil.

Nu is het echter een tijd van verval. En nergens kan meer plaatselijk de Gemeente worden aangewezen, maar zodra gelovigen de eenheid van het lichaam erkennen, en zijn samengevoegd door Gods Geest op deze

eenvoudige. Goddelijke grondslag, wordt het éne lichaam in beginsel weer gezien; is een getuigenis aanwezig van hetgeen in de beginne gevonden werd.

Men merke echter op, dat niet overal, waar enige gelovigen samenkomen, dit kan getuigd worden. In Matth. 18:20 lezen wij niet: "Waar twee of drie tot Mijn naam zich vergaderen," maar: "Waar twee of drie tot Mijn naam vergaderd zijn." Niet een willekeurig zich vergaderen van een aantal, maar een vergaderd zijn door Gods Geest. En dan niet alleen in de naam van de Heer, zoals wij in de naam van de Heer eten en drinken, en het Evangelie prediken, en dikwijls samen spreken over de Heer, maar tot de naam van de Heer, dat wil zeggen tot de belijdenis van Zijn naam, Zijn naam als gezaghebbend erkennend, als middelpunt, als maatstaf voor ons gezamenlijk handelen, zoals daar zijn: toelaten, vermanen, bestraffen, uitsluiten. Daarom niet een samenkomen, waarbij men enerzijds maar opneemt zonder nauwkeurig te onderzoeken, of anderzijds om allerlei niet voor God geldige redenen maar verwijdert en afwijst, maar een vergaderd zijn door Gods Geest om uitdrukking te geven aan de eenheid van het lichaam.

Want aan de Tafel van de Heer wordt de Schriftuurlijke eenheid van het lichaam geopenbaard. Niet aan de Tafel van een partij, van een aantal gelovigen, die het met elkaar eens zijn. Ook niet in een samenkomst tot gebed, tot beschouwing van het Woord. Evenmin in gezamenlijke evangelisatiearbeid, in samenwerking met andersdenkende gelovigen, of in gemeenschappelijke liefdearbeid. Maar bij de breking van het brood, de waarheid van het éne lichaam verwezenlijkend. Alle Gelovigen behoren aan de Tafel van de Heer. Want allen zijn leden van het éne lichaam. Helaas echter blijven velen weg door gebrek aan inzicht, of door onverschilligheid. Helaas ook moeten door de Heer velen worden geweerd vanwege hun leer of hun verkeerde openbaring.

Aan de Tafel van de Heer treedt de door God gemaakte eenheid aan het licht. De vóór alles heersende gedachte is daar: gemeenschap.

"De drinkbeker van de dankzegging, die wij zegenen, is die niet de gemeenschap van het bloed van Christus? Het brood, dat wij breken, is dat niet de gemeenschap van het lichaam van Christus? Wij de velen, zijn één brood, één lichaam; want wij allen nemen deel aan één brood." (1 Kor. 10:16 en 17).

Door het eten van het éne brood werd uitdrukking gegeven aan de gemeenschap, die het deel is van allen, die met Christus één zijn. Zoals in het Oude Testament bij de zogenaamde vredeoffers een deel van het offerdier op het altaar werd verbrand, terwijl een deel door de priesters werd gegeten en het overige door de offeraars, en daardoor uitdrukking werd gegeven aan de gemeenschap met het altaar zo drukken wij, door van het brood te eten, onze gemeenschap met Christus en met elkaar uit.

Wij hebben deel aan het bloed en aan het lichaam van Christus. De beker wordt hier eerst genoemd, omdat het bloed ons het duidelijkst onze verlossing voorstelt, en de diepste gevoelens en innigste gedachte wakker roept. Het brood volgt dan echter, omdat het zich onmiddellijk aansluit bij hetgeen de Apostel verder leren wil over eenheid en gemeenschap.

Merken wij op, dat er niet staat: "Wij velen." Maar: "Wij, de velen." Dus niet: wij, die hier nu juist vergaderd zijn. Maar: wij, het hele volk Gods op de aarde. Helaas zijn er slechts weinigen (altijd betrekkelijk genomen), die deze plaats innemen: afgezonderd van de wereld en verwezenlijkend in hun gedachten de eenheid van het geheel; maar dat verandert niets aan de waarheid. Het geloof ziet alle gelovigen als één geheel, en erkent, dat aller plaats dáár is om uitdrukking te geven aan de eenheid, door God gemaakt.

Allen eten van het éne brood, met de Heer in hun midden, Allen zitten aan de Tafel van de Heer aan. En allen beijveren zich, op die wijze de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede. Dus niet in hardheid, niet in hooghartigheid. Maar ootmoedig, geduldig, in liefde elkaar verdragende (Ef. 4:1 en 2).

Misschien zal iemand de opmerking maken: ik geloof, dat wij andere gelovigen moeten opzoeken en met hen moeten getuigen van Jezus, en dat wij aldus de eenheid bewaren. Nu, het is heerlijk, als God kinderen liefde tot de zielen hebben, als zij samen deze liefde willen uiten, als zij ook tegenover elkaar liefderijk en verdraagzaam zijn. Maar het op die wijze laten gelden van ons één zijn als kinderen Gods van de

familieband als zódanig, is nog niet het openbaren van de eenheid van het lichaam. Dat laatste is niet slechts een laten zien, dat wij broeders zijn, dat wij als broeders willen samengaan dat wij het onderling eens zijn in verschillende dingen, maar het is het laten zien van de eenheid, die er is tussen ons als leden en Christus als Hoofd. Dát nu kunnen we alleen, door vergaderd te zijn op de grondslag van de eenheid van het lichaam en door er bij de breking van het brood uitdrukking aan te geven, dat de Gemeente één is, plaatselijk en over de gehele aarde. Daarom kunnen er niet in één woonplaats verschillende, niet met elkaar in gemeenschap wandelende vergaderingen zijn, die alle, of elk voor zich, uitdrukking zouden geven aan de eenheid van het lichaam. Dit is met de gedachte, die in dit woord zelf ligt, geheel in tegenspraak. Er is één lichaam, één Geest. Dat éne lichaam doet zich zien, plaatselijk en over de hele aarde. En zoals de éne Geest het éne lichaam vormt, zo werkt de éne Geest overal een getuigenis, dat de eenheid van het lichaam aanschouwelijk maakt.

Wat een zegen, als God ons de ogen heeft geopend voor deze waarheid, en ons genade heeft verleend, niettegenstaande miskennen, haar in beoefening te brengen en vast te houden. Neen, wij hebben, geen eenheid gemaakt, want ze is gemaakt. Wij willen ook geen, eenheid maken, want ze is gemaakt. Maar wij willen, al is het in zwakheid, uitdrukking geven aan de heerlijke eenheid, door de Geest, door de Heer Zelf tot stand gebracht. Zoals Elia een altaar bouwde van twaalf stenen, ook al waren de stammen verdeeld. Zoals in de tijd van Ezra op de puinhopen allen rondom het éne altaar samenkwamen. Zoals Paulus in de tijd, toen er 'Slechts twee stammen in het land waren, spreekt over "onze twaalf stammen die tot de belofte hopen te komen." We willen het Woord van de Heer bewaren en Zijn naam niet verloochenen. We sluiten in ons hart alle gelovigen in, maar kunnen alleen uitdrukking geven aan de eenheid van het lichaam met hen, die ook in gehoorzaamheid en afhankelijkheid zich hebben afgezonderd van de vaten tot oneer, en de Heer willen aanroepen uit een rein hart. We zijn bedroefd als weinigen verschijnen, maar troosten ons met de gedachte, dat spoedig in de heerlijkheid allen rondom het hemelse Bruiloftsmaal zullen zijn geschaard. We verootmoedigen ons over het verval van de Gemeente en weten, dat er geen herstel meer komen kan, maar nochtans keren we terug tot dat wat van de beginne is, en tot Hem die van de beginne is, en aanbidden zó Hem, die ons liefheeft en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed, en ons gemaakt heeft tot koningen en priesters voor Zijn God en Vader. Ja, wij hopen dit te blijven doen met zo vele geliefde broeders en zusters over de hele aarde, totdat Hij komt.

De gevolgen van de eenheid

Van de eenheid van het lichaam doen zich, evenals bij het menselijk lichaam, de gevolgen vanzelf gelden. Het Nieuwe Testament deelt ons daarover belangrijke dingen mee, zodat wij niet goed zouden doen, als wij er niet afzonderlijk bij stilstonden, nu wij er toe overgaan, de waarheid van het éne lichaam enigszins uitvoerig uiteen te zetten.

Het menselijk lichaam spreekt een taal, door de apostel Paulus onder de leiding van de Heilige Geest zo goed verstaan; het predikt ons op duidelijke wijze de eenheid, die er is in het éne lichaam. waarvan Christus het Hoofd is, en waarvan allen, die in Hem geloven, de leden zijn.

Op de weg naar Damaskus was aan Saulus in die éne vraag: "Saul, Saul! waarom vervolgt gij Mij?" en in dat ene antwoord: "Ik ben Jezus die jij vervolgt!" aangetoond, in welke innige relatie Hij, de opgestane en verheerlijkte Zoon des mensen, stond tot Zijn volgelingen hier op aarde. De gelovigen in Hem waren Zijn lichaam; zo met Hem één, dat men, als men hun leed deed, Hem aantaste. Het opgewekte Hoofd in de heerlijkheid was ten nauwste verbonden met Zijn leden. Zoals blijken zal, als Jezus wederkomt voor Zijn Gemeente. " Het heerlijk Hoofd is opgewekt, dat Zijn leden tot Zich trekt." Maar zo was het reeds toen en is het nu in, de geest: Hoofd en leden één. De leden op aarde zijn een deel van Christus in de heerlijkheid, zij zijn leden van Zijn lichaam, en daarom ook leden van elkaar. Dit is een waarheid, een feit, de rijkste zegeningen met zich brengend, en tevens allen plaatsend voor de dure verplichtingen, die zij hebben, zowel tegenover Christus als tegen elkaar.

In Rom. 1:2 zegt de apostel dan ook: "Gelijk wij in één lichaam vele leden hebben, en al de leden niet dezelfde werking hebben, zo zijn wij, de velen, één lichaam in Christus, en elk afzonderlijk elkaars leden." Dit is de eerste en enige keer, dat in de brief aan de Romeinen, gesproken wordt over het lichaam van Christus. De Apostel behandelt in deze brief steeds de persoonlijke verantwoordelijkheid van de mens voor God. Maar opeens treedt, als hij begint met zijn vermaningen te richten tot de gelovigen in Christus, voor zijn aandacht hun relatie tot elkaar als leden van het lichaam van Christus. En deze stelt hij hun dan voor, als uitgangspunt voor hun plichten tegenover elkaar. Zijn wij, gelovigen in Christus, niet allen leden van het éne lichaam, waarvan Christus het Hoofd is? Zijn wij niet allen door één Geest bezielde? Welnu, dan hebben wij tegenover elkaar verplichtingen, die in het algemene belang van het hele lichaam op ons rusten. Het menselijk lichaam heeft vele leden, en niet alle hebben dezelfde werking, wel zijn alle ten nutte van elkaar werkzaam. Zó is het ook in het geestelijk lichaam, waarvan Christus het Hoofd is en wij de leden zijn. Wij, de velen, zijn één lichaam in Christus, en hebben verschillende genadegaven; maar omdat wij elk afzonderlijk elkaars leden zijn, hebben wij ook elk onze bijzondere plaats, en wel tot heil van de anderen en dus tot heil van het geheel.

In 1 Kor. 12 gaat de apostel nader op deze waarheid in. Hij zet daar uiteen, dat het éne lichaam op deze aarde het toneel is van de werkzaamheid van de Heilige Geest. En merkwaardig is het, dat, eer hij begint te spreken over genadegaven, bediening en werkzaamheid in het éne lichaam, eerst in 1 Kor. 10 en 11 uitvoerig uitgeweid wordt over het Avondmaal van de Heer, een instelling, die uitdrukking geeft aan de eenheid van het lichaam. Van gemeentevergadering in de ware zin van het woord kan geen sprake zijn, zonder dat aan de eenheid van het lichaam wordt gedacht. "Gelijk het lichaam één is, en vele leden heeft, en al de leden van het lichaam, hoewel vele, één lichaam zijn, zo ook Christus. Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen; en wij allen zijn met één Geest gedrenkt" (1 Kor. 12:12 en 13). De doop van de Heilige Geest heeft de eenheid van het lichaam tot stand gebracht. Er is één geheel, waarin alle onderscheid is verdwenen, omdat allen met dezelfde Geest zijn bezielde. De Heilige Geest kwam niet alleen om te wonen in ieder gelovige en om elke gelovige tot Zijn tempel te maken (1 Kor. 6:19), maar ook om al de gelovigen tot één lichaam te vormen, en in dat lichaam naar Zijn wil de verschillende gaven te werken (1 Kor. 12:11). Ja, ten slotte dat lichaam, die Gemeente, tot Christus te voeren (Ef. 5:27; Op. 22:17). De Heilige Geest is persoonlijk op deze aarde gekomen. Zo treffend blijkt dat ook uit 1 Kor. 12:1 1, waar het woord "werkt", in vs. 6 gebruikt voor wat God doet, wordt gebruikt

in verbinding met de arbeid van de Geest. De woorden "gelijk Hij wil" in datzelfde vers maken dit nog duidelijker. Zoals onze geest in ons lichaam woont, zó woont ook de Heilige Geest in het lichaam van Christus. En zoals ons lichaam niets kan doen zonder onze geest, zó kan ook de Gemeente niets doen zonder de Heilige Geest. Door die Geest is alle onderscheid van volk en natie, van slaaf en vrije weggenomen. Allen zijn in Christus, één, leden van hetzelfde lichaam, en dit lichaam is het lichaam van Christus. Zodat Paulus tot de gemeente te Korinthe kon zeggen: "Weet gij niet, dat gij, Gods tempel zijt, en dat de Geest Gods in u woont? Indien iemand de tempel Gods verderft, die zal God verderven; want de tempel Gods is heilig, en zodanigen zijt gij." (1 Kor. 3:16 en 17) Alle leden van het lichaam vormen dus één geheel, weten zich verbonden met het Hoofd, zijn geroepen zich geheel en onverdeeld aan de leiding van de Geest over te geven. Alle leden hebben ook een bijzondere plaats, een eigen gave, en zijn geroepen die te gebruiken, daar men anders de anderen berooft van hetgeen tot wasdom van het geheel nodig is. Want allen verrichten hun dienst tot opbouw en versterking van het geheel. "Er is verscheidenheid van genadegaven, maar het is dezelfde Geest, en er is verscheidenheid van bedieningen, en het is dezelfde Heer; en er is verscheidenheid van werkingen, en het is dezelfde God, die alles in allen werkt, maar aan een ieder wordt de openbaring van de Geest gegeven tot hetgeen nuttig is." (1 Kor. 12:4-7). Zoals er één lichaam is, is er één Geest. En die éne Geest werkt in het éne lichaam. Zeker ook in de enkele personen. Maar zo wordt het hier niet beschouwd. Het gaat hier om de Gemeente. Want de Gemeente is de werkplaats van de Heilige Geest. "En God heeft sommigen in de Gemeente gesteld." (1 Kor. 12:28). Eén lichaam is zij, zodat er in wezen en openbaring volkomen eenheid is, en toch verscheidenheid van gaven van de afzonderlijke leden, zoals dat ook in het menselijk lichaam het geval is. Verscheidenheid van genadegaven, bedieningen en werkingen, en toch één Geest, één Heer, één God. "God heeft het lichaam zó samengesteld, dat Hij aan het mindere overvloediger eer gegeven heeft, opdat er geen scheuring in het lichaam zij, maar de leden voor elkaar gelijke zorg dragen. En indien één lid lijdt, al de leden lijden mee; indien één lid verheerlijkt wordt, verblijden al de leden zich. En gij zijt het lichaam van Christus, en leden in het bijzonder."

De Gemeente Gods is, evenals het menselijk lichaam, één organisch geheel. Zij is een lichaam. En een lichaam bestaat uit hoofd en leden. De uitdrukking: "Hij is het Hoofd van het lichaam" stelt als voorwaarde, dat er eenheid en gemeenschap is met en tussen de leden. En dat niet als een vereniging van personen, die allen op zichzelf staan, maar als een geheel, dat samengevoegd is, over alle plaatsen en landen van de wereld, zodat tot de gemeente te Korinthe kon gezegd worden: "En GIJ zijt het lichaam van Christus, en leden in het bijzonder." (1 Kor. 12:27). Nu zijn wij dus òf het lichaam van Christus en leden van elkaar, en geven hieraan op Schriftuurlijke wijze uitdrukking, òf wij vormen op zichzelf staande lichamen, en zijn dan leden van die lichamen. Deze twee te verenigen is onmogelijk, omdat het een het ander uitsluit. Hoe kan er dan ook sprake zijn van "onafhankelijke" vergaderingen of gemeenten? Met deze loochent men de waarheid van de eenheid van het lichaam. Christus is Heer van al de Zijnen. En als zodanig staat Hij in verbinding met de enkelen. Maar Hij is ook HOOFD van het lichaam. En als zodanig staat Hij in verbinding MET HET GEHEEL. Zodra er dan ook van de Gemeente sprake is, wordt haar verhouding tot haar Hoofd in herinnering gebracht. En daarop acht te geven doet ons het Hoofd verheerlijken, en de rechte plaats als leden tot heil van het gehele lichaam innemen.

In Ef. 4 ten slotte toont de apostel aan, hoe het éne lichaam niet slechts tot dure verplichtingen roept van de leden onderling tegenover elkaar en tegenover het geheel; hoe het niet alleen als geheel genomen de werkplaats is van de Heilige Geest hier op aarde; maar hoe het bovenal in nauwe verbinding staat met zijn hemels Hoofd. Wie is de bron van alle bediening? Christus, verheerlijkt aan de rechterhand van God. "Maar aan een ieder van ons is genade gegeven naar de maat van de gave van Christus. Daarom zegt Hij: Opgevaren in de hoge, heeft Hij de gevangenis gevangen genomen, en heeft de mensen gaven gegeven. Dit nu: Hij is opgevaren, wat is het anders, dan dat Hij ook neergedaald is in de benedenste delen van de aarde? Die neergedaald is, is dezelfde, die ook opgevaren is boven al de hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen, zou." (Ef. 4:7-10). De verheerlijkte Christus is dus de bron, die één rivier, één bedding vormt. Voor die nieuwe mens is Christus alles en in allen (Kol. 3:11). Men ziet Hèm alleen. Men erkent Hèm alleen. Niet slechts persoonlijk. Maar ook in de Schriftuurlijke openbaring van de door God gemaakte eenheid.

Plaatselijk, en over de hele aarde, geldt het gezag van de éne Geest, die in het midden woont, geldt het gezag van het hemels Hoofd van de Gemeente, zodat met de eenheid van de Geest en met het verheerlijkte Hoofd wordt rekening gehouden in relatie tot hetgeen geschieden moet in het lichaam, en zodat men dus plaatselijk

verricht wat het lichaam, door de Geest geleid, in verbinding met het verheerlijkte Hoofd zou moeten doen. Al dat individuele, dat persoonlijk of plaatselijk onafhankelijke, is uit de boze. Neen, de gelovigen in Christus zijn geen vrij vliegende vogels, maar een bij elkaar behorende kudde, waarvan de Herder zegt, als één van de schapen wordt aangerand: "Dat doet gij Mij!" Of, om in het beeld van de apostel Paulus in zijn brieven te blijven: de gelovigen in Christus zijn geen op zichzelf staande personen, vormen geen los van elkaar levende gemeenten, maar zijn één levend organisme, één geestelijk lichaam met het hemels Hoofd verenigd. Uit Hem vloeit de kracht, de troost, de zegen. Van Hem gaat, alle gave en gezag uit. Door Hem is de Geest tot ons gekomen, die ons onderling verenigde, die de uitdeler is van verscheidene gaven, en die in ons allen tezamen werkt tot verheerlijking van het Hoofd. " En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, anderen als evangelisten, anderen als herders en leraars, om de heiligen te volmaken, tot het werk van de bediening, tot de opbouw van het lichaam van Christus; totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de volgroeiheid van de volheid van Christus, opdat wij niet meer onmondigen zijn, heen en weer bewogen en rondgedreven door elke wind van de leer, door bedriegerij van de mensen, door hun sluwheid om door listen te doen dwalen, maar terwijl wij de waarheid vasthouden in liefde, in alles opgroeien tot Hem die het hoofd is, Christus, uit Wie het hele lichaam, samengevoegd en verbonden door elk gewricht dat de ondersteuning verleent naar de werking die elk deel is toegemeten, de groei van het lichaam bewerkt tot opbouw van zichzelf in liefde.." (Ef. 4:11-16). Het gaat er dus om, dat Christus, in al Zijn volheid geopenbaard, hier op aarde gekend wordt door allen. Naar Hem moeten de leden worden gevormd. God wil niet alleen, dat we aan de Gemeente van Zijn Zoon worden toegevoegd, maar begeert ook onze volmaking, wil ook, dat alle leden komen "tot een volwassen man, tot de maat van de volle wasdom van de volheid van Christus". Wat is er heerlijker, dan Christus te kennen. in Wie de volheid, van de Godheid lichamelijk woont, en in Wie God al Zijn welbehagen heeft? Waardoor kan God meer worden geëerd? En die kennis van Hem geeft kracht in de strijd, stelt ons in staat om, in plaats van als kinderen te worden meegesleept door alle wind van leer en door de bedriegers van mensen, die zo arglistig zijn in kunstgrepen van dwaling, als mannen standvastig en onbeweeglijk te staan op de bodem van de waarheid, omgord met de waarheid, zodat we een afschuw hebben van de dwaling. Dat wil niet zeggen, dat wij in hardheid staan tegenover ontwetenden of verkeerd ingelichten. Neen, "de waarheid betrachtende in liefde." Tegenover reisleders staan wij dus pal en kunnen wij niet te streng zijn. Tegenover misleiden handelen wij evenwel met geduld, hen onderwijzende in lankmoedigheid. Want het doel is, dat allen zouden opwassen tot Hem, die het Hoofd is, Christus. Ja. als de eenheid van het lichaam wordt gekend en bewaard, die eenheid, door de éne Geest gemaakt, en daarom de eenheid van de Geest genoemd; als ieder deel of ieder lid in zijn maat meewerkt tot opbouw van het lichaam; dan zal het lichaam, tezamen gevoegd en verbonden door alle ondersteunende geledingen, zijn wasdom bewerken tot zijn eigen opbouw in de liefde. Helaas, hoe weinig wordt hiervan gezien in onze dagen! Hoe handelt men naar eigen goeddunken, naar eigen wil en mening! Niemand verontschuldigd zich met te zeggen, dat de verwarring zó groot is, dat er tòch niets aan te doen is. Wat waarheid was in Paulus dagen is nog waarheid. Wat beginsel Gods was, is nog steeds Gods beginsel. De roeping van elk gelovige in Christus is, in gehoorzaamheid aan die waarheid, aan dat beginsel van God, te wandelen, hoe gebrekkig het ook kan worden geopenbaard. Onze verbinding met het Hoofd verplicht ons, het heil van het éne lichaam vóór ons te hebben en te bevorderen; roept er ons toe om uitdrukking te geven aan de eenheid van het geheel.

Het geheel!

Staan wij nog, enkele ogenblikken stil bij dat éne geheel, waarvan het menselijk lichaam, ook in de gevolgen, zo'n treffend beeld is!

Elk lid van het menselijk lichaam heeft een eigen werking. Het hart allereerst. Onzichtbaar en toch van zo onberekenbare invloed. Het beheerst de gehele omvangrijke bloedsomloop van ons lichaam. Het verricht zijn reusachtig werk onvermoeid, nacht en dag, jaar op jaar. en, dat zonder ooit één seconde te rusten. Dan het bloed. In een, net van grote en kleine bloedvaten is het besloten. zodat elk orgaan zijn eigen vaten bezit, en daarom de volmaaktste orde in het lichaam heerst. Verder de longen, het meesterlijke ademhalingstoestel, eveneens zonder ophouden werkzaam. Vervolgens de spijsverteringsorganen. Tandem, tong, klieren, bloedvaten, lichaamscellen, alle werken samen als nauwkeurig in elkaar grijpende tandraden. En wat zal ik nog meer noemen? Paulus spreekt over voet en hand, over oor en oog en neus. Hij verdeelt de

leden van het lichaam in zwakkere en minder geëerde of oneerbare, en in eerbare leden. En hij wil ons met dit alles er diep van doordringen, dat, evenals in het lichaam elk lid een eigen en nuttige plaats heeft, het zo ook is in het lichaam van Christus: tot opbouw en versterking van elkaar hebben wij elk een gave ontvangen. De rijkst begaafde kan niet zeggen tot de minst begaafde: ik heb u niet nodig. Het lid van een gemeente aan de ene plaats kan niet zeggen tot het lid van een gemeente aan een andere plaats, ik heb met u niets te maken. Wij hebben elkaar nodig. Het ene lid kan niet buiten het andere. En die het minst geacht worden, zijn juist soms de nuttigste. Alle leden zijn één, hebben één Geest, en worden bestuurd door één Hoofd. Onderlinge gemeenschap en belangstelling is vanzelf daarvan het gevolg. We lijden vanzelf mee als één lid lijdt; we verblijden ons vanzelf mee als één lid wordt verheerlijkt. Want een weinig koud water in een schotel heet water gegoten, doet de temperatuur van het geheel dalen. Omgekeerd stijgen. Wordt dus een lid lauw, dan lijden alle leden; niet dat éne lid alleen. Neemt dus een lid toe in gunst bij God en mensen, en gaat het, vurig van geest, zijn weg, dan ondervinden alle leden daarvan de gezegende gevolgen; niet dat éne lid alleen. En verstaán we nu deze waarheid goed, dan heeft het ook praktische gevolgen voor ons persoonlijk. Heb ik kiespijn, onmiddellijk gaat mijn hand naar de pijnlijke wang. Is er dus iets bij één lid van het geestelijk lichaam niet in orde, onmiddellijk strek ik, een ander lid, mij uit naar het kranke lid.

Ja, evenals in het menselijk lichaam plaatsvervangende organen zijn, zo is het ook in het geestelijk lichaam. Is één nier of één long ziek, dan neemt de andere nier of long de taak van,de kranke over. Zo helpt ook in het geestelijke lichaam het éne lid het andere. Is er een ziek lid, dan tracht een ander gezond lid het gebrek te verzachten of zoveel mogelijk te verhelpen. En er is geen naijver: het ene lid wil niet zijn wat het andere is; wil het andere niet verdringen.

Lezen we nòg eens 1 Korinthe 12:12 en 13: " Want zoals het lichaam een is en vele leden heeft, en alle leden van het lichaam, hoewel vele, een lichaam zijn, zo ook Christus. Immers, wij allen zijn door een Geest tot een lichaam gedoopt, hetzij Joden hetzij Grieken, hetzij slaven hetzij vrijen, en ons allen is van een Geest te drinken gegeven.." Is niet alles één? Gaat het niet om een gemeenschappelijk één zijn, om een onderlinge vereniging tot één gevestigd lichaam? Eenheid en Gemeenschap! Alle leden hebben tegenover het gehele lichaam de verantwoordelijkheid, hun plaats tot nut van het geheel in te nemen. En elke plaatselijke gemeente of Nu in onze tijd elk getuigenis, dat zich plaatselijk vergadert op de grondslag van de eenheid van het lichaam vertegenwoordigt de eenheid van het geheel, en openbaart zich dus in overeenstemming met dit standpunt.

Het hart is een wonder in ons lichaam. Van onberekenbare invloed. En toch doet het weinig van zich spreken. Geeft het hart het op, dan zijn de sterkste spieren niets. En nochtans doet het zijn werk zonder verheffing, zonder de andere leden van het lichaam onnodig of minder te achten. Het bloed stroomt in volmaakte orde door het hele lichaam. En hij, die het zou minachten, zou bij het zien van de gevolgen van bloedverarming, wel tot inkeer komen. De longen scheiden het vergiftigde koolzuur uit en nemen de zo nodige zuurstof op. Maar als iemand in een benauwde ruimte is opgesloten of onder narcose gebracht, wordt eerst recht ervaren, hoe onmisbaar de longen zijn om onze levensgeest er in te houden. Het spijsverteringstelsel is een wijd vertakt stelsel, van allerlei middelen en hulpmiddelen voorzien. Maar hoe zou zonder dit, zonder één van de onderdelen, het lichaam kunnen bestaan? Moet het niet voorzien worden, altijd weer, van vloeibaar en vast voedsel? Welnu, evenzo is het met onze voeten, handen, oren, ogen, met ons reukorgaan. Zo ook is het met alle miljoenen en miljoenen zeer kleine elementen, waaruit ons lichaam bestaat. Alle hebben een eigen plaats, zijn nodig voor het geheel, en vervullen hun roeping, als ze ten minste gezond zijn. Maar zodra er dan ook één niet goed werkt, lijdt het gehéél. Dit is zo ernstig. Ziekte van één enkel lichaamsdeel sleept eigenlijk het gehéél in het lijden mee. Hoe roept mij dit, te waken over mijzelf, maar ook over mijn broeder! Wondermooi is het menselijk lichaam gemaakt. Eén organisch geheel. Wonderbaarlijk, nog véél meer, is het lichaam van Christus. Het éne lichaam met de éne Geest. Niet één van de leden neemt er een overheersende plaats in. Wel zijn er grotere en kleinere leden. Maar de kleinste zijn dikwijls de meest belangrijke. Niet één lid heeft zich te beroemen boven het andere. Maar alle leden mogen er wel in roemen, dat zij verwaardigd zijn, een bestanddeel te vormen van dat grote wonderwerk. Het Hoofd beveelt, en wij doen. Het Hoofd verbiedt, en wij laten. Eén Geest werkt in allen en gebruikt allen. Alles gaat in volmaakte orde, wanneer slechts de juiste plaats door allen wordt ingenomen.

Evenals de cel op zichzelf niets is, is de gelovige zonder gemeenschap met het lichaam en met het hoofd niets. Maar behorende tot het geheel houdt zij mee het geheel in stand.

Evenals de orde in het lichaam verstoord wordt, als elk deel niet voldoende toestroming van bloed ontvangt, lijdt het geestelijk lichaam, als wij ons door ontrouwe wandel of niet geestelijke gezindheid losmaken van Hem, in Wie wij onafgebroken blijven moeten om vruchten voort te brengen.

En wee ons, als we ons niet door de Heilige Geest laten leiden en gebruiken! Als wij de Geest bedroeven of uitblussen! Als we niet ademen in hemellicht, maar vergiftigd worden door allerlei, dat verontreinigd. Het kan voorkomen, dat door zinnenlust, wereldzin, verlangen naar eigen eer en roem, ons geestelijk leven zó achteruitgaat, dat we in slaap vallen. Hoe nodig is het dan, in andere lucht te worden overgebracht en wakker geschud!

De LIEFDE moet ons uitdrijven om een getrouw, goed werkend lid van het lichaam te zijn; want niet alleen omdat God dit wil met het oog op Hem en op mijzelf, is dit zo gewichtig, maar ook omdat het zoveel toe- of afdoet aan het heil van het geheel.

Alle leden van het lichaam zijn gesteld om voor elkaar gelijke zorg te dragen. Alleen de liefde stelt daarvoor in staat.

Daarom lezen we in Romeinen 12, na de opwekking om de gaven te besteden, dadelijk het woord: De liefde zij ongeveinsd; want alleen als we in ongehuichelde liefde wandelen, kunnen we tot elkaars nut onze gaven besteden.

Daarom hebben we na 1 Korinthe 12 het dertiende hoofdstuk, waarin wordt aangetoond, dat alleen de liefde vruchten kan voortbrengen, die hun frisheid en geur nooit zullen verliezen.

Daarom lezen we in Efeze 4 aan het slot: Tot zijns zelfs opbouw in de liefde.

De liefde moet werkzaam zijn in het geestelijk lichaam. Is het niet zó in het menselijk lichaam? Hebben de leden elkaar niet lief? Zijn ze niet met zorg voor elkaar vervuld? Gebruik ik mijn hand niet dikwijls, om een ander lichaamsdeel te bewaren of goed te doen? Sluit ik mijn oogleden niet ontelbare malen, om mijn ogen te behoeden? Zó nu moet het ook in het geestelijk lichaam zijn. De een de ander dienen. De een voor de ander waken. De een zich gevende voor de ander, zoals sommige lichaamsdelen weggeven aan andere lichaamsdelen álles wat zij hebben. Menigeen meent door geregeld iets te geven, toch wel aardig wat te doen voor anderen. Maar zijn het waarlijk offers, die ge brengt, of geeft ge van uw overvloed? Eerst als we het zelf merken, eerst als we er iets voor moeten missen, brengen we werkelijk een offer. Hoe moesten we allen ijveren, iets voor de andere leden te zijn; hoe moesten we altijd overvloedig zijn in het werk van de Heer! Er is zo veel te doen onder de heiligen, in de Gemeente. En het gaat om de opbouw, in de liefde!

Maar laten we nog een ogenblik stil staan bij de verschillende gaven, die de Apostel in de aangehaalde Bijbelplaatsen opnoemt. Er is geen volledige lijst in één brief. Maar samen geven de verschillende brieven ons wat we weten moeten.

In Rom. 12 wordt éérst gezegd, dat ieder, die iets ontvangen heeft, van zichzelf niet hoger moet denken dan het behoort. Ootmoed moet dus op de bodem van ons hart liggen. En dán worden we opgewekt, de verschillende genadegaven te besteden. Profetie dat is het met kracht toepassen van de geopenbaarde waarheid op hart en geweten van de hoorders, naarmate het geloof werkzaam is. Bedienen dat is bezig zijn, met een bijzondere geschiktheid, in allerlei arbeid voor de Heer. Leren dat is onderwijzen in de waarheid. Vermanen dat is een bijzondere genade om anderen terecht te wijzen, Meedelen dat is een gave om in mildheid waarlijk wèl te doen. Voorstander zijn dat is met ijver leiden, besturen. Barmhartigheid doen dat is met blijmoedigheid zich over anderen ontfermen. Al deze genadegaven zijn er ook nu nog in de Gemeente. En nog vele meer, ook verborgene. Welgelukzalig zijn we, als wij nagaan welke gave wij hebben, en die dan besteden tot nut van het lichaam en tot eer van het verheerlijkte Hoofd.

In 1 Kor. 12 spreekt de Apostel over "genadegaven, bedieningen en werkingen." Bedieningen zijn in het algemeen alle verrichtingen, waardoor we de heiligen en in de heiligen Jezus dienen. Er volgen dan enige gaven, bedieningen en werkingen: Het woord van wijsheid dat is de toepassing van het Goddelijk licht op de omstandigheden, waarin wij leven, en op de dingen, waarover wij moeten oordelen. Zulke wijsheid dienen wel allen te bezitten, maar sommigen hebben er toch, als een gave, een buitengewone mate van. Dan komt het woord van kennis dat is het aan anderen verstaanbaar maken van de gedachten Gods, zoals ze geopenbaard zijn. Vervolgens het geloof dat is het praktisch geloof, dat vertrouwt op Hem, ook te midden van vervolgingen. De onderscheiding van geesten dat is het opmerken of iemand, die zich als een arbeider van de Heer aandient, werkelijk Christus brengt. Het onderscheiden van de geest van Christus en de geest van de duivel. En merkwaardig is het, hoe dikwijls eenvoudige leden van de Gemeente, veelal trouwe zusters, deze gave hebben. En verder slechts enkele gaven sla ik over, omdat die òf reeds elders werden verklaard, òf hierna nog volgen geeft de Apostel duidelijk aan het slot van dit hoofdstuk aan, dat het onderscheid in belangrijkheid van gaven afhangt van de maat, die zij toebrengen aan de opbouw van het lichaam. Daarom komen de vreemde talen geheel achteraan; die brachten daarvoor het minste bij, en juist op deze beroemden zich de Korinthiërs. Allereerst dan worden in de lang niet volledige lijst genoemd: apostelen, en profeten, en leraars. Deze gaven waren het nodigest, want zij brachten de waarheid. Dan volgden krachten en genadegaven van genezing. Deze hebben in die eerste tijd van de Gemeente, evenals de talen, als getuigenis voor die werking Gods gediend voor de ongelovigen. Ze behoefden niet te blijven, toen het christelijk geloof alom werd aangenomen. en ze zijn later misschien alleen nu en dan nog voor de heidenen gebruikt. Ten slotte volgen nog behulpzels en regeringen. En het is merkwaardig, dat deze onder de gaven worden opgenoemd. Behulpzels alleréerst. Hoewel wij toch regeringen belangrijker zouden achten. Maar God zet het mindere vooraan, opdat niemand zou roemen. Behulpzels zijn zij, die zo echt geschikt zijn om te helpen; die altijd de hand uitsteken om het eenvoudigste werk met trouw te doen. Regeringen zijn zij, die besturen, die leiden. En het is goed er aan te denken, dat de Heer ook zulke gaven geeft in de Gemeente. Alle gelovigen zijn wel in Christus gelijk. We zijn allen broeders. Maar er is een groot verschil in leeftijd, in geestelijke ervaring, in gaven ook. En hiermee moeten wij rekening houden. Dan zullen wij elkaar onderdanig zijn; elkaar met betoning van eer voorgaan; onze voorgangers erkennen, gehoorzamen en achten; en dan zullen wij ook met dank aan God die broeders erkennen, die een gave hebben om de dingen te leiden, te besturen (Dat er hier geen sprake is van politieke regeringen, spreekt wel vanzelf.). Het gaat om de regeringen in de Gemeente. Zoals ze in Rom. 12:8 genoemd worden: voorstanders, leiders).

In Efeze 4 noemt de apostel de gaven op, die voor alle eeuwen nodig waren, ook voor onze dagen, tot opbouw van het lichaam. Eerst apostelen en profeten. Nu, die hebben wij in het Nieuwe Testament. Men lette op de volgorde. Er staat niet: profeten en apostelen, maar omgekeerd: apostelen en profeten. Het gaat dus om de profeten van de nieuwe bedeling, niet om die van het Oude Testament (Zo waren Markus en Lukas profeten). Dan evangelisten. Dat zijn zij, die de zielen tot de Gemeente brengen. Want dat is hun werk. Niet alleen evangeliseren, zodat zielen bekeerd worden, maar ze er óók op wijzen wat Gods wil is; wat Hem welbehaaglijk is. Vervolgens herders en leraars. Dat zijn zij, die de zielen, die tot de Gemeente behoren, weiden en hoeden en onderwijzen. Want alle heiligen moeten komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van, de Zoon Gods; moeten opwassen tot het Hoofd.

Merken we op, dat in al deze Schriftplaatsen geen sprake is van ambten. Ambten zoals van diaken en ouderling waren beslist plaatselijk. Hier echter, in al deze gedeelten van de Schrift, gaat het om gaven. En gaven zijn niet voor één plaats, maar voor de Gemeente. Heeft iemand dus de gave van herder, leraar, of ook van regering, dan geldt dit niet voor zijn woonplaats uitsluitend, maar voor de Gemeente, zodat de Heer die gaven door hen overal kan doen gebruiken; zodat ook die gaven door de gelovigen overal moeten worden erkend en gewaardeerd. Zoals in 1 Petr. 4:10 staat: "Een iegelijk, naarmate hij een genadegave ontvangen heeft, dient daarmee de ander, als goede rentmeesters van de menigerlei genade Gods." De Gemeente heeft dus te erkennen, of kan ook, bevoegd als ze is tot oordelen (1 Kor. 14:29), niet erkennen. Anderzijds echter moet ieder zich bewust zijn van een eigen gave of roeping voor God, en daarin getrouw zijn, zonder mensen naar de ogen te zien. Enerzijds daarom niet zo zelfstandig, dat niet gevraagd wordt naar hetgeen de broeders denken. Anderzijds echter niet zó afhankelijk, dat alleen wordt gehandeld als de broeders iets zeggen. Ootmoedig, anderen onderdanig. En toch: zichzelf bewust voor God te staan. "Zo iemand spreekt, hij spreke als woorden Gods: (dat wil zeggen: zó, alsof God door hem spreekt;) zo iemand dient, hij dient als uit kracht.

die God verleent; opdat God in alles verheerlijkt word door Jezus Christus. Wie de heerlijkheid en de macht is tot in alle eeuwigheid! Amen." (1 Petr. 4:11).

Hoe vele belangrijke leringen zijn er in dit alles voor ons gelegen! Laten wij bescheiden (d. i. gematigd) van onszelf denken (Rom. 12:3) en niet wijs zijn in eigen ogen (Rom. 12:16). Laten wij aan onze voorgangers gehoorzaam en hun onderdanig zijn, want als zij zuchtende hun werk moeten doen, zou het ons niet nuttig zijn (Hebr. 13:17). Laten wij in hartelijke broederlijke t.o.v. elkaar onze weg gaan, naar het woord van de Apostel in 1 Thessalonika 3:12: "En de Heer doe u toenemen en overvloedig zijn in liefde t.o.v. elkaar." Laten wij "najagen hetgeen tot de vrede en hetgeen tot de stichting onder elkaar dient." (Rom. 14:19). En laten wij de eenheid van het lichaam, die kostbare waarheid, in liefde betrachten (d. i. in acht nemen, vasthouden), opdat de gevolgen, die zich vanzelf doen gelden, goede en gezegende mogen zijn, tot verheerlijking van Christus, die voor Zijn lichaam leed en stierf, en die nog altijd bezig is, het te reinigen van de besmetting van deze aarde door de wassing van het water door het Woord.

De openbaring van de eenheid

Als wij de waarheid van de eenheid van het lichaam overdenken, en haar gezegende gevolgen nagaan, doet zich vanzelf de vraag gelden, of het mogelijk is, hier op deze aarde die eenheid te openbaren.

Uit Johannes 17 is het duidelijk, dat het de bedoeling van de Heer was, dat de door de Geest gemaakte eenheid ook hier op aarde aan het licht zou treden. In dit hoofdstuk, waarin ons de inhoud wordt gegeven van het gebed, door de Heer Jezus, kort vóór Zijn sterven, in tegenwoordigheid van Zijn discipelen uitgesproken, vinden wij alles opgetekend, wat Hij voor ons aan de Vader vraagt. En als wij letten op het laatste vers, dan is het ons duidelijk, dat de Vader niet anders kon doen, dan het gebed van Jezus verhoren. Onder de vele belangrijke beden nu, die de Heer in dit gebed uitspreekt, treft ons wel in de allereerste plaats, hetgeen Hij vraagt in relatie tot de eenheid van gelovigen met God, de Vader, en met elkaar. In drieërlei vorm wordt deze eenheid voorgesteld. Een eenheid in de Vader; een zichtbare eenheid op aarde; en een toekomstige eenheid in heerlijkheid.

In Joh. 17:11 lezen wij: "Heilige Vader, bewaar hen in Uw naam, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, zoals als Wij." Hier hebben wij de grondslag van de eenheid. Er staat niet: "bewaar hen, die Gij Mij gegeven hebt," maar: "bewaar hen in Uw naam, die Gij Mij gegeven hebt." Letten wij op het woordje "die." Het gaat hier om de naam, die God aan de Zoon gegeven heeft, opdat, de Zoon die naam aan de gelovigen zou openbaren. Zodra, de Heer Jezus optrad, begon Hij de Vadernaam te verklaren. "Ik en de Vader zijn één," heeft Hij gezegd. En de Heilige Geest is in de wereld gekomen, om ons die naam verder bekend te maken; om ons te doen verstaan de innigheid en heerlijkheid van de relatie, waarin wij tot de Vader staan, en om ons het genot er van te doen smaken. Tot Maria heeft de Heer Jezus na Zijn opstanding gezegd: "Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader, maar ga heen tot Mijn broeders, en zeg hun: Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God." De Heer wilde daarmee zeggen, dat de gemeenschap, zoals die door Maria en de anderen in het leven van de Heer Jezus met Hem werd beoefend, niet kon worden voortgezet. Zoals Paulus later zegt: "Indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, zo kennen wij Hem toch niet nu niet meer alzo." De gemeenschap zou echter niet worden afgebroken; ze zou alleen veranderen van karakter; ze zou zelfs veel inniger wezen. Doordat de Heer Jezus zou opvaren en de Heilige Geest op aarde zou komen, om een geestelijke gemeenschap te vormen, zou immers de Heer Jezus met de Zijnen één familie wezen. Waar Maria Hem dus op aarde in, die vroegere relatie mocht aanraken, zou zij nu, in de nieuwe verbinding, steeds in de nauwste aanraking met Hem zijn. Want als mens hier op de aarde had de Heer Jezus wel dienstknechten, vrienden, volgelingen; maar alleen door Zijn dood en opstanding zouden de Zijnen één plant met Hem kunnen worden. Jezus hing alleen aan het kruis, ging alleen in het graf, maar verrees, als het Hoofd van de nieuwe schepping, met al de Zijnen. Het in de aarde gevallen en gestorven tarwegraan draagt veel vrucht. Allen, die in Jezus geloven, zijn met Hem gestorven en opgestaan. Niet alleen stierf Hij voor hen, maar zij stierven met Hem, en zij delen dus in al de gevolgen van Zijn plaatsvervangend lijden. Alle gelovigen in Christus zijn met Hem verzezen uit het graf, en dus met Hem op het nauwst verenigd tot één plant, of, om een ander beeld te gebruiken, tot één familie. Daarom kon Hij ook zeggen: "Ga heen tot Mijn broeders." Het past ons echter niet, om Hem onze broeder te noemen, want Hij staat ver boven ons. Maar nochtans is het zo, dat wij Zijn broeders zijn. Wij lezen, dan ook, dat Hij Zich niet schaamt, ons Zijn broeders te noemen. Daarom zegt Hij ook: "Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, tot Mijn God en uw God." Hij spreekt niet over onze Vader en onze God, omdat Hij hoog boven ons verheven is en blijft, en wij nooit op één lijn staan met Hem. Hij spreekt niet over uw Vader en Mijn Vader, uw God en Mijn God, maar noemt omgekeerd Zichzelf het eerst en daarna ons, want hòe nauw wij ook met Hem verbonden zijn, neemt Hij toch een afgezonderde plaats voor God in, zodat er altijd, wat dit betreft, een grote afstand is tussen Hem en ons. Nochtans heeft Hij ons zó met Zich verenigd, dat Hij en wij samen één God en Vader hebben; dat wij één geheel, één familie zijn; dat Hij zeggen kan, dat ook wij door de Vader worden geliefd, en wel met dezelfde liefde, waarmee God Hem heeft liefgehad (Joh. 17:23). Nu bidt de Heer in Zijn heerlijk gebed, dat de Vader allen, die Hij Hem gegeven had, alle gelovigen, ook ons dus, mocht bewaren in de Vadernaam, opdat wij voortdurend de liefelijkheid en heerlijkheid van die Vadernaam zouden genieten, Wat een gedachte, dat ik persoonlijk zeggen mag: "Mijn Vader!" "Want zo velen Hem aangenomen hebben, hun gaf Hij het recht kinderen Gods te worden; hun, die in Zijn naam geloven." (Joh. 1:12). Wat een gedachte ook, dat ik, als ik God als mijn Vader ken, één ben met anderen, die hetzelfde

voorrecht genieten! Wij allen tezamen hebben één Vader, wij hebben één gemeenschap, en het is één Geest, die in ons allen roept: "Abba, Vader!" Laat ons kinderlijk van dit voorrecht genieten! Hoe licht kan het bewustzijn, dat God onze Vader is, en wij Zijn kinderen zijn, verdwijnen! Hoe licht komen wij er toe, eng van hart te zijn, en onze liefde slechts uit te strekken tot enkele gelovigen, met wie wij één weg bewandelen, terwijl de Heer wil, dat wij in ons hart alle gelovigen insluiten. Dit wil niet zeggen, dat wij met alle gelovigen gemeenschap kunnen oefenen, de eigenwil en de afwijking, bij velen hunner helaas gevonden, maken dit onmogelijk. Is het niet zó, dat God al Zijn kinderen verzorgt, en voor allen Zijn hart opent, maar dat Hij nochtans, wanneer zij verkeerde wegen bewandelen, niet de rechte gezindheid hebben, niet in oprechtheid voor Hem verkeren, niet de waarheid betrachten, onmogelijk met hen één weg kan gaan? Zó moet het ook zijn met ons: wij moeten een ruim hart hebben voor alle kinderen Gods, maar wij bewandelen een nauwe weg, zoals de Apostelen ons die hebben voorgeschreven. Het wil zeggen, dat wij de band gevoelen, die alle gelovigen samenbindt, een band, die er getuigenis van aflegt, dat zij allen één en dezelfde Vader hebben. Al zijn zij elkaar dan ook onbekend:, zodra zij het van elkaar weten, dat zij kinderen Gods zijn, gevoelen zij de innige band van het kinschap. Dat is een heerlijke, onverbreekelijke eenheid. Wát ook verdwenen is, deze eenheid is gebleven en zal blijven. Deze eenheid toch is de grondslag, waarop wij door genade allen mogen staan, en die ook in de praktijk behoort geopenbaard te worden. Dit kan echter alleen, wanneer er gemeenschapsoefening met de Vader is, wanneer wij in het bewustzijn leven van die relatie, waarin wij allen zijn gesteld tot de Allerhoogste en Almachtige. Daarom bidt de Heer Jezus voor de Zijnen. "Bewaar hen in Uw naam!"

In Joh. 17:20 en 21 lezen wij: "En Ik vraag niet;alleen voor deze, maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven, opdat zij allen één zijn, zoals Gij, Vader! in Mij, en Ik in U, opdat ook zij in Ons één zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt." Hiermee zijn wij gekomen tot de openbaring van de eenheid. De eerste eenheid is een onzichtbare, hoewel zij door de gelovigen onderling wordt gekend en genoten; maar de tweede is een zichtbare, niet alleen voor de gelovigen onderling, maar tevens voor de wereld.. Ja, om dit laatste gaat het juist bij deze tweede eenheid. "Opdat de wereld gelove," zegt de Heer Jezus. De wereld gelooft alleen hetgeen zij ziet. Hoe kan de wereld geloven, dat Jezus door God gezonden is? Wel, doordat allen, die één zijn in de Vadersnaam, in gemeenschap met de Vader en met de Zoon " in gemeenschap met elkaar één weg gaan. Want dit is het middel om aan de wereld te tonen, dat allen één zijn; dat alle gelovigen van alle volkeren, hoe tegenstrijdig ook hun belangen en gewoonten mogen zijn, hoe sterk ook hun vooroordelen, hoe verschillend van rang en stand, nochtans één geheel vormen. Als wij nu echter om ons heen zien, doen wij onwillekeurig de vraag: "Is dit gebed van de Heer Jezus wel verhoord? Ziet de wereld wel die eenheid, waardoor zij geloven moet, dat God Jezus gezonden heeft? Is niet integendeel de verdeeldheid onder de kinderen Gods voor de wereld een bespotting?" En deze opmerking is hetzij tot onze schande gezegd juist, wat het laatste gedeelte betreft, maar willen we weten, of de bede van de Heer Jezus nochtans verhoord is, dan moeten we niet letten op hetgeen wij nu om ons heen zien, maar op hetgeen in de eerste tijd van de Gemeente gevonden werd. En als wij daarover de Schrift lezen, worden wij dadelijk getroffen door een op aarde zichtbare eenheid. Wij lezen in Hand. 2, dat op één dag ongeveer drie duizend zielen bekeerd werden, en dat zij allen volharden in de leer en in de gemeenschap van de Apostelen, in de breking van het brood en in de gebeden. Zij waren allen één, kwamen allen bijeen, en hadden allen alles voor elkaar over. Deze openbaring van eenheid was zó machtig, dat in Hand. 5:13 wordt gezegd: "En van de anderen durfde niemand zich bij hen voegen, maar het volk verhief hen hoog." Alle Joodse vooroordelen waren nog niet verloren of afgelegd. Maar nochtans stonden allen als één kring, als één familie tegenover de wereld. Niet alleen de twaalven waren één, maar ook die, door hun woord in Jezus geloofden. Zo werd dus de bede van de Heer Jezus verhoord. Want de wereld, die zag, dat deze Goddelijke macht werkzaam was, geloofde; er was ontzag en achting bij het volk voor deze menigte van mannen en vrouwen, die geloofden in Jezus, en die één van hart en één van ziel waren (Hand. 4:32). Wij zien hieruit klaar en helder, dat een zichtbare openbaring van de eenheid naar Gods gedachte is, en ook mogelijk was. En toen later Samaritanen en Heidenen tot bekering kwamen, openbaarden ook deze met de gelovigen uit de joden de eenheid. Allen waren leden van één familie, van één lichaam, en toonden dit ook, door samen verbonden één weg te gaan. Niettegenstaande de aanslagen van de vijand, bleef deze eenheid in het begin van de Gemeente bewaard, zodat er grote kracht uitging van de Gemeente tegenover de wereld. En de verschillende plaatselijke gemeenten, die in gemeenschap met elkaar dezelfde weg bewandelden, werden versterkt en bevestigd in het geloof, terwijl zij dagelijks toenamen in getal (Lees Hand. 8, 10, 15 en 16:5). Helaas echter is hierin al spoedig verandering gekomen. Door de ontrouw van de gelovigen is al spoedig de uiterlijke eenheid

verbroken. Wel niet in de eerste jaren. want al was er ook toen reeds hier en daar een begin van scheuring, en al waren er partijenschappen, alles bleef toch nog samen, en vol eerbied en verbazing zag de wereld overal de gelovigen in Christus verenigd als één schare, die niet met haar meeinging. Maar na de dood van de Apostelen breidde het verderf, dat reeds ingeslopen was, spoedig uit, en vonden er langzamerhand gebeurtenissen plaats, waardoor verschillende kerken, sekten en partijen ontstonden. die niet met elkaar één waren, maar elkaar bestreden. De openbaring van het éne lichaam ging daardoor verloren, en werd voor de wereld een bespotting. Wel kon de eenheid van het lichaam hierdoor niet verbroken worden, want het lichaam, waarvan Christus het Hoofd is, is door een Goddelijke macht samengesteld, en kan niet worden verscheurd of verdeeld. Daarom wordt tot de gelovigen in Efeze 4:3 ook niet gezegd, dat zij de eenheid van het lichaam moeten bewaren, maar de eenheid van de Geest. Er wordt natuurlijk, als er van de eenheid van de Geest sprake is, gehandeld over de eenheid van het éne lichaam, door de éne Geest gevormd, zoals blijkt uit Efeze 4:4, waar gezegd wordt: "Eén lichaam en één Geest." Maar het éne lichaam wordt in Efeze 4 gezien in zijn openbaring op deze aarde, en dan geeft de éne Geest aan, wat ieder persoonlijk en wat allen tezamen hebben te doen. De éne Geest wil in elke gemeente, en ook in alle gemeenten tezamen. hetzelfde werken, zodat er geschreven kon worden dat wij moeten horen. wat de Geest tot de gemeenten zegt (Op. 2:7, enz.) En luistert nu ieder lid van dat éne lichaam naar hetgeen de éne Geest tot de gemeenten zegt, en handelt het daarnaar, dan wordt de eenheid van de Geest bewaard. Zo niet, dan wordt ze verscheurd en verbroken. Is het nu niet verootmoedigend voor de Gemeente, dat de eenheid van de Geest niet door allen is bewaard, niet door allen is gehandhaafd en geopenbaard? Door gebrek aan godsvrucht, door eigenwil, door het zoeken van zichzelf en zijn eigen belangen, heeft de eenheid, die eens is aanschouwd hier beneden, plaats gemaakt voor verdeeldheid.

In Johannes 17:22 en 23 lezen wij echter het vertroostende woord. "En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij één zijn, zoals Wij één zijn: Ik in hen, en Gij in Mij; opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld erkenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en liefgehad hebt." De tweede eenheid, waarover hiervoor gesproken werd, is door de wereld geloofd, omdat het voor de wereld zichtbaar naar buiten trad, dat allen, die tot de Gemeente behoorden, bijeen waren en één weg gingen. Maar deze derde eenheid zal de wereld erkennen. Dat wil zeggen: zij zal zien, dat de heiligen in Christus allen tezamen in dezelfde heerlijkheid zijn, waarin Christus is. Zij zal dus, omdat zij het in werkelijkheid met de ogen zal aanschouwen, moeten getuigen, moeten bevestigen, dat de gelovigen, die hier op aarde werden gehaat, vervolgd, bespot en achteruit gezet, met Jezus in de heerlijkheid zijn, en dat de Vader hen liefhad met dezelfde liefde, waarmee Hij Jezus liefhad. Nu zijn wij in lijden, nu zijn wij verdeeld, maar dan zullen wij in volmaakte openbaring één zijn met alle gelovigen, dan ons met allen in dezelfde jubel verenigen!

De Heer doe ons veel genieten van de eerste eenheid, waarvan de Heer Jezus zegt: Opdat zij één zijn, zoals als Wij." In zo'n eenheid mogen wij ons verheugen. Allen kinderen van één Vader; allen hetzelfde doel voor ogen; allen bezig in één werk; allen wandelende in diezelfde liefde. Neen, de wereld weet het niet, wat Gods grote liefde ons biedt! Door de Vader afgezonderd, 'Zijn we één familie, en ten nauwste verbonden met Hem, die Zich niet schaamt ons Zijn broeders te noemen.

De Heer doe ons ook met verlangen uitzien naar de derde eenheid, waarvan de Heer Jezus zegt: "Opdat zij volmaakt zijn in één." Hier op aarde wordt het zo weinig gezien, en zo gebrekkig door ons genoten, dat wij kinderen van één Vader zijn. Het is zo onvolkomen. Maar weldra zullen wij dáár zijn, waar Jezus is; zullen wij Zijn heerlijkheid delen, en Zijn persoonlijke heerlijkheid aanschouwen; zal in volmaaktheid de eenheid in de hemel ons lot zijn. Dit doet ons uitroepen:

Hoe verdeeld zijn hier Uw leden!
Heer Jezus, kom!
De eenheid vinden wij vertreden,
Heer Jezus, kom!

Die zich broeders mogen heten,
Kindren van één Vader weten,
Hebben droef Uw wens vergeten!
Heer Jezus, kom!

Geen verdeeldheid in Uw woning,
Heer Jezus, kom!
Eén zijn wij bij Uwe kroning.
Heer Jezus, kom!

Als Gij komt om ons te ontmoeten,
Zullen we U vereend begroeten,
Saam ons buigen aan Uw voeten:
Heer Jezus, kom!

Nu doet zich echter vanzelf de vraag voor, of wij ons alléén mogen verkwikken in ons één zijn in de Vader, en in het vooruitzicht van onze toekomstige eenheid, of dat wij ook genieten mogen van de eenheid in haar tweede vorm, dat is van die zichtbare eenheid hier op déze aarde: "Opdat zij in Ons één zijn." Hoe licht toch kunnen wij tot de gedachte komen, dat wij van Gods eenheid in haar drieërlei vorm niet meer kunnen genieten, omdat de tweede eenheid door de ontrouw van de Gemeente zo droef is verbroken. Het is toch duidelijk gebleken in de loop van de eeuwen, dat nooit teruggekomen is, wat in de eerste tijd van de Gemeente gevonden werd. Wij weten trouwens ook uit de profetische geschiedenis van de Gemeente, die ons in Openbaring 2 en 3 gegeven wordt, dat de verdeeldheid in de Christelijke Kerk zal blijven tot het einde, terwijl zij, als geheel, nadat de ware gelovigen tot de Heer zijn gegaan, zal worden geoordeeld. Een dergelijk herstel van de eenheid in haar vroegere vorm zou ook onmogelijk zijn, omdat blijkens alles wat de Bijbel ons meedeelt nooit hersteld wordt, wat de mens verdorven heeft. God kan er wel iets beters en heerlijkers voor in de plaats geven, wat ook in relatie tot de eenheid eenmaal geschied zal. Maar hetzelfde komt nooit terug. Vandaar, dat zo licht de gedachte kan postvatten er is tòch niets meer aan te doen, laten wij verheugd zijn, dat wij kinderen Gods mogen genoemd worden, en dat dit straks door allen zal worden gezien. Maar een dergelijke redenering is niet naar de Schrift. Want hòe ook wordt verdorven hetgeen door God's macht is tot stand gebracht, nochtans blijven de beginselen en gedachten Gods dezelfde.

In het Oude Testament worden ons voorbeelden gegeven, hoe, niettegenstaande de eenheid van het volk Israël uiterlijk verbroken was, nochtans die eenheid voor het geloof bleef bestaan. Israël kwam door ontrouw in verdeeldheid. En de eenheid, die eerst werd gezien, zou niet meer hersteld worden, dan in de verre toekomst, wanneer Christus Zelf de twaalf stammen zou bijeenvergaderen, en ze in volkomen aardse eenheid in het land van de belofte zou doen samenwonen. Wat deed nu echter het geloof? Het verblijdde zich niet alleen in het voorrecht tot Gods volk te behoren, en in het vooruitzicht van de toekomst van Gods volk, maar het kwam openlijk voor de eenheid van het gehele volk op, en gaf ook, waar mogelijk, aan die eenheid uitdrukking. Zo vinden wij, dat Elia, in de tijd toen het volk in twee delen was gesplitst, een altaar bouwde van twaalf stenen, dus rekening hield met het getal van de twaalf stammen, met de eenheid van het geheel. Hij had kunnen zeggen: "Israël bestaat niet meer als twaalfstammig volk; de eenheid, die er geweest is, is toch weg, en zal straks wel weer aanschouwd worden, maar eerst als de Messias komt; dus behoef ik nu die eenheid niet te laten zien." Maar het geloof redeneert zo niet. Dat zijn menselijke overwegingen. Het geloof ziet altijd de onverbreekelijke eenheid. En daarom bouwde Elia een altaar uit twaalf stenen, "naar het getal van de stammen van de kinderen van Jakob, tot welke het woord van de Heer was geschied." Zo vinden wij, dat Hiskia, hoewel wel hij niet trachtte de eenheid te herstellen tussen de twee stammen en de tien stammen, toch de eenheid van het hele volk erkende, en behoefte had die te openbaren, door geheel Israël en Juda uit de nodigen om het Pascha te houden. Overal zond hij lopers, om ook in de tien stammen de Israëlieten aan te sporen, zich op te maken om te doen wat geschreven was. De lopers werden door velen uitgelachen en bespot. Maar er waren er ook uit verschillende stammen, die zich verootmoedigden en naar Jeruzalem trokken, om met die van Juda, één van hart en één van ziel, met grote blijdschap het Pascha te vieren, en God te verheerlijken. Zo vinden wij ook, dat de teruggekeerden uit de Babylonische ballingschap twaalf geitenbokken offerden ten zondoffer "voor gans Israël, naar het getal van de stammen Israëls." (Ezra 6:17). Of er al een groot deel van het volk aan de oevers van de rivieren van Babel en in de steden van Perzië was achtergebleven, de teruggekeerden hadden allereerst behoefte, om op de puinhopen rondom het altaar zich te verenigen, waar zij door twaalf geitenbokken te offeren, uitdrukking gaven aan de eenheid van het gehéél. Ja, als Paulus eens voor Agrippa staat, zegt hij, ofschoon het Joodse volk van het ene einde van

de aarde tot aan het andere verstrooid was, dat God Zijn belofte nooit vergeten zou. "tot welke onze twaalf stammen hopen te komen." De eenheid van het volk werd dus ook toen nog erkend, al werd ze niet gezien; die heerlijke eenheid, welke altijd, zolang het volk zijn tempel had, werd aanschouwd door God, als Zijn oog rustte op de twaalf toonbroden in het heilige!

Welnu, dit alles geeft ons aan, hoe wij ons hebben te gedragen in relatie tot de verloren gegane zichtbare eenheid van de Gemeente. De heerlijke eenheid, eens op de Pinksterdag gezien, en straks in heerlijkheid volmaakt te aanschouwen bestaat nog altijd, ook al is ze door de ontrouw van de Gemeente hier op aarde Nu niet meer te zien door de wereld. Want, zoals gezegd, deze eenheid is onverbrekkelijk. Ook nu nog is het EEN LICHAAM EN EEN GEEST. Ook nu nog zijn de heerlijke GEVOLGEN VAN EENHEID te aanschouwen en te genieten. Echter alleen voor het geloof. Want het geloof redeneert niet. Het geloofsoog ziet, wat het gewone oog niet zien kan. Het geloof weet, dat te allen tijde de OPENBARING VAN EENHEID naar Gods gedachte en mogelijk is.

Op de puinhopen van de Gemeente --- want evenals Israël is ook de Gemeente in verval geraakt --- kan het altaar worden opgericht. Het altaar spreekt ons van het kruis en is de plaats van aanbidding. Ook ons pascha, Christus, is geslacht. En aan de Tafel van de Heer vieren wij het feest van onze "verlossing uit de wereld". Aan Jezus voeten vond de Samaritaanse de ware plaats van de aanbidding. Aan Jezus voeten zonk de blindgeborene neer, en aanbad Hem als de Zoon van God. Beide malen horen wij Jezus zeggen: "Ik ben het, die met u spreek." Hij is de van God gezondene. Hij is het Aantrekkingspunt en het Middelpunt van de Zijnen. Aan Jezus' voeten kwam Maria van Bethanië met haar nardus om Hem te verheerlijken. En deze plaats van de aanbidding is altijd gebleven, hoe groot het verval van de Gemeente ook is. Wát er ook verdwenen is in de Gemeente, hoe vele gaven, als sieraden aan de Gemeente gegeven, ook weggenomen zijn de Tafel van de Heer is gebleven en zál blijven tot Jezus komt, om de Zijnen tot Zich te nemen (1 Kor. 11:26). En aan die Tafel geven alle gelovigen, die er hun plaats innemen, getuigenis, dat allen één zijn. Evenals de twaalf toonbroden de eenheid van het hele volk voorstelden, spreekt het éne brood van het Avondmaal van de eenheid van de Gemeente.

Door Gods genade is in de Schrift duidelijk aangegeven, hoe de gelovigen in de tijd van het toenemend verval de eenheid kunnen en moeten openbaren.

In 2 Timotheüs 2:19-22 lezen we: "Evenwel, het vaste fundament van God staat en heeft dit zegel: De Heer kent hen die de zijnen zijn; en: Laat ieder die de naam van de Heer noemt, zich onttrekken aan ongerechtigheid. In een groot huis nu zijn niet alleen gouden en zilveren vaten, maar ook houten en aarden; en sommigen wel tot eer, maar anderen tot oneer. Als dan iemand zich van deze vaten reinigt, zal hij een vat zijn tot eer, geheiligd, bruikbaar voor de Meester, tot alle goed werk toebereid. Maar ontvlucht de begeerten van de jeugd en jaag naar gerechtigheid, geloof, liefde en vrede met hen die de Heer aanroepen uit een rein hart." En in 2 Timotheüs 3:1-5 lezen we, dat de mensen in de laatste dagen een schijn van godsvrucht zullen hebben, maar de kracht ervan zullen verloochenen en dat men zich van deze moet afwenden.

De betekenis van deze woorden is overduidelijk. Wát ook wijkt of verdwijnt: de waarheid Gods blijft. Voor die waarheid moeten we te allen tijde opkomen, want van die waarheid is Christus, met wie alles staat of valt, het Middelpunt. In 1 Timotheüs 3:15 zegt de Apostel dan ook, dat de Gemeente de pilaar en grondslag van de waarheid is. Zij heeft de waarheid Gods hoog te houden, te ondersteunen. Judas roept het ons toe, dat wij bij de naderende afval hebben te strijden voor het geloof, eenmaal de heiligen overgeleverd. Dus het Christelijk geloof, de Christelijke leer, moeten we handhaven en verdedigen. Daarom zegt Paulus in Ef. 4, dat wij de waarheid moeten vasthouden in liefde. Zodat we zeer zeker in die Christelijke liefde hebben te handelen, ook als we voor de waarheid opkomen, maar zodat we nooit de waarheid moeten prijsgeven om maar liefde te kunnen openbaren. Juist de ware liefde is het, om, de waarheid trots alles, trots al wat we om harentwil verliezen en lijden moeten, vast te houden. Jakobus drukt zich op deze wijze uit: "Roemt en liegt niet tegen de waarheid!... De wijsheid, die van boven is, is vooreerst rein, daarna vreedzaam." Eerst daarom de reine, zuivere waarheid, daarna de vrede. Niet een vrede, waaronder de waarheid moet lijden. Neen, de onvervalste waarheid, waarvoor alles moet wijken, en die door de wijsheid op een liefderijke, bescheiden, maar beslist wijze wordt voorgesteld en gehandhaafd. Nu heeft het vaste fundament van de waarheid twee kanten: Godszijde en onze zijde. Gods zijde is: hòe verdeeld de gelovigen ook zijn, Hij kent ze allen. Al was

er in Elia's dagen schijnbaar slechts één, die gescheiden van het kwaad leefde, toch kende de Heer er zeven duizend die de knie niet voor Baäl hadden gebogen. Al zouden er nu slechts weinigen zijn, die de eenheid openbaren (op de wijze zoals Elia dit op de Karmel deed), toch zijn er velen, die door God gekend zijn, en die niet buigen voor de god van deze eeuw en zich niet laten leiden door de tijdgeest. Wat een vertroosting is dit! In de eerste tijd van de Gemeente waren alle gelovigen bekend. Nu zouden wij in geen enkele plaats allen, die Hem toebehoren, kunnen aanwijzen, maar de Heer kent ze; en gelukkig zijn er véél meer dan wij denken. De andere, onze zijde, is onze verantwoordelijkheid. Ieder, die de naam van de Heer noemt, die Hem belijdt als Heer en Christus, moet afstand doen van ongerechtigheid. En dat dit niet alleen bestaat uit het persoonlijk nalaten, van het kwaad. blijkt uit hetgeen Paulus verder tot Timotheüs zegt. Hij spreekt namelijk over "zich van deze reinigen," "zich van deze afwenden." Het woord reinigen, dat hij gebruikt, is hetzelfde als in 1 Kor. 5:7 en betekent: uitzuiveren; en de zin is, dat men zich moet reinigen van de vaten tot oneer waarover hij spreekt doordat men zich van deze afwendt. Het beeld van vaten tot oneer toont helder aan, wat de apostel bedoelt. De Gemeente is behalve het lichaam van Christus ook het huis van God. Maar in dit huis Gods, dat Gods werk is, en uit levende stenen bestaat, mag de mens meearbeiden. En door ontrouw is nu dit huis, waarin alleen levende stenen moesten zijn, gelijk geworden aan een groot huis, waarin allerlei vaten zijn: gouden, zilveren, houten en aarden. In Gods huis behoorden alleen gouden en zilveren gevonden te worden. Maar omdat men in dit huis allerlei heeft toegelaten, onbekeerden bij menigten, is dit huis geworden als een groot huis, waarin allerlei soort van vaten zijn. Wat nu te doen? Het huis verlaten gaat niet, want al heeft het zo'n geheel andere vorm aangenomen dan God bedoelde, nochtans is het Gods huis, toevertrouwd aan de verantwoordelijkheid van de mens. Evenals de tempel altijd de tempel Gods genoemd werd, hoe groot ook Israëls verval was, en hoe zeer in de tempel zoals in Jezus dagen zo duidelijk uitkwam allerlei geschiedde, waardoor het op een rovershol geleek, nochtans noemt de Heer het huis "Mijns Vaders." Neen, wij kunnen de Gemeente op deze aarde "de Algemene Christelijke Kerk," niet uitgaan, maar wel worden wij geroepen, ons in dit huis af te zonderen, en er ons rein te houden van de vaten tot oneer.

Het spreekt ook vanzêlf, dat dit onze roeping is, als wij aan de eenheid denken, die geopenbaard moet worden. Want Gods beginsel van eenheid is scheiding van het kwaad. Het is in onze dagen, waarin de behoefte naar eenheid door alle oprechte Christenen zo wordt gevoeld, meer dan ooit nodig, dit in het oog te houden. De mens is altijd geneigd zelf iets te maken, een zeker aantal gelovigen bijeen te voegen, en dit zelf gemaakte dan te bestempelen met de naam van eenheid. De eenheid, door God, gemaakt, is echter de eenheid, waarvan Christus het Middelpunt is, en Christus is weer het Middelpunt van de waarheid Gods. Nu is Christus gescheiden van het kwaad, zoals de God van de eenheid dit is en altijd geweest is. En zo hebben wij ons dus ook van het kwaad af te scheiden, willen wij de eenheid openbaren, die God in Christus door de Geest heeft tot stand gebracht. In 2 Kor. 6:16-18 lezen wij dan ook, nadat de Apostel gezegd heeft, dat gelovigen en ongelovigen geen ongelijk juk mogen aantrekken: "Daarom gaat uit het midden van hen en scheidt u af t zeggte de Heer; en raakt niet aan hetgeen onrein is, en ik zal u aannemen, en Ik zal u tot Vader zijn. en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heer, de Almachtige." Gods beginsel van eenheid is dus: afzondering, uitgaan, scheiding. Scheiding van de gelovigen van de Heidenen; scheiding van de gelovigen van de Naam-Christenen. Het eerste wordt ons in 2 Kor. 6 geleerd; het tweede in 2 Tim. 2. Want dáár hebben de ongelovigen een schijn van godsvrucht, maar niet de kracht, en ook van deze moeten de gelovigen zich afzonderen, van hen uitgaan, zich van hen afwenden. Zoals het nu echter Christus is, die afzondert, is het ook Christus, die vergadert. Om Zijntwil scheidt men zich van de ongerechtigheid en van de ongerechten; van hen ook, die hiermee verenigd zijn en willen blijven. Om Zijntwil schaart men zich bij hen, die in afzondering van het kwaad hun weg gaan. Daarom zegt Paulus tot Timotheüs, dat hij zich moest reinigen van hen, die vaten tot oneer waren. om, persoonlijk vluchtend van het kwaad en jagende naar het goede, zich te scharen bij hen, die hetzelfde deden, dat is: die de Heer aanriepen uit een rein hart.

De begeerte van de jeugd moest Timotheüs vlieden. En onder de begeerte van de jeugd behoort wel allereerst, zoals duidelijk blijkt uit hetgeen de Apostel Paulus verder in 2 Timotheüs 2 tot Timotheüs zegt, het zich bezig houden met dwaze en ongerijmde strijdvrage, en het 'niet willen buigen voor Gods geopenbaarde waarheid. Hoe komt het in onze dagen bij de beweging van "jongeren" ook uit, dat het verstand wordt geplaatst boven Gods wil; dat men niet zijn eigen gedachten wil gevangen geven onder de gehoorzaamheid aan het Woord. Welnu, waar Satan werkt om de waarheid niet te erkennen, daar hebben zij, die naar Gods gedachten willen handelen, zich af te wenden van hetgeen tegen de waarheid Gods is, en één

weg te bewandelen met hen, al zouden het er slechts weinigen zijn, die uit een hart, dat zich heeft gescheiden van het kwaad, de Heer aanroepen, dat is: Hem aanbidden.

De scheiding is persoonlijk. Maar alle personen, die zich scheiden, komen bij elkaar en vinden elkaar zoals de Samaritaanse, de blindgeborene en Maria van Bethanië aan Jezus voeten. Zijn er nu, die wel persoonlijk het kwaad veroordelen, maar nochtans er zich niet van willen ontdoen, dan kan ik met deze evenmin samengaan als met de ongelovigen. Zegt niet Johannes, dat hij, die omgang heeft met hem, die niet blijft in de leer van Christus, ook gemeenschap heeft met zijn werken? (2 Joh.:9-11) Persoonlijk moet ik dus afstaan van de ongerechtigheid, mij afwenden van de vaten tot oneer; maar persoonlijk kan ik ook alléén de weg van de gemeenschap gaan met hen, die uit een rein hart Hem aanroepen, dat is: Hem aanbidden, afgescheiden van hen, die de leer van Christus niet brengen of verkeerd wandelen, afgescheiden van hen, die in eigenwillige godsdienst zich openbaren, en die niet vasthouden aan het Hoofd (Kol. 2:19), maar hun verstand en mensenleringen laten gelden (Kol. 2:20-23).

Op deze wijze kunnen wij in de tijd van het verval, zelfs bij het naderen van de afval, die eenheid openbaren, door God gemaakt. Haar herstellen in 'haar zichtbare gedaante op deze aarde kunnen wij niet. Maar Gods beginsel van eenheid kunnen wij ook nu laten zien.

Zoals in het begin van de Gemeente allen volharden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap, in de breking van het brood en in de gebeden, zo kunnen wij ook nu: allereerst de leer, de waarheid vasthouden; ten tweede de gemeenschap beoefenen, door de apostelen gevormd; verder het brood breken en tot gebed samenkomen. Heerlijke eenheid! Haar doel en voorwerp is Christus; haar maatstaf een wandel in het licht; en het middel om haar te openbaren is: het wegdoen van het boze, de afzondering van hen, die Christus niet toebehoren, en van hen, die het boze niet wegdoen en zich dus één maken met het kwaad.

God geve ons genade om alle heiligen lief te hebben, maar ook om, in getrouwheid aan de Heer en met handhaving van Zijn kostbare waarheid, de weg van de gemeenschap te bewandelen met die heiligen, die de eenheid van het lichaam met haar gevolgen openbaren, zoals zij naar Gods gedachte alleen geopenbaard kan worden.

Het ruime hart verbonden met het nauwe pad!

Het Middelpunt van de eenheid

Christus is het Hoofd van het lichaam. Hij is echter ook het Aantrekkingspunt en het Middelpunt van de Zijnen. In Joh. 1 komen achtereenvolgens de verschillende discipelen tot Hem, en verbinden zich aan Zijn heerlijke Persoon, Zij worden door Hem aangetrokken en scharen zich rondom Hem. In Joh. 20, dadelijk na de opstanding, vinden wij Jezus opnieuw in het midden, van de Zijnen, zodat wij in vers 19 lezen: "Toen het dan avond was op die eerste dag van de week, kwam Jezus en stond in het midden." Terwijl in vers 20 wordt gezegd: "De discipelen dan verblijdden zich, toen zij de Heer zagen." De Zoon van God Zelf is de Bron en het Middelpunt van die eenheid van de Zijnen.

In de schepping treffen wij hetzelfde verheven beginsel van eenheid aan. De schepping werd in eenheid gevormd, en de Schepper Zelf was haar middelpunt. Dit komt zo schoon uit in Kol. 1:15-17, waar wij lezen: "Hij is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene van de hele schepping, want in Hem (dat is "in de kracht van" Christus heerlijke Persoon) zijn alle dingen geschapen in de hemelen en op de aarde, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten: alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen. En Hij is voor alle dingen en alle dingen bestaan samen in Hem."

In de nieuwe schepping treedt dit beginsel eveneens naar voren. Want dadelijk na hetgeen wij in Kol. 1 over de eerste schepping lezen, volgen de woorden: "En Hij is het hoofd van het lichaam, de gemeente, Hij die het begin is, de eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in alle dingen de eerste plaats zou innemen. Want het behaagde de hele Volheid in Hem te wonen."

De Heilige Geest is altijd bezig, die heerlijkheid van Christus voor te stellen. Bij de voortreffelijkheid van Zijn Persoon valt alles weg. Christus is het Doel en het Voorwerp van eenheid. Christus is er ook het Middelpunt van. Zoals Hij het Hoofd was van de eerste schepping, Hij was er de Eerstgeborene van, d.w.z. als Schepper nam Hij de eerste plaats in de schepping in Zo is Hij ook het Hoofd van de nieuwe schepping; ook deze heeft Hij tot stand gebracht, en ook van deze is Hij de Eerstgeborene, ook in deze neemt Hij de eerste plaats in. En Hij, die het Middelpunt is van, de eerste schepping, is ook het Middelpunt van de nieuwe schepping. Hij is het Hoofd van het lichaam, waarvan alle gelovigen de leden zijn. De Eerstgeborene van al het geschapene, de Schepper en Onderhouder van het heelal, is door de kracht van de opstanding het Hoofd van de nieuwe schepping, zodat Hij in alle dingen de eerste plaats inneemt. De eerste heerlijkheid was Hem om zo te zeggen eigen, de tweede heeft Hij verkregen door Zijn overwinning over de dood en over de macht van de vijand. En door deze overwinning heeft Hij ons met Zich kunnen verenigen. In de opstanding zijn allen, die in Hem geloven, met Hem opgewekt, en als de Eerstgeborene uit de doden is Hij het Hoofd van het lichaam. De Gemeente is daarom verbonden met de opgewekte en verheerlijkte Christus; en door de Heilige Geest, die door de verheerlijkte Heer uit de hemel is gezonden, zijn alle gelovigen tot één lichaam gedoopt, zodat Christus het Middelpunt is van al de Zijnen, de heerlijke Persoon, in Wie het welbehagen van de hele Volheid woont, en in Wie alle gelovigen hun één en alles vinden. Zij zijn kinderen van één Vader, maar zij kennen de Vader door Christus. Zij bezitten de Heilige Geest, maar de volheid is in Christus. God in al Zijn Volheid is geopenbaard in de Persoon van Christus, en die Christus --- wij zeggen het met ootmoedige dank --- is de onze, is onze Heiland, is onze Heer, is ons heerlijk Hoofd en Middelpunt.

Met deze waarheid willen wij ons nu nog in het bijzonder bezighouden, naar aanleiding van het zo bekende woord in Matth. 18:20. "Waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn naam, daar ben Ik in het midden van hen."

In deze uitspraak van de Heer Jezus Zelf, vinden wij zeven belangrijke waarheden ons voorgesteld, die zich alle groeperen rondom Hem, die het Middelpunt van de Zijnen is. Het Middelpunt van hen, die in Zijn Naam gemeentelijk vergaderd zijn. Deze zeven waarheden, of eigenlijk deze éne waarheid in haar zevenvoudige vorm, wijzen ons achtereenvolgens aan:

1 de plaats, waar de gelovigen vergaderd zijn;

2 het getuigenis, dat zij vormen;

3 de gemeenschap, waartoe zij gebracht zijn, en die zij beoefenen;

4 het standpunt van afzondering, dat zij innemen;

5 het gezag, waarvoor zij zich buigen;

6 de tegenwoordigheid van de Heer, die in hun midden wordt gevonden;

7 het middelpunt, waaromheen allen vergaderd zijn.

Laten wij nu nader op elk van deze belangrijke waarheden afzonderlijk ingaan, opdat wij duidelijk zien, hoe alles zich beweegt om de Persoon van Christus, die het Middelpunt van de waarheid is, en opdat oog en hart gericht worden op Hem, die het Middelpunt van de eenheid is!

1. Waar

Het woord "waar." waarmee onze tekst begint, en dat nauw samenhangt met het woord "daar," dat verderop wordt genoemd, maakt het duidelijk, dat de Heer Zelf aan de Zijnen een PLAATS aanwijst, waar Hij belooft in het midden van de Zijnen te zullen wezen. Wanneer het gaat om de eredienst, is het nooit van onze wil afhankelijk, waar en hoe deze moet plaats vinden. Over het "hoe" spreken wij zo God wil later. Nu willen wij echter aantonen, dat God niet *ons* de vrijheid laat, om het "waar" te kiezen, om zelf de plaats te bepalen, waar wij Hem hebben te aanbidden. In de geschiedenis van Israël komt dit zeer duidelijk uit. In Exod. 20:24 lezen wij: "Maakt Mij een altaar van aarde, en offert daarop uw brandofferen en uw dankofferen. Aan alle plaats, daar Ik Mijns Naams gedachtenis stichten zal, zal Ik tot u komen en u zegenen. Maar indien gij Mij een stenen altaar zult maken, zo zult gij dat niet bouwen van gehouwen steen; zo gij uw houwijzer daarover verheft, zult gij het ontheiligen. Gij zult ook niet met trappen tot Mijn altaar opklimmen." Het altaar is het type van het Middelpunt, want in de Persoon en door het werk van Jezus Christus komen God en de zondaar samen. God is zó nabij de zondaar gekomen, dat niet de zondaar zelf iets heeft te verrichten, of tot Hem heeft op te klimmen. Geen houwijzers van zelfwerkzaamheid, of trappen van eigengerechtigheid mogen gevonden worden bij Zijn altaar, bij de plaats, waar God en die mens elkaar ontmoeten. De God van Israël Zelf wees Zijn volk de plaats aan, waar Hij een gedachtenis van Zijn Naam zou stichten. God veroorloofde niet, dat men dit naar zijn eigen gedachte of eigen wil doen zou. Hij Zelf zou de plaats kiezen onder al de stammen, om er Zijn Naam een gedachtenis te stichten, en naar die plaats moest de Israëliet gaan, want dáár woonde God, dáár zou Hij zegenen, dáár moest men zijn offeranden brengen. Week men daarvan af, dan werd dit aangeduid, als ongehoorzaamheid; maar handelde men naar deze aanwijzing, dan droeg men de goedkeuring van de Heer weg. Nadat het volk gezondigd had tegen God, door het gouden kalf op te richten, werd de tent van Mozes, als tent van de samenkomst, buiten het leger geplaatst. En wij lezen dan: "En het gebeurde, dat *al wie de Heer zocht* uitging tot de tent van de Samenkomst, die buiten het leger was." De vrome Israëliet moest dus zoeken naar de plaats door de Heer aangewezen, waar hij de Heer Zelf vinden kon. In Deut. 12:5 lezen wij: "Naar de plaats, die de Heer, uw God, uit al uw stammen verkies zal, om Zijn naam aldaar te zetten, naar Zijn woning zult gijlieden vragen, en daarheen zult gij komen, en daarheen zult gijlieden brengen uw brandofferen en uw slachtofferen, en aldaar zult gij voor het aangezicht van de Heer uws Gods vrolijk zijn." En zij worden in dat hoofdstuk verder vermaand om zich te wachten, niet in alle plaats, die zij zien zouden, te offeren, maar, al was die plaats ook ver van hen, toch, in relatie tot hun heilige dingen, te komen tot de door de Heer verkoren plaats. Ook Salomo spreekt over de plaats, die God Zelf had aangewezen, en bidt Hem in die plaats te horen naar de smekingen van Zijn volk. En zelfs de teruggekeerden uit de ballingschap van Babel, verzamelden zich als een enig man in de plaats, door God aangewezen, en bouwden er het altaar van de God van Israël. het vestigende op zijn stelling, hoewel er verschrikking rondom hen was vanwege de volken van de landen. Reeds in het verlossingslied, door Mozes en de kinderen Israëls aan de overzijde van de Rode Zee gezongen, lezen wij de geloofsworden: "Die zult Gij inbrengen en planten op de berg Uwer erfenis, ter plaatse welke Gij, o Heer, gemaakt hebt tot Uw woning, het heiligdom, hetwelk Uw handen gesticht hebben, o Heer." Zó is het ook in relatie tot de Gemeente. Haar is niet een stad of gebouw aangewezen, waarin zij haar eredienst heeft te plegen, maar zij zelf is het gebouw, de tempel, waarin God door Zijn Geest woont. De Heer Jezus heeft gezegd: "De ure

komt, dat gij noch op deze berg, noch te Jeruzalem de Vader zult aanbidden. De ure komt, en is nu, dat de ware aanbidders de Vader aanbidden zullen in geest en waarheid." De eredienst is dus niet meer in Samaria of in Jeruzalem, en wij moeten niet naar een andere zichtbare plaats op aarde zoeken als de plaats, waar wij heen zouden moeten gaan om te aanbidden. Neen, wij moeten aanbidden in geest en in waarheid. En wij hebben te zoeken naar de zedelijke aanwijzingen, die Gods Woord ons geeft, om te kunnen verstaan op welke wijze de dingen, die te voren geschreven zijn, tegenwoordig moeten worden toegepast. De uitdrukking "in geest en in waarheid" geeft aan het vlees of aan de wil van de mens niet meer plaats dan de wet deed; zodat wij niet vrij zijn, om de beginselen van het vergaderen of de orde van de eredienst naar onze eigen gedachte te bepalen, evenmin als de Israëliet hierin vrij was. Geen mens mag zich het gezag aanmatigen, geen vereniging van mensen zich het recht veroorloven. zelf te bepalen hoe en waar eredienst zal worden gepleegd. Neen, het komt alleen de Heer toe. om te zeggen, waar Hij Zijn Naam zetten zal; en daar, waar Hij Zijn Naam zet als middelpunt, dáár is de plaats van het vergaderen. In Matth. 28 lezen wij: "Ziet, Hij gaat u voor naar Galilea; daar zult gij Hem zien." En later: "Boodschapt Mijn broederen, dat zij heengaan naar Galilea, en aldaar zullen zij Mij zien." Terwijl ons wordt meegedeeld, dat de discipelen naar de berg gingen, waar Jezus hen bescheiden had. Rondom het altaar hadden de teruggekeerden uit de Babylonische gevangenschap hun eredienst, ook toen er geen tempel was. En rondom de Persoon van de Heer Jezus en Zijn volbracht offer hebben de gelovigen nu hun eredienst, ook al wordt, de eenheid van de Gemeente in haar geheel niet meer aanschouwd. Waar de Heer is, daar moeten ook wij zijn. Hij Zelf bepaalt de plaats, waar Hij de Zijnen wenst te zien. En het is onze roeping, naar de Heer te zoeken, die het Middelpunt van de Zijnen, het Middelpunt van de eenheid is. Hij zegt tot allen, die Zijn broeders zijn, dat zij tot Hem moeten komen. Zoals in Hebr. 13:13 gezegd wordt: "Laat ons daarom uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaad dragende," terwijl de nadruk wordt gelegd op het "tot Hem" uitgaan. Zich afzonderende van de legerplaats, waar Hij is buitengeworpen en dus niet is te vinden, ontmoet men Hem buiten de legerplaats, en buigt zich daar voor Hem in aanbidding neer. De blindgeborene werd uit de vergadering van Israël geworpen, maar kwam (zoals Bellett eens heeft gezegd) in de armen van Jezus terecht! Een treffend beeld van deze waarheid hebben wij in de geschiedenis van David. David betekent "beminde" en is een voorbeeld van de Heer Jezus, de Geliefde Gods. En tot David vergaderden allen, die benauwd en bitter bedroefd waren, en hij werd tot overste over hen. De spelonk van Adullam was geen aantrekkelijke plaats; het was er duister en vol gevaren. Maar de persoon van David, maakte deze plaats tot een liefelijk oord. Allen, die tot hem hun toevlucht namen, vonden er verkwikking voor hun ziel, erkenden David als hun hoofd, en, werden straks met hem rijkelijk gezegend. Zo is het ook nu met allen, die Jezus zoeken. Al worden zij veracht en miskend, er is voor hen geen beter plek, dan in de tegenwoordigheid van hun Geliefde, en zij erkennen Hem als hun Heer, die hen straks als koningen met Hem zal doen heersen.

2. Twee of drie

Het tweede, waarover onze tekst spreekt. is het getal "twee of drie." Dit houdt zeer zeker de gedachte in, dat, al zouden er slechts twee of drie zijn, die de plaats hebben gezocht, door de Heer aangewezen, Hij ook aan dit kleine getal Zijn belofte verbindt. Vooral voor de dagen van het verval van de Gemeente is dit een bemoediging. Niet alleen in de beginne, toen de duizenden de plaats hadden gezocht en gevonden, door de Heer verkoren, was de Heer in het midden, maar ook als het zó zou worden, dat er slechts twee of drie zouden zijn, die in getrouwheid de aanwijzing van de Heer zouden opvolgen, zou Hij Zijn belofte gestand doen. Is het niet, alsof de Heer, die alle dingen te voren weet. in het noemen van het kleinste aantal voorzieningen gegeven heeft voor de dagen van het verval van de Gemeente? Wát ook verdwenen is, de belofte van de Heer is gebleven, dat Hij in het midden is, waar de "twee of drie" tot Hem vergaderd zijn.

Waar in Uw naam en tot Uw ere,
Slechts twee of drie vergaderd zijn,
Daar geldt reeds Uw belofte, Here,
Daar wilt Gij in hun midden zijn!

Behalve deze gedachte echter, die in de woorden "twee of drie" ligt, kunnen wij er ook een zinspeling in vinden op wat ons zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament wordt meegedeeld over het getuigenis. In Deut. 19:15 wordt gezegd "Op de mond van twee getuigen, of op de mond van drie getuigen zal de zaak bestaan." En in Matth. 18:16 dus enige verzen vóór het door ons behandelde woord lezen wij: "Opdat door

de mond van twee of drie getuigen alle woord besta." En Paulus zegt tot de Korinthiërs: "In de mond van twee of drie getuigen zal elke zaak bestaan." Uit deze aanhalingen is dus bewezen, dat de twee of drie door God beschouwd worden als een getuigenis voor enige zaak. Welnu, zó is het ook in relatie tot het vergaderd zijn in de Naam van de Heer. Zij, die de Heer zoeken, die rondom het Middelpunt vergaderd worden door de Heilige Geest, vormen een getuigenis, al zouden het er slechts twee of drie zijn. Een alleen kan geen getuigenis vormen. Daarom is het zo belangrijk, dat ieder, die zich afgezonderd heeft van de vaten tot oneer, aan de voeten van de Heer komt, om daar anderen te ontmoeten, die Hem óók aanroepen uit een rein hart, opdat zij tezamen een getuigenis vormen voor Zijn naam en Woord, zoals gezegd wordt tot de gemeente te Filadelfia in Openbaring 3:8: "Gij hebt Mijn Woord bewaard, en Mijn Naam niet verloochend." Het is alsof wij het woord van Jesaja horen: "Tot de wet en tot de getuigenis." Wij moeten terugkeren tot dat wat van de beginne is; dat is tot het Woord! En tot Hem, die van,den beginne is; dat is: tot Zijn Naam. Welk een voorrecht is het, te behoren tot hen, die op deze wijze, te midden van het verval, een getuigenis zijn voor Hem, die zo graag in het midden van de Zijnen vertoeft!

3. Vergaderd

Nu volgen de woorden: "vergaderd zijn," eigenlijk "bijeenvergaderd zijn." De gedachte aan gemeenschap ligt dus allereerst in het woord "vergaderd zijn" opgesloten. De gelovigen horen "bijeën." In Mal. 3:16 lezen wij van de getrouwen, die te midden van het ontrouwe volk van Israël,den Heer zochten: "Alsdan spreken, die de Heer vrezen, een ieder tot zijn naaste: de Heer merkt er toch op en hoort, en daar is een gedenkboek voor Zijn aangezicht geschreven voor degenen, die de Heer vrezen, en voor degenen, die aan Zijn Naam gedenken." Te midden van de treurig zedelijke toestand, waarin het uit de ballingschap teruggekeerde volk verkeerde, waren er getrouwen, die gekenmerkt werden door de vreze van de Heer. Van de meerderheid van het volk moest gezegd worden: "Zij vrezen Mij niet." De getrouwen echter beefden voor Zijn woord, en gedachten aan Zijn naam. En dit geeft die gemeenschapsoefening, die ook in de tijden van het grootste verval kan gevonden worden. Ja, de getrouwen worden dan juist samengédreven, omdat zij twee kentekenen hebben: de vreze van de Heer en het gedenken aan de Naam van de Heer. De Heilige Geest, die hen afzondert van het kwaad, brengt hen samen tot een Persoon, die zij waarachtig vrezen, en van wie de Naam tijdens Zijn afwezigheid voor hen alles is. Dit kwam ook uit in de dagen, toen de Heer Jezus geboren werd. Elizabeth, Zacharia, Simeon, Anna en zo vele anderen, vreesden de Heer en verwachtten met verlangen de verlossing; terwijl het godsdienstige volk zich in een betreuenswaardige toestand bevond op elk gebied. De godsdienstige stelsels geven toe, dat het Woord van God verplichtingen oplegt; maar alleen in zo ver die niet in tegenspraak zijn met hun organisaties. Maar het hart, dat de Heer toegewijd is, zoekt de onzichtbare Christus, wenst in Zijn nabijheid te verkeren, en zoekt dus tevens hen, die óók door het geloof zich hechten aan de Persoon van Christus. Wat kwam dat treffend uit bij Anna, die, hoewel oud van dagen, in verbinding stond met allen, die, in Jeruzalem, de verlossing verwachtten, en die, toen zij zelf het Kindje had gezien, niet alleen persoonlijk de Heer loofde, maar tot alle anderen over Hem ging spreken! In Hand. 2:47 lezen we dat de Heer dagelijks bij de Gemeente voegde, die behouden moesten worden. Dat wil zeggen: God had op Zich genomen, het overblijfsel van Israël te behouden, en deed dit nu door het te voegen bij de nieuwe kring van gemeenschap. In Joh. 4 lezen wij, dat de joden geen gemeenschap hadden met de Samaritanen, Ook mochten de Joden en de Heidenen geen omgang met elkaar hebben. De beloften en de verbonden waren van de Joden, en de Heidenen waren zonder hoop en zonder God in de wereld. Maar Christus heeft de scheidingsmuur doorbroken, en gelovigen uit de Joden, Samaritanen en Heidenen zijn nu één lichaam, zijn tot één kring gevormd, oefenen samen gemeenschap. Wat is het een voorrecht om tezamen, afgezonderd van het kwaad in elke vorm, ons te hechten aan het Woord en de Naam van de Heer! Een ieder spreekt er over tot zijn naaste! Tezamen bemoedigen zij elkaar met de gedachte, dat de Heer spoedig zal komen! Spraken niet Petrus, Andreas en Nathanaël onder elkaar over de Messias, die Zich aan hen had geopenbaard? In Maleachi riepen de getrouwen: De Verlosser zál komen! In Lukas: De Verlosser is gekomen. En nu: De Verlosser kómt! "Houdt wat gij hebt," roept de Heer toe aan hen, die zich met Hem bezighouden en op Hem wachten. Ja, Hij bemoedigt hen in de wachttijd. En samen oefenen zij gemeenschap met de Heer en met elkaar; verblijden zij zich in Hem, die het Middelpunt van hun vereniging is.

4. Zijn

Ten nauwste hiermee verbonden is de gedachte aan afzondering. Want let er op, dat er niet staat: "zich vergaderen," of "samenkomen," maar: "vergaderd zijn." Het is natuurlijk wel waar, dat allen, die de Heer zoeken, en die op deze wijze gemeenschappelijk een getuigenis vormen, zich vergaderen, samenkomen.

Maar de uitdrukking is hier anders gekozen. Want het gaat hier niet om een willekeurig samenkomen tot het een of ander doel, om een zich verenigen met het oog op het een of ander belang, maar om het bijeen vergaderd zijn door de Heer en door Zijn Geest, aan de plaats door de Heer Zelf aangewezen. Het hele verband maakt dit duidelijk, omdat te voren gesproken wordt over de Gemeente en de door haar uit te oefenen tucht. Natuurlijk kan in algemene zin met vrijmoedigheid van dit woord gebruik gemaakt worden, als men samenkomt om voor anderen iets te zijn of samen iets van de Heer te verwachten. Maar allereerst is het toch noodzakelijk te letten op wat een woord in, het verband zeggen wil. En dan is het duidelijk, dat het hier gaat om het door de Geest vergaderd zijn als getuigenis aan de plaats door God aangewezen. Daarvoor is afzondering nodig; afzondering van de onbekeerden, van elk menselijk stelsel, in één woord: van het kwaad; en dit kan alleen geschieden, doordat de Heilige Geest er toe brengt, zich persoonlijk te reinigen van de ongerechtigheid en van de ongerechten, om op deze wijze, geheiligd, bekwaam te zijn tot gebruik van de Meester, tot alle goed werk voorbereid. Terwijl Lot leefde midden in de ongerechtigheid, en omgang had met ongerechten, verkeerde Abraham in de tegenwoordigheid van de Heer, met het heerlijk gevolg, dat God aan hem Zijn verborgenheden bekend maakte. Niet, dat Abraham zich niet bekommerde om het heil van de hem omringende wereld; wij weten, hoe hij met volharding voorbede deed voor Sodom. Maar hij en zijn huis namen toch een afgezonderde plaats rond het altaar in. Zo is het ook met ons. Wat het aankondigen van het oordeel en het brengen van de blijde boodschap betreft, wenden wij ons met ijver, en onvermoeid, tijdig en ontijdig, tot allen. En wij bidden met volharding voor allen. Maar wat de eredienst aangaat, scheiden wij ons af, want dit is Gods beginsel van eenheid. En deze afscheiding geschiedt niet willekeurig, maar wordt gewerkt door de Heilige Geest, die uit het midden doet gaan van hen, die niet met Gods wil rekenen; en die bijeen vergadert rondom Hem, die Zelf afgescheiden is van de ongerechtigheid en van de ongerechten. Zij, die afgezonderd zijn door de Geest, worden vergaderd door dezelfde Geest. En dat alles geschied tot Christus.

5. In Mijn Naam

Het vijfde, waarover onze tekst spreekt, is dan ook de Naam van de Heer. De uitdrukking "in Mijn Naam," die hier gebruikt wordt, heeft de bijzondere betekenis van: tot Mijn Naam, d.w.z. tot de belijdenis van Mijn Naam. Alles wat wij doen, moeten wij in de Naam van de Heer verrichten, zoals geschreven staat in Kol. 3:17: "En al wat gij doet, in woord of in werk, doet alles in de naam van de Heer, God, de Vader, dankende door Hem." In het bijzonder is dit natuurlijk waar, wanneer het gaat om de dingen van de Heer. In de Naam van de Heer moeten wij het Evangelie verkondigen, in de Naam van de Heer bidden en Zijn Woord onderzoeken. Maar het voorzetsel, dat in onze tekst in het oorspronkelijke gebruikt wordt, zegt nog iets meer dan *in*. Het heeft de bedoeling van tot iets gebracht te zijn. Wij zijn afgezonderd, in gemeenschap met elkaar gebracht, en op deze wijze vergaderd tot Hem, die naar ziel en lichaam op ons een recht heeft verworven. Zijn Naam heeft voor ons gezag. In Genesis lezen wij: "Toen begon men de Naam van de Heer aan te roepen." Aanroepen heeft de betekenis van aanbidden. Te midden van de goddelozen, en van hen, die niet met de Heer rekenden, bogen Seth en vele anderen zich voor de Heer neer, en erkenden, dat Zijn Naam voor hen gezag had. Het is vreselijk, die Naam te verachten; en ontierend voor de Heer, wanneer die wordt ter zijde gesteld of er niet mee wordt gerekend, Zijn Naam is de uitdrukking van Zijn Wezen. Al de liefelijkheid, maar ook al de heerlijkheid van Zijn Persoon, is ons in Zijn Naam geopenbaard. En tot die Naam nu vergaderd te zijn, is een groot voorrecht. is het werk van de Heilige Geest. De Heilige Geest, die alle gelovigen tot één lichaam heeft gevormd, en die allen de heerlijkheid van Christus voor ogen stelt, wil ook allen verenigen rondom die heerlijke Naam, opdat zij zich in die Naam zouden verblijden, en zich voor het gezag van die Naam zouden buigen. Die op deze wijze vergaderd zijn, houden dus rekening met de autoriteit van de Heer. Hij is het, die door de Geest vergadert; Hij is het ook, die door de Geest aanwijst wie niet vergaderen mogen, of wie afgewezen moeten worden. In Leviticus 24 lezen wij van de gouden tafel met de twaalf toonbroden; een beeld van de eenheid. Maar dadelijk daarop wordt in hetzelfde hoofdstuk melding gemaakt van een man, die de Naam van de Heer had gelasterd. De hele vergadering moest de zodanige stenigen. In eenheid samen voor God, moesten zij ook één met elkaar tucht uitoefenen. En dat niet naar eigen willekeur, maar rekening houdende met de Naam. Hetzelfde beginsel vinden wij in het Nieuwe Testament. In 1 Kor. 5 wijst de Apostel de Korinthiërs er op, dat zij allen verlost waren voor wie Christus was geslacht. Hij zegt: "Ook ons Pascha, Christus, is geslacht." Zoals in Exodus 12:6 wordt opgemerkt, dat de hele gemeente van de vergadering Israëls het lam zou slachten, hoewel er toch vele lammeren waren, wordt ook hier aan de eenheid, van het éne lichaam gedacht. Christus is voor allen geslacht. Voor de Korinthiërs, voor Paulus, voor alle gelovigen. Nu wijst de Apostel er op, dat het zo heerlijk is, als verlost

feest te vieren. in eenheid met elkaar, in verschillende plaatselijke gemeenten. Maar dat daarmee ten nauwste verbonden moet zijn het wegdoen van het kwaad. "Zo laat ons dan feestvieren, niet met oud zuurdeeg van slechtheid en boosheid" maar met ongezuurd brood van oprechtheid en waarheid." En hij verbindt dit met de Naam van de Heer. Het was zijn oordeel, zijn overtuiging, dat uit het midden moest weggedaan worden degene, die in de zonde leefde; en omdat hij rekening hield: met het gezag van de Naam van de Heer, deelde hij de Korinthiërs mee, dat hij, hoewel ergens anders verblijvend, als het ware hij tegenwoordig, het nodig oordeelde, dat de gemeente te Korinthe, in de Naam van de Heer Jezus, dezulke uit het midden verwijderde. Allen, die vergaderd zijn tot de Naam van de Heer, hebben rekening te houden met de heerlijkheid van de Naam, en hebben onder de leiding van de Heilige Geest het gezag van die Naam te handhaven.

6. Daar ben Ik

Hiermede staat in relatie hetgeen ten zesde wordt gezegd: "Daar ben Ik." De "Ik ben" is de Persoon, die tegenwoordig is. Niet alleen, dat Hij in de geest bij ons is, zoals Hij in de geest in ieder gelovige wonen wil, maar werkelijk persoonlijk wordt Hij in het midden gevonden van hen, die tot Zijn Naam vergaderd zijn. Lichamelijk is Hij in de hemel, aan Gods rechterhand, maar persoonlijk, hoewel onzichtbaar, is Hij dáár, waar men tot Zijn Naam vergaderd is. Hij is ook wel overal aanwezig in de geest, waar men in Zijn Naam, persoonlijk of gemeenschappelijk, iets doet, maar de belofte, dat Hij als de "Ik ben" in persoon in het midden verschijnt, is nauw verbonden aan het vergaderd zijn tot de belijdenis van Zijn Naam. Hij, die alles is voor de zondaar; die met de Zijnen is al de dagen; vertegenwoordigt Zich in Zijn Persoon telkens in het midden van hen, die buigen voor het gezag van Zijn Naam., en die niet handelen naar eigen meningen, maar die Hem Zelf in wat zij doen en laten de ereplaats geven. De Naam van Hem, die woonde in het midden van Zijn volk als de "Ik ben," moest gezag hebben voor Mozes en voor de kinderen Israëls. Als de Israëlieten in het land van de belofte zouden heengaan naar de plaats, die de Heer, hun God, verkoren zou hebben, om Zijn Naam aldaar te doen wonen, moesten zij voor de Heer verklaren wie zij geweest waren, wat er van hen door genade geworden was, en moesten zij zich niet alleen buigen voor het aangezicht van de Heer, maar in alles wat zij deden rekening houden met Zijn heilige Naam (Deut. 2-6). Dadelijk na de opstanding verschijnt de Heer in het midden van de Zijnen. En in Hebr. 2:12 lezen wij: "in het midden van de Gemeente zal Ik u lofzingen." Hij Zelf is daar, waar men tot Hem vergaderd is. Welk een kostelijke waarheid is die van de persoonlijke tegenwoordigheid van de Heer Jezus in het midden van de Zijnen.

7. In het midden van hen

De laatste woorden van onze tekst luiden dan ook zo vol bemoediging: "In het midden van hen." Die "hen" zijn de "twee of drie" vergaderd tot Zijn Naam. En in hun midden wordt Hij gevonden. Eens verzochten de kinderen Israëls de Heer, door met Hem te twisten, zeggende: "Is de Heer in het midden van ons, of niet?" Mozes, de man van geloof, wilde niet optrekken, als de Heer niet in het midden van het volk meeinging. En de Heer Jezus zegt tot Zijn discipelen: "Ik ben in het midden van u als een, die dient." Terwijl Hij na Zijn opstanding tweemaal verschijnt in het midden van de Zijnen. Toen "het dan avond was op die eerste dag van de week. kwam Jezus en stond in het midden." "En na acht dagen waren Zijn discipelen wederom binnen, en Jezus kwam, en stond in het midden." Niemand anders dan Hij kan en mag het middelpunt van de gelovigen zijn. Hij alleen moet ons hart bezitten. Naar Hem moet ons verlangen uitgaan. Hij, die in de toekomst zal staan in het midden van de oudsten als het geslachte Lam, wil ook nu zijn: het Middelpunt van onze eenheid, het Middelpunt van onze aanbedding, het Middelpunt van onze gemeenschapsoefening. Mochten wij, in het vooruitzicht, dat eens alle heiligen rondom Hem geschaard zullen zijn, rondom Hem vergaderd ons in Hem verblijden, opdat Hij, die het Middelpunt is van al Gods gedachten en plannen de eer ontvangt, die Hem toekomt!

Wat liggen er belangrijke waarheden opgesloten in de enkele woorden van de Heer: "Waar twee of drie in Mijn Naam vergadert zijn, daar ben Ik in het midden." Het zijn eigenlijk niet waarheden, maar het is één waarheid, een zevenvoudige waarheid! De plaats wordt ons aangewezen in het "WAAR;" het getuigenis in de "TWEË OF DRIE;" de gemeenschap en de afzondering in het "BIJEEN VERGADERD ZIJN;" het gezag in het "IN MIJN NAAM;" de tegenwoordigheid in het "DAAR BEN IK ;" en het Middelpunt in het "IN HET MIDDEN VAN HEN." De eerste vier waarheden staan in relatie tot ons en onze verantwoordelijkheid; de volgende drie wijzen ons op de Persoon van de Heer en Zijn belofte.

Welk een kleinood is ons in dit tekstwoord gegeven! Het biedt, vooral in dagen als de onze, zo'n vertroosting, geeft een schat van onderwijzing, en is als een vast fundament, ons van God gegeven voor onze tijd van verval.

Laten wij dan, nu wij door genade behoren tot de Gemeente, tot die Vergadering van de Heer, ook onze plaats als zodanig innemen! De Heilige Geest is het, die bijeenvergadert; de Heilige Geest is het ook, die ons aantoonst, waar de bijeenvergaderden zich behoren te bevinden, wanneer zij als Gemeente samenzijn; dat is, rondom het Middelpunt van de eenheid!

Het is een voorrecht, en het is de uitdrukking van de gehoorzaamheid aan de Heer, wanneer het Volk van de Heer (1 Petr. 2:9; 2 Kor. 6:16), als Gemeente van de Heer, op de

DAG VAN DE HEER (Hand. 20:7; Op. 1:10) zich schaart rond de

TAFEL VAN DE HEER (1 Kor. 10:21). om te eten het

AVONDMAAL VAN DE HEER (1 Kor. 11:20) tot gedachtenis van de

DOOD VAN DE HEER (1 Kor. 11:26) onderscheidende het

LICHAAM VAN DE HEER (1 Kor. 11:29) tot de

KOMST VAN DE HEER (1 Kor. 11:26). vergaderd in de

NAAM VAN DE HEER (Matth. 18: 20).

Neen, wij willen geen ander Middelpunt van vereniging kiezen dan de Heer. Wij willen naar geen andere Naam ons noemen, dan naar de Naam van Jezus; dan naar de Naam van Hem, die het welbehagen van de Vader en de vreugde van de engelen is. Wij willen ons verblijden, vergaderd te zijn tot de Naam van de Heer, tot de Naam van Hem, die Zich niet schaamt ons broeders te noemen, die persoonlijk in ons midden is; en wij willen Zijn schoonheid bewonderen. Zijn liefde en trouw genieten, Hem alle gezag toekennen, in alles met Zijn heilige, persoonlijke tegenwoordigheid rekening houden, God, de Vader, dankende, dat Hij ons Hem heeft geschonken als het Middelpunt van eenheid en gemeenschap.

Als we in Uw Naam, o Heiland zijn vergaderd,
Als zonen van éénzelfde Vaderhuis,
Dan heft t geloof aanbiddend zich naar boven,
En hart en mond roemt dankbaar in Uw kruis.

Hoe zoet voor t hart is d eredienst der Uwen,
Naar Uwen wil door Uwen Geest geleid!
Waar, uit één mond, met dankbare lofgezangen
't Geslachte, Lam de lof wordt toebereid.

Daar wilt Gij, Heer! zo gaarne in t midden wonen;
Daar drupt Uw stap van louter vettigheid;
Daar strooit Gij mild een schat van zegeningen,
Waarvan de geur zich verreheen verspreidt!

Gemeenschap in beginsel

Er is één lichaam en één Geest. De éne Geest heeft allen, die in Christus geloven, tot één lichaam gevormd. De gevolgen doen zich daarvan zien, doordat alle gelovigen, uit alle volkeren, één kring vormen, die de Gemeente heet. En deze eenheid wordt geopenbaard aan de Tafel van de Heer, waar allen, die er aan deelnemen, ook in de tijd van het verval van de Gemeente, uitdrukking geven aan het feit, dat zij met Christus en met elkaar zijn verbonden. Het Middelpunt van de eenheid is Christus Zelf. En de door de Geest tot één kring gevormde gelovigen oefenen samen gemeenschap, ten eerste omdat zij ieder persoonlijk in gemeenschap zijn gebracht met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus, ten tweede omdat, terwijl zij in licht wandelen, zij gemeenschap hebben met elkaar.

Over deze gemeenschap, die wij zouden kunnen noemen: gemeenschap in beginsel en gemeenschap in de praktijk, wensen wij nu, nadat wij ons onderhouden hebben over de waarheid van de eenheid, nog met elkaar te spreken aan de hand van Gods Woord. Heerlijke eenheid! Maar ook heerlijke gemeenschap! Over deze waarheden "eenheid en gemeenschap" heeft de dichter zich geuit in het geestelijke lied, waarvan het begin luidt:

Hoe schoon, o God! is de eenheid van Uw kindren!
Hoe kostlijk hun gemeenschap in Uw oog!
Hun dienst, o Heer! gescheiden van de wereld,
Is hun reeds voorsmaak van de rust omhoog!

Laten wij allereerst ons bezighouden met deze zijde van de waarheid van de gemeenschap: dat alle kinderen Gods, of zij er in wandelen of niet, door het geloof met één en dezelfde Heer in gemeenschap zijn. Wij zouden dit kunnen noemen: "de gemeenschap in beginsel," Maar wij zullen zien, dat hiermee ten nauwste verbonden is: het beoefenen van die gemeenschap, het genieten ervan, "de gemeenschap in praktijk."

Gemeenschap betekent: gezamenlijk iets bezitten; zich verenigen tot een zeker doel. Tegelijkertijd ligt er ook de gedachte aan kameraadschap in, aan omgang met elkaar. In de wereld is het woord "gemeenschap" ook niet vreemd" vooral niet in onze tijd van socialisatie, nu men alles in handen wil geven van "de gemeenschap." Gemeenschap is niet een daad, maar een toestand. Als twee personen, één weg bewandelen, kunnen zij toch ver van elkaar verwijderd zijn, doordat zij in geen enkel opzicht aan elkaar verbonden en zelfs vijandig tegenover elkaar gezind zijn. Iemand kan in huis verkeren met een ondergeschikte, met wie hij noch enige omgang heeft, noch hem ook deelgenoot maakt van zijn gedachten en plannen. Gemeenschap is niet alleen het samen wandelen, het samen bezig zijn, het samen verkeren, maar gemeenschap is het hebben van éénzelfde doel, van dezelfde belangen, van dezelfde gezindheid, van dezelfde gevoelens en dezelfde genegenheden.

Als men dit in het oog vat, is het duidelijk, dat ertussen de zondaar en God geen gemeenschap zijn kan. De zondaar is onheilig en God is heilig. De zondaar heeft zijn hart gericht naar geheel andere dingen en wordt bewogen door geheel andere dingen dan God. Hoe zou het nu mogelijk zijn, dat er gemeenschap was tussen de zondaar en God! Toch kan het; maar dan moet er iets gebeuren, waardoor van Gods zijde verandering wordt gebracht in de toestand van de zondaar. Nu, in 1 Joh. 1 vinden wij ons meegedeeld, dat dit is geschied en hoe dit is geschied.

De zondaar doet niet alleen zonden, maar heeft in zich wonende de zonde. Nu is de zonde onverbeterlijk. Ze wordt genoemd "onze oude mens." En die oude mens kan niets goeds doen; kan ook niet worden veranderd. Wel echter kan de oude mens worden tenietgedaan en een nieuwe mens geschapen. Welnu, dat deed God opdat de mens met Hem in verbinding zou kunnen staan. Want alleen de nieuwe mens kan in gemeenschap zijn met de heilige God.

Hoe is nu de nieuwe mens geschapen? Niet door Zijn heilig leven op deze aarde. Want niemand kon met Hem verbonden worden, tenzij hij óók heilig was. Maar Christus leed en stierf voor zondaren. Daar alle mensen onheilig zijn, gaf hij Zichzelf in de dood, opdat Hij de plaats van de zondaar kon innemen, en de straf en het oordeel kon ondergaan, die de zondaar had verdiend. Het tarwegraan moest in de aarde vallen en sterven; anders bleef het alleen. Slechts door een gestorven Christus is het mogelijk, met Hem en met God gemeenschap te hebben.

De apostel Paulus stelt ons in zijn brieven in hoofdzaak de waarheid voor, dat wij in Christus zijn voor God, terwijl de apostel Johannes in zijn geschriften dezelfde waarheid van de andere zijde beziet, en ons God doet aanschouwen die Vader in de Zoon met Wie wij gemeenschap hebben. We zouden dus kunnen zeggen: Paulus stelt ons vóór God, en Johannes stelt God vóór ons. In 1 Korinthe 1:9 wijst Paulus er de gelovigen op, dat God hen in Zijn genade heeft geroepen in de zegenrijke gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus, de gestorven en opgestane Heer, die het Middelpunt is van alle zegeningen, welke ons deel zijn. Welnu, God zal niet laten varen het werk van Zijn handen. Want "God is getrouw." En omdat de gelovigen in Christus voor Gods aangezicht zijn, zal Hij ze ook dáár brengen, waar Christus is. Hij Zelf zal Zijn roeping van de gelovigen tot de gemeenschap met Jezus, ten volle verwezenlijken. Als middel gebruikt God daarvoor de voorstelling van Zijn Zoon als het enig Voorwerp van het geloof. Geroepen tot de gemeenschap met die Zoon, moeten de gelovigen in alles met die Zoon rekening houden, voortdurend met die Zoon gemeenschap oefenen, want daardoor hebben zij vanzelf ook gemeenschap met de Vader, in Wies gemeenschap zij zijn gebracht door de Heilige Geest.

In 1 Johannes 1 toont Johannes aan de gelovigen niet zo zeer het feit, dat zij in Christus zijn voor God, om dan op de middelen te wijzen, die nodig zijn om ons daar te doen verkeren; maar hij brengt ons in de tegenwoordigheid van het Leven zelf. Het Leven, dat bij de Vader was en in de Zoon is, is in Jezus geopenbaard en meegedeeld, het heerlijk deel van de gelovigen. En dat Leven, geopenbaard in Jezus, is zó kostelijk, dat alles er bij in het niet verdwijnt. Een schrijver zegt: "Wanneer ik mijn oog op Jezus richt, wanneer ik al Zijn gehoorzaamheid aanschouw, Zijn reinheid, Zijn genade, Zijn tederheid, Zijn geduld, Zijn toewijding, Zijn heiligheid, Zijn liefde, de volkomen afwezigheid van zelfzucht bij Hem, dan kan ik zeggen: Dat is mijn Leven! Welk een genade!" En verder: "Het is mogelijk, dat dit Leven in mij verduisterd is; maar het is niettemin waar, dat het mijn Leven is. O, hoe geniet ik, als ik dat Goddelijke Leven zo bekijk! Hoe prijs ik er God voor! Welk een rust voor de ziel! Welk een reine vreugde voor het hart! Tegelijkertijd is Jezus Zelf het voorwerp van mijn genegenheden, en al mijn genegenheden worden naar dat heilig Voorwerp gevormd! Dit is voor het inwendige leven zeer belangrijk; ik verblijd mij niet in mijzelf, maar in Hem; ik geniet mijzelf niet, maar Hem."

Over deze heerlijke gemeenschap nu, over deze gemeenschap met de Vader en met Zijn Zoon, spreekt Johannes in het begin van zijn eerste brief. En wel op zo'n schone wijze, dat wij er diep door getroffen worden. Neen, de gelovigen moesten niet luisteren naar hen, die zich aanmatigen, een nieuw licht te bezitten. Zij moesten zien op hetgeen van de beginne was, d.w.z. van de beginne van het Christendom. Ze moesten dus terug naar Christus, naar de Persoon van de Heer Zelf, naar de ware openbaring van het Goddelijke leven.

In het eerste hoofdstuk van zijn brief heeft Johannes het dan ook over de familie van God, die met de Vader in gemeenschap is en gemeenschap oefent. Hij stelt ons voor, in welk een innige relatie we zijn gebracht, door de kracht van de Heilige Geest, tot de Vader en tot de Zoon Zelf.

Gemeenschap met God. Dat is een ontzaglijke gedachte! Het is het allerhoogste, het allerdiepste, dat we ons kunnen indenken. Dit is zó groot, dat wij er van duizelen. En toch het is een feit, dat de zondaar, die zijn schuld belijdt voor God, en die in Jezus Christus gelooft, niet alleen vergeving van zijn zonden en verzoening ontvangt, maar ook met de heilige God in verbinding, in gemeenschap is gebracht.

En de gevolgen daarvan zijn heerlijk. God is een Geest. En zal men met Hem gemeenschap kunnen oefenen, dan moet het dus zijn in geest en in waarheid. De Vader zoekt ook deze die Hem zo aanbidden (Joh. 4:23).. Maar is dit niet een kostelijke waarheid voor het praktische leven? Wij, die in beginsel met God in gemeenschap zijn gebracht, naderen ook tot die God in overeenstemming met Zijn natuur en karakter.

Wij zijn dus moet de Vader en de Zoon in gemeenschap, en als gevolg daarvan oefenen wij ook met de Vader en Zoon gemeenschap.

Eigenlijk is in 1 Johannes 1 beginsel en praktijk zó nauw saam verbonden, dat we het bijna niet afzonderlijk kunnen behandelen. Want terecht is opgemerkt: "De Zoon, die het Leven is, kan niet gekend worden zonder de Zoon te kennen!" Dat wil zeggen: zonder te erkennen wie Jezus is, zonder in te gaan in Zijn gedachten en gevoelens, kan men Hem niet in waarheid kennen; alleen op deze wijze heeft men wezenlijke gemeenschap met de Zoon. Nochtans, hoe moeilijk het is, is het nodig, dat ook hier beginsel en praktijk uiteenhouden, en dat wij telkens weer bedenken, dat wij het Leven niet kregen door iets te doen (zoals de wet dit belooft), maar, doordat het Leven tot ons kwam in de Persoon van Jezus. Die wij mochten ontvangen en aannemen als de van God gezondene, om ons met Hem en met God in gemeenschap te brengen. Laat ons dus dáármee ons alleréerst bezighouden, zonder natuurlijk daarbij die andere gedachte uit het oog te verliezen, dat dezelfde Heilige Geest, die ons in relatie met de Vader en de Zoon bracht en ze ons deed verstaan, ook geen gedachten in ons kan wekken, die in tegenspraak zijn met die van de Vader en de Zoon.

In die eerste twee verzen van 1 Johannes 1 toont de Apostel aan, dat de gemeenschap met God alleen mogelijk was door de menswording en vleeswording van de Zoon. Verder wijst hij er in vers 3 en 4 op, dat deze gemeenschap is met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus. En ten slotte legt hij in de volgende verzen er de nadruk op, onder welke voorwaarden deze gemeenschap praktisch kan worden genoten en beoefend. Deze voorwaarden zijn:

1 het wandelen in het licht,

2 de erkenning van het feit van de inwonende zonde en

3 de belijdenis van de zonden,

(die men nog mocht doen en die dan worden vergeven en waarvan men wordt gereinigd). Johannes vestigt onze blik in zijn eerste brief onmiddellijk op de Zoon, en door de Zoon op de Vader. Want de Zoon was de toetssteen van de gemeenschap. De mens heeft de Zoon verworpen; de Vader had in Hem al Zijn welbehagen. Nu heeft God evenwel Zijn Zoon gegeven, opdat Deze reiniging en verzoening zou teweegbrengen; het leven uit de dood. En Hij werkt door Zijn Woord en door Zijn Geest een geheel nieuwe geboorte, zodat zij, die, de Goddelijke natuur deelachtig zijn geworden, uit God zijn, en hetzelfde Voorwerp van hun welbehagen hebben als de Vader. De apostelen hadden dat ervaren. Zij hadden het Woord van het Leven, door God gegeven, gehoord, gezien met de ogen, aanschouwd, met de handen getast. Zij hadden het Leven, dat bij de Vader was, in de Zoon waargenomen. En niemand kan dat Leven kennen, zonder de Zoon Zelf te kennen. Het Leven was bij de Vader, maar het is ons geopenbaard. Op zo'n wijze geopenbaard, dat Johannes van zichzelf en zijn medeapostelen kon zeggen: wij hebben het gezien en gehoord. De Zoon was gekomen om de Vader te verklaren. Hij heeft gezegd: "Wie Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien." De gezindheid van de Vader was ook de gezindheid van de Heer Jezus. Door de beweegredenen, waardoor de Vader Zich liet leiden, liet ook Jezus Zich leiden. Bij Hem waren volmaakt dezelfde gevoelens en genegenheden als bij de Vader. En dat Leven was door de discipelen aanschouwd. En uit de volheid van hun hart, geleid door Gods Geest, spreken en schrijven zij er over. Niet om van dit Leven een beschrijving te geven, maar het te tonen. In een menselijke gestalte was het gezien. In de schoot van dit Leven hadden zij aangezet. Zij hadden met die heerlijke Persoon gegeten en gedronken. Het kloppen van Zijn hart hadden zij als het ware gehoord. Zij hadden in Hem meer gezien, dan het natuurlijk oog onderscheiden kon. Zij waren zó aangetrokken door Zijn Persoon, dat zij hadden uitgeroepen: "Heer! tot Wie zullen wij heengaan, Gij hebt de woorden van eeuwig leven!"

Deze gemeenschap moest echter niet het deel van de apostelen zijn bij uitsluiting van anderen. Daarom zegt Johannes niet alleen: "Wij getuigen en verkondigen u het eeuwige leven, dat bij de Vader was en ons geopenbaard is," maar hij voegt er aan toe: "Hetgeen wij gezien en gehoord hebben, verkondigen wij u, opdat ook u met ons gemeenschap zou hebben; en onze gemeenschap is met de Vader, en met Zijn Zoon Jezus Christus. En deze dingen schrijven wij u, opdat uw blijdschap volkomen zij." Met andere woorden: de gemeenschap, die ons deel is, kan ook uw deel worden; zoals wij gemeenschap hebben, wensen wij ook, dat

u gemeenschap zult hebben; en wij verkondigen hetgeen wij hebben gezien en gehoord en genoten, opdat u op dezelfde wijze als wij gemeenschap zou hebben.

Wij hebben hier dus nauwkeurig te letten op twee dingen. Doordat God Zich geopenbaard heeft in Christus, kunnen wij met de Vader en de Zoon gemeenschap hebben; anders was dit geheel onmogelijk. Maar --- en hier komt het tweede belangrijke punt --- wij genieten alleen van deze relatie, wanneer Christus, die het eeuwige Leven is, het geopenbaarde Leven, voor onze ogen staat, zoals bij de discipelen. Door de verkondiging van de apostelen is de Heer Jezus ons zó in levende trekken voorgesteld, dat wij niet behoeven achter te staan bij hen, die met de Heer Jezus hebben gegeten en gedronken. We kunnen Hem als het ware met onze ogen zien; als het ware met onze handen tasten.

Zoals dus de apostelen het evenbeeld van de Zoon voortdurend voor hun ogen zagen treden, en zo met Zijn gedachten en gevoelens bekend werden, en in Hem hun alles vonden, zo is het ook met ons, als het goed met ons is. Wij zijn tot Christus gebracht, door Zijn dood en opstanding in gemeenschap gekomen met de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus. Wij hebben nu ook praktische gemeenschap met de Vader en de Zoon, omdat wij delen in de gevoelens en in de gezindheden van de Vader en de Zoon. Wij hebben gemeenschap met de Vader, doordat wij ons bezighouden met de Zoon. De Vader heeft de Zoon lief en eert Hem; wij ook. De Zoon verheerlijkt de Vader, en ook wij buigen ons voor Hem neer om Hem groot te maken. De Vader en wij ontmoeten elkaar daarom in de Zoon. Dit is veel meer dan behoudenis en vergeving van zonden. Hoe groot is onze blijdschap, wanneer wij bekeerd zijn, en vrede met God hebben! Maar deze blijdschap wordt toch nog véél groter, wanneer wij verstaan, dat wij in één en dezelfde relatie zijn gebracht met de Vader en met de Zoon. Ja, dan wordt onze blijdschap vol, voleindigd, volkomen! Dat wil zeggen: als wij deze dingen verstaan en er in leven, kan er niets meer aan onze blijdschap worden toegevoegd. Want wát is er groter, dan gemeenschap te hebben met de Vader en met Zijn Zoon? En als dit allergrootste en allerhoogste ons deel is, zou dan iemand ons iets kunnen schenken, dat onze blijdschap vermeerderen zou? Vroeger waren wij in de dood; nu zijn wij in het leven. Vroeger waren wij van God verwijderd; nu zijn wij Hem nabij gekomen. Vroeger dachten wij aan onszelf, werkten wij voor onszelf; nu houden wij rekening met de gedachten van de Vader en van de Zoon. Paulus, die vroeger een vijand en vervolger van Christus in de Zijnen was, schrijft aan de Filippiërs: "God is mijn getuige, hoe zeer ik naar u allen verlang met het hart van Christus Jezus." (Fil. 1:8). Letterlijk staat er niet "het hart." maar "de ingewanden," dat zijn dus de innerlijke bewegingen. Hoe is deze man geheel veranderd! Eertijds tegen Christus woedende; en nu in Hem zijn leven vindend. Eertijds gedreven in strijd met Jezus Christus; nu gedreven door Jezus Christus. Eertijds die gelovigen hatende, nu naar hen verlangende met een innig, vurig verlangen, het is één en dezelfde persoon maar geheel anders geworden, omdat hij gemeenschap had verkregen met de Vader en met Zijn Zoon! En dit gemeenschap hebben was niet maar bij wijze van spreken, Maar het was werkelijkheid, wat hij leefde, dat leefde hij door het geloof in de Zoon Gods, die hem had liefgehad, en Zichzelf voor hem had overgegeven (Gal. 2:20). En hij kon getuigen: Te leven is voor mij Christus (Fil. 1:21). Voor hem bestond het leven uit Christus. En buiten Christus bewoog zich voor hem het leven niet, was er voor hem niets dan dood. Zó nu is het ook, in beginsel, bij ons allen. die in gemeenschap zijn gebracht met de Vader en met de Zoon. Wij zijn niet alleen behouden, maar wij zijn in een geheel nieuwe relatie gebracht. In plaats van de dood en de duisternis, is nu het leven en het licht de sfeer, waarin wij ons bewegen. Wij zijn gerechtigheid Gods in Christus. God is volkomen verheerlijkt door het werk van Christus, en heeft er behagen in gevonden, Hem te kronen met eer en heerlijkheid aan Zijn rechterhand.

Christus is voor mij tot zonde gemaakt. nu zie ik mij zelf aan het kruis. In Christus ben ik gerechtigheid Gods geworden, nu zie ik mijzelf aan de rechterhand Gods. Daarom heb ik niet alleen hoop, straks dáár te zijn, waar God is, maar ik ben reeds nu in de tegenwoordigheid van God. Daarom is het ook onmogelijk om met Hem, die licht is, gemeenschap te hebben, en tevens in de duisternis te wandelen. Duisternis en licht kunnen niet verenigd worden. Waar het licht komt, moet de duisternis wijken. Het voorgeven van gemeenschap met Hem te hebben, en tegelijk in de duisternis te wandelen is een louter zeggen, geen werkelijkheid. En hier zie, wij dus, hoe nauw gemeenschap in beginsel en in praktijk met elkaar verbonden zijn.

Mochten wij ons toch meer verblijden over de vrijheid, die wij hebben om in te gaan, maar daarbij bedenken, dat, al hebben wij in beginsel dit recht om met God te verkeren in Zijn heilige tegenwoordigheid,

wij dit toch in de praktijk alleen kunnen doen met een waarachtig hart en in volle verzekerdheid van het geloof! (Hebr. 10:12) Mocht toch geen enkel Christen, die in waarheid deze naam draagt, onbewust zijn van het grote voorrecht, dat zijn deel is in Christus; maar dan ook door zijn dagelijks leven die roem niet te schande maken! Hoe krachtig zou toch het getuigenis van deze gelovigen hier beneden zijn, als zij hun standpunt in Christus kenden en innamen; als het hun volle blijdschap was, met de Vader en de Zoon om te gaan; als zij daarvoor wandelden in het licht, en bij de erkenning van de zonde, die in hen woont, hun zonden, die zij mochten doen, waarachtig beleden!

God schenke ons allen genade, dat onze blijdschap volkomen zij, doordat we niet alleen in Christus geloven, en onze plaats in Hem verstaan, maar doordat wij ook met onze beweegredenen, gedachten en handelingen in het licht wandelden, zoals het kinderen van het licht betaamt; altijd als het ware onder Gods oog verkerend, vóór Zijn heilig en heerlijk aangezicht!

Het gevolg zal dan zijn, dat wij "gemeenschap met elkaar" hebben.

Terecht luidt een van de twaalf artikelen van het Christelijk geloof: "Ik geloof één heilige, algemene Christelijke Kerk, de gemeenschap van de heiligen." Alle gelovigen in Christus zijn in gemeenschap met de Vader en de Zoon gebracht, hebben daar ook praktisch hun plaats in te nemen, en ontmoeten dan elkaar in Gods licht, als behorend tot de éne Gemeente, als heiligen in Christus, die met elkaar innig zijn samengevoegd door de éne Geest.

Bij alle verschil van inzicht blijven we aan deze waarheid vasthouden. Al kunnen we niet dezelfde weg van de gemeenschap met allen bewandelen, al lopen onze wegen in dit leven op geestelijk gebied uiteen, in Christus zijn wij toch gezamenlijk één, en hetzij dat wij door de dood moeten heengaan, hetzij dat Jezus komt om de Zijnen tot Zich te nemen, wij gaan als het ware arm aan arm één heerlijkheid tegen!

Geloofd zij God, dat wij met de Vader en de Zoon, en met elkaar, in gemeenschap zijn gebracht

Gemeenschap in praktijk

Wanneer de gelovigen zich meer bewust waren van hun standpunt in Christus, en zij leefden ook in overeenstemming daarmee, zou vanzelf meer onderlinge gemeenschap daarvan het gevolg zijn. Want het is, zoals Johannes in zijn eerste brief zegt: "Indien wij in het licht wandelen, gelijk Hij in het licht is, zo hebben wij gemeenschap met elkaar."

Dat er zo weinig gemeenschap van broeders is, komt dan ook daarvandaan, dat er zo weinig gemeenschap met God is.

Maak wel onderscheid tussen het hebben van gemeenschap met God in beginsel, en de praktische gemeenschap met God. Ieder lid van het lichaam van Christus heeft in beginsel gemeenschap met de Vader en met de Zoon; en dit hebben wij met dankbaarheid te erkennen. Maar waar het ons nu om gaat, is: het wandelen in het licht, waarin ook God Zelf is, zodat wij met Hem en met elkaar gemeenschap oefenen.

Elk gelovige in Christus, elk lid van het lichaam van Christus, is in gemeenschap met God. En deze gemeenschap is gegrond op het door Christus volbrachte werk. Daarom volgt er in 1 Joh. 1:7: "Het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde." Deze gemeenschap kan nooit worden verbroken, want zij is als een levensstroom, die van God is uitgegaan, en die ons met Hem verbonden heeft. Zou deze stroom, ook maar even worden afgesneden, dan was het op hetzelfde ogenblik voorgoed met ons gedaan. Kon het eeuwige leven, dat wij door genade bezitten, worden uitgeblust dan lagen wij voorgoed in de eeuwige dood. Maar wat wèl kan worden verbroken, is het genot van de gemeenschap. Wat wèl kan ophouden, is niet het leven, maar de levenswerkzaamheid. De relatie met God is er dus wel, maar de vrucht van die relatie wordt gemist.

Het gebeurt zo dikwijls, wanneer een gelovige zondigt, dat hij begint te twijfelen, of hij wel behouden is. Maar dit is iets, dat hij veroordelen moet, want het werk van Christus kan nooit falen. Evenwel moet de gelovige anderzijds er weer niet onverschillig onder zijn, wanneer hij zondigt; want al blijft hij daardoor in gemeenschap als lid van het lichaam van Christus, nochtans is de praktische gemeenschap met God verbroken.

Hoe duidelijk wordt dit, wanneer wij denken aan de verhouding tussen een vader en zijn kind. Als ik ongehoorzaam ben aan mijn vader, zal ik er niet over denken, dat daardoor het kinschap ophoudt; dat daardoor de gemeenschap tussen mijn vader en mij verbroken is. Nochtans is het genot van de gemeenschap voor mij verdwenen, totdat ik mijn vader mijn schuld heb beleden en ik zijn vergeving heb ontvangen. Ik ontmoet mijn vader liefst niet, want ik voel, dat het tussen mijn vader en mij niet in orde is.

Op dezelfde wijze is het ook het geval met het kind van God. Als hij zondigt, moet niet de gedachte bij hem opkomen: "Zou ik wel een kind van God zijn?" maar moet hij zeggen: "Ik durf niet met vrijmoedigheid tot mijn Vader naderen, tenzij ik Hem eerst mijn zonde belijd, en God mij vergeving schenkt op grond van Zijn getrouwheid en rechtvaardigheid." Want het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonde, en dat bloed is het dus ook, op grond waarvan ik in de praktijk van het leven vergeving en reiniging van zonden ontvang. En Jezus Christus, de Rechtvaardige onze Gerechtigheid is altijd voor het aangezicht van de Vader, om voor ons te bidden, om onze Voorspraak te zijn bij de Vader. Vóórdat Simon Petrus tot de zonde van de verloochening van zijn Heer gekomen was, heeft Jezus reeds gezegd: "Ik heb voor u gebeden." Deze voorspraak komt er niet als wij zondigen, maar is er.

Wij hebben dus twee feiten, op grond waarvan de gemeenschap, hoe zeer ook gestoord door ons zondigen, niet kan worden verbroken; twee feiten, waardoor tegelijkertijd de gestoorde gemeenschap weer wordt hersteld:

1. door de bloedstorting van Jezus Christus, waardoor aan Gods gerechtigheid is voldaan te mijnen opzichte, en

2. door de voortdurende tussenkomst van Jezus Christus, de Rechtvaardige, die bij de Vader mijn Voorspraak is.

Door deze twee feiten kan mijn geloof nooit ophouden. Kan de gemeenschap, waarin ik gebracht ben, niet worden afgebroken; en wordt tevens, wanneer door mijn luisteren naar het vlees, naar de wereld en naar Satan, het genot van de gemeenschap geheel verdwenen is, de ziel hersteld. Even onbekwaam als wij waren, om onszelf in gemeenschap met God te brengen, even onbekwaam zijn wij om onszelf in die gemeenschap te bewaren, even onbekwaam ook, om, als we die gemeenschap hebben verstoord, ze weer te herstellen. Alleen op grond van het bloed van Christus, en door Zijn tussenkomst, kan dit plaats vinden.

De Heer gebruikt daarvoor Zijn Woord, en de dienst van de Zijnen. Wij, die deelgenoten van de Goddelijke natuur zijn (2 Petr. 1:4), wij die deelgenoten zijn van de heerlijkheid (1 Petr. 5:1). Wij dus, die gemeenschap hebben in de geboorte en gemeenschap in de toekomstige bestemming, wij hebben ook elkaar in de praktijk van dit leven te beschouwen en te behandelen als deelgenoten. "Indien dan Ik, de Heer en de Meester, uw voeten gewassen heb, zo zijt gij ook schuldig elkaars voeten te wassen." (Joh. 13:14). De voetwassing stelt voor: de reiniging van de dagelijkse zonden door het Woord. Dat Woord kan mij, als ik het lees, reinigen. Dat Woord kan ook in het openbaar worden uitgelegd, of persoonlijk op mij toegepast, waardoor ik mijn verkeerdheid leer oordelen en wegdoen. Het is zo treffend, wat de Heer Jezus tot Petrus zegt: "Indien ik u niet was, hebt gij geen deel aan Mij." Wel deel aan Hem, maar niet met Hem. Hier hebben we weer zo duidelijk het verschil tussen gemeenschap in beginsel en in praktijk. Ben ik geheel gewassen (door het bad van de wedergeboorte, zie Titus 3:5), dan heb ik deel AAN de Heer. Maar laat ik mijn voeten niet wassen (mijn voeten, die besmet worden door de aanraking met deze aarde), dan geniet ik niet van dit deel hebben aan Hem, dan heb ik er praktisch niets aan, dan heb ik geen, deel MET Hem (Joh. 13:8). En opdat dit zo bij mij zou wezen, tot eer en vreugde van de Heer, moet ik niet het Woord afwijzen, maar het dankbaar aannemen als het middel, door God gebruikt, om mij te reinigen van de dagelijkse besmetting.

God gebruikt dus Zijn Woord en de broeders om mij terecht te brengen. Maar ik zelf heb mij te verootmoedigen, en voor God neer te buigen. Welgelukzalig, wanneer het geschiedt! Het wordt alles bewerkt, door Hem, die voor mij bidt. En God is rechtvaardig, dat Hij mij de zonden vergeeft en mij reinigt van alle ongerechtigheid (1 Joh. 1:9). Er staat hier niet: God is genadig, maar God is getrouw en rechtvaardig. Dit wil, met eerbied gesproken, zeggen, dat, God, omdat Hij mij eenmaal heeft gerechtvaardigd, op grond van Christus bloed, het aan Zijn rechtvaardigheid en trouw verschuldigd is, om alles weg te doen, wat de praktische gemeenschap tussen Hem en mij belemmerd. Door mijn verootmoediging, bewerkt door het gebed van mijn Voorspraak, word ik dus, Op grond van het bloed van Christus, in het verloren genot van de gemeenschap teruggebracht. En om in die gemeenschap bewaard te blijven, heb ik dezelfde genade van dag tot dag nodig; de genade, die mij bracht in gemeenschap met de Vader en met Zijn Zoon. De genade, die mij het voortbestaan van die gezegende gemeenschap verzekert.

Als wij nu iets hiervan voelen, worden we dan niet gedrongen tot eenzelfde vraag, als de apostel richtte tot de Korinthiërs: "Welk deelgenootschap heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid? Of welke gemeenschap het licht met de duisternis? En welke overeenstemming Christus met Belial? Of welk deel een gelovige met een ongelovige?" (2 Kor. 6:14-16). De gemeenschap met God sluit die met de zonden en met de wereld buiten.

Wat de zonden betreft, zegt Paulus in Ef. 5:1 1: "Hebt geen gemeenschap met de onvruchtbare werken van de duisternis, maar bestraft ze ook veeleer." En dan noemt hij enige van deze werken op: onzedelijkheid, oneerbaarheid, zotteklap of gekkernij, onreinheid, gierigheid. "Om deze dingen komt de toorn Gods over de zonen van de ongehoorzaamheid," roept hij uit. "Weest dan hun medegenoten niet!... Gij zijt licht in de Heer; wandelt als kinderen van het licht, beproevende wat de Heer welbehaaglijk is." En dan voegt hij er bij: "De vrucht van het licht is in alle goedheid en gerechtigheid en waarheid." Hij waarschuwt dus voor het leven in de zonden. Hij zegt, dat alle dingen, eenmaal door het licht bestraft, openbaar zullen worden. En hij roept de gelovigen, die onwaakzaam zijn geweest, wakker, opdat Christus weer over hen zou lichten, en opdat zij niet als onwijken, maar als wijzen zouden wandelen, de gelegen tijd uitkopend, om anderen te dienen, om met de Geest vervuld, te verstaan welke de wil van de Heer is, en met een gelukkig hart tot andere gelovigen te spreken in psalmen, en lofzangen en geestelijke liederen "dankend te allen tijd, voor alle

dingen, de God en Vader in de naam van onze Heer Jezus Christus, elkaar onderdanig zijnde in de vreze van Christus." (Ef. 5:3-2I).

Wat de wereld aangaat toont Paulus aan, door zijn snijdend scherpe vraag: "Of welke gemeenschap heeft het licht met de duisternis?" dat even onverenigbaar als licht en duisternis zijn, even ongeoorloofd een verbinding is tussen gelovigen en ongelovigen. "Trekt niet een ongelijk juk aan met de ongelovigen," roept hij dan ook uit. Natuurlijk zijn de gelovigen als Christenen in deze wereld; zij werken daar; handelen er; spreken er; oefenen er een invloed ten goede uit; houden er zich bezig met het heil en welzijn van de mensen. Maar zij behoren niet tot de wereld; hun wereld, hun leven hun relaties staan in verbinding met de Vader en met de Zoon. Heel anders, dan de gedachten en beginselen van de wereld, ook over het zichtbare, zijn hun gedachten en hun beginselen, hun wensen, hun neigingen en verwachtingen. Daarom kan de Christen zich niet met de wereld verbinden; niet één juk met haar aantrekken. De Christen heeft gemeenschap met de Vader en met de Zoon, en daardoor met zijn medechristenen, zodat deze gemeenschap hebben met elkaar.

Als wij nu ook maar enigermate de gezegende gemeenschap waarderen, waarin wij door Gods genade zijn gebracht, zullen wij dan niet op onze hoede zijn, opdat wij niet dingen doen, die ons genot van onze gemeenschap, al is het voor nog zo'n korte tijd, ontroven? Zullen wij, die voor de zonde gestorven zijn, nog daarin leven? Zullen wij, kinderen van het licht, nog in de duisternis wandelen? Zullen wij, die voor de wereld gekruisigd zijn, en de wereld ons, nog met deze wereld gemeenschap oefenen? Immers staat het kruis, waarin Wij roemen, als slagboom tussen de wereld en ons, en tussen ons en de wereld (Gal. 6:14).. Jakobus zegt, dat de reine en onbesmette godsdienst voor God en de Vader is: "zichzelf onbevlekt te bewaren van de wereld." En Paulus waarschuwt zo ernstig: "Geliefden, laat we onszelf reinigen van alle bevlekking van het vlees en van de geest, en de heiligheid volbrengen in de vreze van God."

Er zijn zo veel verzoeken van ons eigen vlees, in onze dagelijkse omgeving, van de wereld en van de duivel. Laten wij deze ontvluchten, en met Jozef uitroepen: "Zou ik zo'n groot kwaad doen, en zondigen tegen God?" Zouden wij die God bedroeven, met Wie wij door genade in gemeenschap zijn? Petrus zegt: "Het is ons genoeg, dat wij in de afgelopen tijd wandelden in ontuchtigheden en heerlijkheden." (1 Petr. 4:3). Al mag de wereld het vreemd vinden, dat wij niet meelopen tot dezelfde uitgieting van de losbandigheid, en ons daarom uitmaken voor achterlijk, het is ons genoeg, dat wij vóór onze bekering deden wat wij zelf wilden. Nu kennen wij Christus, en willen voor Hem doen wat wij kunnen (Mark. 14:8a) omdat Hij voor ons allen deed wat Hij doen kon (Hebr. 10:7). Nu willen we onze God niet beschamen of onteren, maar "leven naar God, in de Geest." (1 Petr. 4:6).

Er is ook zoveel gevaar, dat wij in de dingen van het dagelijks leven ons gevoel en ons verstand laten gelden, in plaats van de wil van de Heer; dat wij daardoor op het gebied van Christelijke werkzaamheid, in onze zaken. en ook in relatie tot een heilige verbintenis als het huwelijk, rekening houden met onze menselijke gedachten en zeggen: "Zouden wij niet juist, door met onbekeerden onder één juk ons te bevinden, invloed kunnen uitoefenen op hun handelingen, ten zegen kunnen zijn.voor hun zielen?" Maar laten wij luisteren naar de ernstige vermaning van het Woord: Welk deel heeft een gelovige met een ongelovige?" Dit wil natuurlijk geenszins zeggen. dat we met de wereld geen zaken zouden mogen doen. Dan zouden we de wereld moeten uitgaan (1 Kor. 5:10). Het wil ook niet zeggen, dat we niet de wereld behulpzaam mogen zijn in dingen tot algemeen welzijn; we moeten niet alleen goed doen aan de huisgenoten van het geloof, Maar aan alle mensen (Gal. 6:10). Maar het wil zeggen, dat er geen innige verbintenis, op welk gebied ook, kan zijn tussen gelovigen en ongelovigen; en natuurlijk niet, als het gaat om de beoefening van Christelijke belangen.

Er is verder ook op geestelijk gebied zo veel verleiding. Er zijn in de Gemeente, zoals zij door het verval geworden is, vaten tot eer en vaten tot oneer, en de vraag moet ons niet bezighouden: "Hoe zullen wij de gemeenschap tussen deze gelovigen en ongelovigen regelen." Maar wij hebben te luisteren naar het woord van de apostel, dat wij deze gemeenschap hebben al te breken, als wij er ons in bevinden. "Gaat uit het midden van hen," zegt hij, "en scheidt u af; en raakt niet aan hetgeen onrein is; en Ik zal u aannemen; en ik zal u tot Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heer. de Almachtige." (2 Kor. 6:17 en 18). Er is hier geen sprake van kinderen Gods in de algemene zin. Dát zijn wij, ook al scheiden wij ons

niet af. Maar er wordt hier over onze praktische verhouding gesproken. Daarom staat er: zonen en dochteren. Dat wil dus zeggen: als broeders en zusters zullen we ware zonen en ware dochteren zijn, kinderen, die de Vader niet beschamen, als wij niet in gemeenschap met de wereld wandelen, maar de plaats van de afzondering innemen. Ook in Openbaring 18:4 vinden wij het woord: "Gaat uit van haar, mijn volk! opdat gij met haar zonden geen gemeenschap hebt." Uit 1 Timotheüs 5:22 weten wij, hoe licht wij met zonden van anderen gemeenschap kunnen krijgen. Hier nu, in de Openbaring, is sprake van Babylon, dat in de toekomst zulke boze beginselen zal hebben. Wie in haar blijft, heeft met haar zonden gemeenschap. Zodat Gods volk wordt toegeroepen, haar te verlaten. Daarom moeten wij ons afscheiden van de wereldse godsdienst, waardoor dan de beloften ons deel zijn. dat God op bijzondere wijze Zich aan ons openbaart als de Heer (Eeuwige Getrouwe), als de Almachtige (Sterke Helper), en als de liefderijke, troostende Vader.

Dit is wel een zaak, die onze ernstige overdenking verdient. Hebben wij in deze reeds gehandeld, om 's Heren wil, dan hebben wij, bij alle miskenning en minachting, de beloften van de Heer bewaarheid gezien, en zijn er door versterkt en verkwikt geworden. De goedkeuring van de Heer vergoedt ruimschoots het verlies van vrienden. Zijn wij echter nog verbonden met onbekeerden, met ongelovigen in één godsdienstig lichaam, verenigd tot één eredienst, laten wij dan luisteren naar de vermaning, en er uitgaan en ons afscheiden. Om dan echter Christus te vinden als het Middelpunt van de Zijnen, met anderen, die eveneens de Heer aanroepen uit een rein hart. Wij lezen in Hebr. 13:13: "Laat ons dan uitgaan buiten de legerplaats tot Hem!"

Om met de Vader en de Zoon, en ook onderling, gemeenschap te oefenen, is het zoals wij hebben gezien, allereerst nodig, dat onze toestand voor God innerlijk zó is, dat alle bewuste zonden en verkeerdheden zijn geoordeeld en weggedaan. Vervolgens, dat ons hart uitgaat naar hetzelfde voorwerp, waarnaar ook het hart van God uitgaat. Laten wij ons eens voorstellen, dat er in één plaats honderd Christenen zijn, die zich allen met verschillende dingen bezighouden. De een leeft uitsluitend voor zijn zaken en voor zijn gezin; een ander gaat op in zijn geld en in de vermeerdering daarvan; een derde houdt zich bezig met zijn eer; een vierde met zijn eigen genot en lust; een vijfde leeft voor de kunst, een zesde gaat op in filantropische arbeid of in Christelijke werkzaamheden van allerlei aard; maar deze allen hebben hun eigen voorwerp, waarop hun blik is gericht, hun eigen genegenheden, waarvoor zij leven. Nu is het toch wel duidelijk, dat al deze honderd al zijn zij als Christenen in gemeenschap met God, niet in het licht wandelen met God, en dus geen praktische gemeenschap met Hem oefenen --- laten wij hierop wèl achtgeven --- ook niet met elkaar. Immers zijn zij niet één van zin, wel in beginsel, maar niet in de praktijk, en misschien zijn zij elkaar wel onverschillig. Versta mij goed: men kan heel goed voor zijn zaken en zijn gezin, en voor zoveel meer, zorgen als de beste dit wordt zelfs verwacht van goede Christenen zonder dat het oog is afgericht van Christus. Men kan een oog hebben voor de kunst, een hart voor allerlei nuttige werkzaamheden. Maar indien de aardse dingen, zelfs de verrichtingen van de geest, ons geheel in beslag nemen, zodat we er als het ware uitsluitend voor leven, dan is er bij ons geen wandelen in het licht, en dus geen praktische gemeenschap met de Heer, geen praktische gemeenschap met andere gelovigen. De honderd, waarover wij spraken, zijn dan wel aan één plaats samen, maar toch als het ware los van elkaar, en hebben niet in waarheid één doelwit, één belang. Maar neem nu een omgekeerd geval. In honderd verschillende plaatsen woont één Christen, die met God in gemeenschap verkeert; die Christus bezit als het Voorwerp van zijn hart, zich bezig houdt met de Heer Jezus en met de dingen, die boven zijn; die zijn aardse werk met ijver verricht, maar van de hemel uit (Kol. 3:1 en 2). Indien nu honderd zulke Christenen van verschillende plaatsen op een gegeven ogenblik elkaar ontmoeten, zouden zij dan niet onmiddellijk gemeenschap oefenen? Die honderd op één plaats kenden elkaar, maar leefden een ieder voor zichzelf, zodat er in werkelijkheid tussen hen geen gemeenschap bestond. Maar die honderd van verschillende plaatsen waren, zonder elkaar te kennen, met elkaar in volle gemeenschap, omdat hun oog op één punt was gericht. omdat hun harten dezelfde liefde koesterden. Dáár is een verstaan van elkaar, een gelukkig zijn met elkaar, een zich met elkaar verbonden gevoelen. Dáár is ware gemeenschap, die praktisch wordt genoten.

Wat valt het te betreuren, dat er in dit opzicht zo'n groot gebrek aan gemeenschap is tussen de meerderheid van de gelovigen onderling. Met verootmoediging buigen wij ons voor de Heer neder, omdat ook wij in deze niet vrijuit gaan. En ons gebed klimt op tot de troon van de genade, dat de gelovigen toch méér in het licht mochten wandelen, niet in vals licht, niet in duisternis, maar in het licht, waarin God is. Hoe zegenrijk zouden de gevolgen zijn, als dit laatste meer werd gevonden! Want de onderlinge gemeenschap zal altijd

afhangen van de verhouding, waarin de kinderen voor zichzelf staan tot de Vader. Gaan de kinderen Gods hun weg in het vlees, dan zijn ze niet alleen zelf niet gezegend, maar trekken ook anderen mee af, en brengen verwijdering en onvrede teweeg. Geniet evenwel elk van de kinderen van God voor zichzelf de gemeenschap met de Vader en met de Zoon, dan zijn zij voor anderen tot goede voorbeelden, wekken de lauwen en halfslachtigen op, en leveren onder elkaar het beeld op van een vredig huisgezin, waarvan elk lid hetzelfde voelt en hetzelfde bedoelt.

Bij de eerste Christenen werd dit op zo'n voortreffelijke wijze gevonden. Wij lezen in Handelingen 2:42: "Zij waren volhardende in de gemeenschap." Met deze gemeenschap wordt bedoeld de gemeenschap door de apostelen tot stand gebracht. Door hetgeen de apostelen hadden verkondigd, waren de gelovigen allen bijeengevoegd rondom het éne middelpunt, Jezus Christus. Maar in die gemeenschap volhardten zij, zodat er in Handelingen 4:32 gezegd kan worden: "De menigte van hen, die geloofden, was één hart en één ziel." Het volhardten in de gemeenschap bestond dus niet slechts dáárin, dat zij één bijeenkomst bijwoonden, aan één tafel aanzaten, maar dat zij allen één en hetzelfde Voorwerp hadden, waarvoor zij leefden. Zij waren velen, maar toch eigenlijk één hart, één ziel. Al deze duizenden mensen, die met God in gemeenschap waren gebracht, hoe verschillend in leeftijd, in rang, in stand, in natuurlijke aanleg, in ontwikkeling, in kennis van de waarheid ook, stemden met elkaar hierin over, dat zij één Persoon boven alles liefhadden en aanhingen. Elk voor zich had dezelfde gezindheid in relatie tot de Vader en de Zoon, en zo hadden zij onderling dezelfde gevoelens, en dus gemeenschap met elkaar. Daar waren geen uiterlijke tekenen van lidmaatschap, maar daar was één band, de band van het kinschap Gods, en tevens de innerlijke band van één hart te hebben voor de Heer, welke allen met elkaar gemeenschap deed oefenen, zodat er gesproken kon worden van een "gezamenlijk volhardten in de gemeenschap." Evenwel kan deze gemeenschap, en dit volhardten er in, nooit gevonden worden, tenzij er aan voorafgaat het kennen van de waarheid, die in Christus is. Daarom lezen wij in Handelingen 2:42 allereerst: "zij volhardten in de leer van de apostelen." Hoe zullen wij ons gedragen naar de wil van de Heer, indien wij die wil niet kennen? En hoe zullen wij die wil kennen, dan door het Woord?

De apostelen spraken dit Woord tot de eerste Christenen. Daarom wordt het "de leer van de apostelen" genoemd. Johannes heeft, zoals wij gezien hebben, de leer aangaande de gemeenschap ontvouwd in zijn eerste brief. Die apostelen Paulus en Petrus hadden geen andere leer. En wij hebben deze leer van de apostelen in het Nieuwe Testament.

Er is in onze dagen zo veel gevaar, over eenheid en gemeenschap te spreken, zonder te vragen naar hetgeen het Woord van de waarheid daarover leert. Wij hebben hierop reeds gewezen; maar geloven goed te doen, er nogmaals op terug te komen. Men wil eenheid en gemeenschap bevorderen tot elke prijs, zelfs tot de prijs van de waarheid. Maar Jakobus heeft gezegd: "De wijsheid die van boven is, is vooreerst rein, daarna vreedzaam." (Jak. 3:17). En Paulus zegt: "De waarheid vasthoudende in liefde." (Ef. 4:15). Dus zeer zeker moet gestreefd en begeerd worden naar de openbaring van eenheid en gemeenschap, moeten de harten met liefde tot elkaar zijn vervuld, maar bij dit alles is het motto voor de Christen: "De waarheid handhaven bovenal!" Lijdt de eenheid hierdoor, het wordt met diepe smart gevoeld. Wordt de eenheid er door bevorderd, het strekt tot grote vreugde. Maar hoe dan ook, wat de gevolgen ook zijn: Handhaaf vóór alle dingen de waarheid. Laat niets los van het kostelijke bezit, dat God u gaf. Strijd er voor met uw gehele hart. De eerste Christenen hebben door de apostelen de waarheid leren kennen, en hebben in die waarheid volhard. Dát nu is ook onze roeping. Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat wij allen hetzelfde inzicht in de waarheid moeten hebben; ook niet, dat wij allen hetzelfde denken moeten over de waarheid. Maar het wil evenmin zeggen, dat wij liefst maar allen verschillend moeten denken en dat de waarheid zoveel heerlijker uitkomt, naarmate wij er van elkaar afwijkende gedachten over hebben! In Fil. 3 zegt de apostel Paulus: "Indien gij anders gezind zijt, ook dat zal God u openbaren." Hij zegt dus, dat sommigen, die in de kennis van de waarheid niet zo ver gevorderd waren als hij of als andere "volmaakten," niet bemoeilijkt moesten worden, maar aan God overgelaten, die ze op Zijn tijd verder zou brengen. Maar hij voegt er bij: "Maar waartoe wij gekomen zijn, laat ons daarnaar wandelen." Hieruit is duidelijk, dat de apostel juist het tegendeel leert van hen, die beweren, dat het goed en nuttig is, als alle gelovigen niet dezelfde weg van de waarheid bewandelen. Neen, hoewel sommigen een andere mening kunnen zijn toegedaan, vermaant de apostel toch allen, om te wandelen naar datgene, waartoe zij gekomen zijn. Want de apostel is dan overtuigd, dat God aan deze zal openbaren, hoe de dingen werkelijk zijn, zodat zij tot één en dezelfde gedachte komen. In de eerste

brief aan de Korinthiërs zegt hij dan ook, in hoofdstuk 1:10: "Maar ik vermaan u, broeders, door de naam van onze Heer Jezus Christus, dat u allen hetzelfde spreekt en dat er onder u geen scheuringen zijn; maar dat u vast aaneengesloten bent, een van denken en een van bedoeling." Wel verre van verschil van leer en gevoelen wenselijk te achten, wijst hij er dus op, dat allen door de naam van de Heer Jezus vast aaneengesloten zijn, en dat men die eenheid heeft te openbaren door zowel in de leer, als in de zin en het gevoelen, volkomen eensgezind te zijn. Juist het voorbijzien van deze dingen heeft tot zoveel scheuring aanleiding gegeven. De verschillende meningen zijn oorzaak geworden van een innerlijke onenigheid, die spoedig naar buiten trad. Neen, het is menselijke wijsheid, die de waarheid Gods in verschillende stelsels wil verdelen; die dus eigenlijk vanéén scheurt; en het is Goddelijke wijsheid, die verenigt, die allen doet buigen voor het Woord van God, die de gedachte doet gevangen geven onder de gehoorzaamheid van Gods geopenbaarde wil.

In Fil. 2 zegt de apostel: " Als er dan enige vertroosting in Christus, als er enige troost van de liefde, als er enige gemeenschap van de Geest, als er enige genegenheid en ontferming is, maakt dan mijn blijdschap volkomen door hetzelfde te bedenken, terwijl u dezelfde liefde hebt, eenstemmig bent, het ene bedenkt.." De apostel was zéér verblijd, dat de Filippiërs door dezelfde Geest tot één lichaam waren gedoopt, en dat zij dus door één band van de gemeenschap verbonden waren. Maar nu moesten zij ook praktisch één zijn; de gemeenschap, die hun deel was, in praktijk brengen. Daarom, ook al erkende hij "dat er onder hen enige praktische gemeenschap van de Geest was, wenste hij toch dat deze zou toenemen; dat zij in dezelfde liefde zouden wandelen; dat zij niet partijzuchtig zouden zijn of met eigen eer bezig; dat allen, door op Christus te zien, door die nederige gezindheid te hebben, die in Hem was (Fil. 2:5), in eensgezindheid samen zouden bewaard blijven. Daardoor zou de blijdschap van de apostel, die reeds groot was, omdat de Filippiërs hem zo toegenegen waren, en in menig opzicht zo goed wandelden, vervuld worden, d.i. vol, volgemaakt worden. In 1 Petr. 3:8 wordt dan ook zo schoon gezegd: "En tenslotte, weest allen eensgezind." Na de verschillende gegeven vermaningen is dit de samenvatting: "En tenslotte, weest allen eensgezind!" Dát was de vreugde van de apostelen; dát is tot blijdschap en tot eer van de Heer!

Deze volharding nu in de gemeenschap, gegrond op de leer van de apostelen. waardoor de menigte één hart en één ziel was, en die dus inwendig werd beleefd, vertoonde zich ook uiterlijk, voor allen zichtbaar, door het samen broodbreken en het samen bidden. We lezen dan ook in Hand. 2:42 niet alleen, dat de gelovigen volharden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap, maar óók, dat zij volharden "in de breking van het brood en in de gebeden." Maar het eerste ging aan het tweede vooraf. Eerst het innerlijke, dan het uiterlijke; eerst het wezen, dan de vorm; niet omgekeerd.

Schoon is het, wat de apostel over deze uiterlijke, zichtbare gemeenschap ons zegt. De Korinthiërs waren in verzoeking, om met, de afgodendienst, die zij ontvlucht waren, opnieuw in verbinding te komen, door in de afgodstempel in te gaan. Hij toont aan, dat zij zich dan verenigden met de Heidenen aan één tafel, waaraan allen ter ere van een afgod werden uitgenodigd, en dus, door het aanzitten aan hun tafel, met hen gemeenschap oefenden ook al dachten zij persoonlijk aan iets anders aan de afgodendienst. De afgoden waren nu wel op zichzelf niets, maar daar de Heidenen, feitelijk aan de duivel offerden, was de afgodstafel de tafel van de duivel, en was de beker, waaruit daar gedronken werd, de beker van de duivel. Zouden zij nu deelnemen aan de tafel van de duivel, en drinken uit de drinkbeker van de duivel? Zouden zij dan niet hetzelfde doen, wat Israël eens deed, en evenzeer voor Zijn toorn te vrezen hebben? Deze vermaning nu brengt de apostel er toe, om te spreken over de Tafel van de Heer. "Ik spreek als tot verstandingen," zegt hij, "beoordeelt gij hetgeen ik zeg." Blijkt het niet uit ons aanzitten aan de Tafel van de Heer, dat wij gemeenschap met de Heer en met elkaar hebben? Moet dan niet de afgodendienst ontvlucht worden, waar een dergelijke gemeenschap wordt beoefend met de duivel? En hij voegt er de heerlijke woorden bij: "De drinkbeker van de dankzegging, die wij zegenen, is die niet de gemeenschap van het bloed van Christus? Het brood, dat wij breken, is dat niet de gemeenschap van het lichaam van Christus? "Want wij" de velen, zijn één brood, één lichaam, want wij nemen, allen deel aan één brood." Hij wil dus zeggen: Zij, die van één brood eten, en uit één beker drinken, belijden gemeenschap te hebben aan het, lichaam en bloed van Diegene, tot Wiens eer de tafel is aangericht. Ja, door één brood te breken, verklaren zij één lichaam te zijn met allen, die aanzitten, en verklaren zij met hen hetzelfde te belijden en te bedoelen. Paulus: denkt bij "de velen" aan het ganse volk Gods op aarde. "De velen" verklaren dus door het éne brood met elkaar één te zijn, leden van één lichaam. Immers, zoals dat brood uit vele korrels is bereid, zo zijn zij, hoewel velen, toch één.

Nergens wordt zo'n innige eenheid en gemeenschap geopenbaard als aan de Tafel van de Heer. Met elkaar oefenen die aanzitten gemeenschap, die haar oorsprong heeft in het hebben van gemeenschap van elk van de aanzitters persoonlijk met het Hoofd van het lichaam.

Als Uwe leden, Heer! zijn we aan deez' dis gezeten,
Als één van zin en hart, door énen Geest geleid,
Door U te zaam vereend, gelijk dit brood, dat we eten,
Uit vele korrels is bereid.

Allen nu, die in één plaats aan de Tafel van de Heer uitdrukking geven aan de eenheid van het lichaam, in onderlinge gemeenschap, bewandelen deze weg van gemeenschap in beginsel en in praktijk met allen, aan alle plaatsen, die met hen één van gevoelen zijn. Vandaar de uitdrukking: "Is hij, of is zij, in gemeenschap?" In beginsel genomen zijn alle gelovigen "in gemeenschap." Alle gelovigen toch behoren tot de Vergadering van de Heer, tot de Gemeente van de Heer. Maar niet allen nemen deze plaats, die zij in beginsel hebben, in de praktijk in. Er zijn er, die de waarheid van de eenheid van het lichaam niet kennen. En dit is jammer, maar het is geen zonde, maar zwakheid en tekortkoming; --- gaat het niet ons allen zó, dat wij eerst langzamerhand de verschillende waarheden leren verstaan? Er zijn er echter ook, die de waarheid van de eenheid van het lichaam kennen, maar haar weerstaan of verwerpen. En deze staan schuldig. Zij stellen zich op het standpunt van de onafhankelijkheid. En een Vergadering, die op deze grondslag staat, heeft zich op onschriftuurlijke bodem geplaatst. Deze allen nu zijn niet "in gemeenschap." De bedoeling van deze uitdrukking is geenszins, dat er een afzonderlijke gemeenschap zou zijn; immers zou dit in tegenspraak wezen met de eenheid van het lichaam. Maar ze houdt dezelfde gedachte in, die we ook vinden uitgedrukt in Gal. 2:9: "de rechterhand van de gemeenschap." Dáár geldt deze uitdrukking de arbeid. Er is namelijk ook gemeenschap in de arbeid, in het werk van de Heer, zoals er gemeenschap is in de dienst t.o.v. alle heiligen; (2 Kor. 8:4; 9:13). gemeenschap in het lijden, in de verdrukking, in de vervolging en in de vertroosting; (Fil. 3:10; 1 Petr. 4:13; Fil. 4:14; Hebr. 10:13; 2 Kor. 1:7). gemeenschap in het geloof; (Filemon :6) en gemeenschap in de mededeelzaamheid: (Hebr. 13:16; 1 Tim. 6 18; Rom. 12:13; Gal. 6:6). In dezelfde arbeid erkent men elkaar; gaat met elkaar dezelfde weg, ondanks tegenspoed; neemt samen van harte deel aan dezelfde dienst; gedenkt gemeenschappelijk aan het werk van de Heer; werkt als mannen van geloof samen aan één doel, de begeerte hebben om samen de harten van anderen te verkwikken. Zó nu ook is de bedoeling van de uitdrukking: "in gemeenschap zijn," dat men zijn plaats inneemt in het midden van hen, die als Vergaderingen van de Heer samenkomen op de grondslag van Mattheüs 18:20. Zó nu ook is de bedoeling van de vraag: "Is hij in gemeenschap?" dèze: "Bewandelt hij met ons dezelfde weg van de gemeenschap?" Te duidelijker wordt dit, wanneer wij het tegenovergestelde horen uit de mond van de apostel Johannes in zijn tweede brief. Daar zegt hij: "Indien iemand tot u komt, en de leer van Christus niet brengt, ontvangt hem niet in huis en zegt tot hem niet: Wees gegroet." Waarom mocht dat niet? Omdat, wie de zo een ontving, en vriendelijk bejegende), gemeenschap had met zijn boze werken (2 Joh.:11). Nu zegt de apostel Johannes dat hier wel persoonlijk tot één zuster, maar hetzelfde is natuurlijk waar voor alle gelovigen, en hetzelfde geldt zoveel te meer voor de gelovigen, die aan de Tafel van de Heer uitdrukking geven aan de eenheid van het lichaam. Zij zijn, wat de praktische gemeenschapsoefening aangaat, niet in gemeenschap met hen, die een verkeerde leer brengen, die wandelen als bozen; niet in gemeenschap met hen, die, in verkeerde gezindheid, of ook naar eigen gevoelen en menselijke instellingen, zich op het gebied van de eredienst openbaren in onafhankelijkheid, de deur openstellende voor dwaalleraars, of voor hen, die met deze verbonden zijn. Maar zij zijn in gemeenschap, zij bewandelen praktisch één en dezelfde weg van de gemeenschap met allen, die met hen één van zin en één van gevoelen zijn. En zij hopen en bidden, dat er steeds meer in de praktijk dezelfde plaats zullen innemen, opdat steeds meer zielen, door de volmaakte band van de liefde saamgehouden, in gemeenschap vergaderd rondom Hem, die het Middelpunt van de eenheid is, de Vader en de Zoon verheerlijken!

"Overigens, broeders, verblijdt u, wordt volmaakt, weest getroost, weest eensgezind, houdt vrede, en de God van de liefde en vrede zal met u zijn. Groet elkaar met een heilige kus. U groeten alle heiligen. De genade van de Heer Jezus Christus en de liefde van God en de gemeenschap van de Heilige Geest zij met u allen.." (2 Kor. 13:11-13).

Gemeentelijke onafhankelijkheid?

Afhankelijkheid is de roeping van de mens. Niet omdat hij een zondaar is, maar omdat hij een schepsel is, neemt hij de plaats van afhankelijkheid hier beneden in. Alleen God heeft het recht om onafhankelijk te zijn. Van Hem staat geschreven, dat Hij door mensenhanden niet gediend wordt als iets behoevende maar dat Hij Zelf aan allen leven en adem en alle dingen geeft (Hand. 17:25). De mens heeft het leven van God ontvangen, en ontvangt ook alle dingen uit Zijn hand zodat hij in alles van Hem afhankelijk is. Nu heeft de mens de roeping, die afhankelijkheid te openbaren. Het voegt hem niet, om zich onafhankelijk te tonen en zijn eigen wil te doen, maar hij heeft in alles te leven uit de hand van God, en te vragen naar hetgeen God wil.

We weten, dat de mens hierin heeft gefaald. Satan heeft hem voorgesteld, dat, als hij het tegenovergestelde zou doen van hetgeen God wilde, hij "als God" zou worden, d.i. onafhankelijk. De afhankelijke mens vond dat begeerlijk, en, de zucht naar onafhankelijkheid toegelaten hebbend in zijn hart, kwam hij tot ongehoorzaamheid. Sinds de zondeval is de mens in dezelfde weg voortgegaan. In plaats van te beseffen, dat zijn geluk ligt in afhankelijkheid en gehoorzaamheid, meent hij het geluk gevonden te hebben, als hij zich een zogenaamd zelfstandig, onafhankelijk bestaan heeft verzekerd, terwijl hij, in plaats van tot de volmaaktheid te komen - zoals hij zich zo graag voorstelt, - zijn ondergang tegemoet snelt.

De zucht naar onafhankelijkheid is bij de mens sterk toegenomen, naarmate de komst van de Heer ten oordeel nadert. Er is voorgezegd, dat er in de laatste dagen zware tijden zullen zijn, waarin de mensen liefhebbers zullen zijn van zichzelf, ongehoorzaam, waarin zij harde ondankbare woorden t.o.v. God spreken, en de heerschappij en de heerlijkheden lasteren zullen. De mens, die eerst "als God" begeerde te wezen, zal eindigen met de vertoning dat "hij zelf God is." Alle banden zal hij verbreken, alle touwen van zich werpen, en hij zal zich in waarheid openbaren als een "wetteloze." (Ps. 2:2 en 3; 2 Thess. 2:8).

Wanneer wij de wereldgeschiedenis nagaan, vinden wij overal, dat het uitgangspunt en doel van het menselijk streven onafhankelijkheid is. En is het wel ooit zo duidelijk openbaar geworden als in onze dagen? Is er niet bij allen een jagen naar onafhankelijkheid? Bij allen de lust, om niemand gehoorzaam te zijn? Men ziet het bij het kind tegenover de ouders, bij de vrouw tegenover de man, bij de knecht tegenover zijn meester, bij de onderdaan tegenover de overheid. De droevige familieverhoudingen, de voortdurende stakingen op maatschappelijk gebied, de aanhoudende en steeds toenemende revoluties op staatkundig terrein, ze zijn alle de ontwikkeling van het beginsel, dat in de mensheid leeft: van niemand afhankelijk zijn, alleen aan eigen zin en lust onderworpen. De Christen heeft door genade leren inzien, dat hij het beginsel van onafhankelijkheid heeft te veroordelen. Hij heeft zich neergebogen in erkenning van zijn schuld, en lag neer als een afhankelijke van de ontferming Gods. Hij heeft in afhankelijkheid zijn hand gelegd op het offer, en vond in Christus, de tweede mens, die, in elk opzicht een afhankelijke plaats innam op deze aarde, gehoorzaam is geweest tot de dood, ja, tot de dood van het kruis, zijn Heiland. Hij vond in Christus ook zijn voorbeeld, om in afhankelijkheid en gehoorzaamheid aan God zijn weg te gaan, en in eenvoudig vertrouwen te leven uit de hand van Hem, die als een Vader voor Zijn kinderen zorgt, en het hen in geen enkel opzicht aan iets doet ontbreken.

Helaas is de Christen, omdat de zonde nog in hem woont, zo geneigd, het vlees te laten werken, te luisteren naar de verleiding van de duivel, zich te laten meeslepen door de geest van deze wereld, de boze tijdgeest. Wanneer nu de zucht naar onafhankelijkheid bij de mens die leidt tot ongehoorzaamheid, zo'n hatelijk karakter draagt in de ogen Gods, is het dan niet dubbel hatelijk Hem, wanneer een gelovige, die al zijn heil voor tijd en eeuwigheid aan zijn God verschuldigd is, en die geroepen is tot de "gehoorzaamheid van Jezus Christus?" (1 Petr. 1:2 d.w.z. om gehoorzaam te zijn evenals Jezus Christus dit was) in onafhankelijkheid zijn weg gaat, en het overige van zijn tijd naar de begeerlijkheid van de mens leeft in plaats van naar de wil van God? De Zoon van God, de Hoge en Verhevene, vond: Zijn spijs er in, om te doen wat de Vader welbehaaglijk was, en Hij deed dit altijd (Joh. 4:34; 8:29). Hij behoefde niet in afhankelijkheid hier beneden Zijn weg te gaan, want Hij was de Onafhankelijke, de Machthebber; maar Hij deed het, omdat wij gezondigd hadden. Hij werd mens, maakte Zich afhankelijk, werd gehoorzaam, en verheerlijkte zo; in Zijn ganse leven volkomen die God, die wij, door onze openbaring van onafhankelijkheid en ongehoorzaamheid,

hadden onteerd. En nu wil God, dat wij in het gevoel daarvan onze weg gaan; dat wij in alles vragen wat God wil, dat wij doen zullen; dat wij het bewustzijn van onze afhankelijkheid bewaren als een schat; en dat wij ons voortdurend in herinnering brengen, dat onze afhankelijkheid zal blijken uit de afwachtende houding, die wij tegenover onze God aannemen. En dit niet alleen persoonlijk, maar ook gemeenschappelijk.

Op gemeentelijk gebied toch komt het zo telkens uit, dat de Christen zich vaak door zijn eigen gedachten laat leiden; dat de menselijke willekeur heerschappij voert.

Iedereen, die overtuigd is van het Goddelijk beginsel van afhankelijkheid en gehoorzaamheid, zal ten sterkste afkeuren, dat de gelovigen persoonlijk zich laten leiden door het beginsel van onafhankelijkheid. Zeer zeker zal men verstaan, dat de Christenen er in onze tijd meer dan ooit zo licht toe komen, omdat zij leven in een atmosfeer, die geheel doortrokken is van de zucht naar onafhankelijkheid. Maar daarom te meer zal hij erkennen, dat het noodzakelijk is, deze onafhankelijke houding voor God te oordelen, en dat het goed is, ernstig te waarschuwen tegen het grote gevaar, door deze geest uit de afgrond te worden besmet. Er is geen twijfel aan, of ieder oprecht gelovige, die vraagt naar hetgeen God wil, zal dit beamen en als waarheid van God erkennen. Maar is het dan niet bedroevend, dat er ware gelovigen zijn, die zeggen te willen, doen wat God wil, en die toch op gemeentelijk gebied de "onafhankelijkheid" huldigen in plaats van de "afhankelijkheid"? Dat zij verkondigen, dat iedere plaatselijke gemeente op zichzelf staat en voor zichzelf heeft te handelen? Dat zij leren: het enig geldige beginsel naar Gods Woord is "onafhankelijkheid," in deze zin dan bedoeld, dat elke plaatselijke gemeente direct en alléén t.o.v. de Heer verantwoordelijk is? Dat zij in plaats van de werkelijke eenheid van de Gemeente, een soort van zelfstandige, van elkaar onafhankelijke plaatselijke gemeenten stellen, waardoor het recht en het gezag van de Heilige Geest in de Gemeente worden verdrongen

En hiermee zijn wij gekomen aan het zo belangrijke onderwerp "gemeentelijke onafhankelijkheid," dat zo nauw in verband staat met het bewaren van de eenheid van de Geest in de band van de vrede, en met de gemeenschap van Gods kinderen. Want juist deze gemeentelijke onafhankelijkheid heeft zo veel schade gedaan en doet nog zo veel schade aan de openbaring van de eenheid, en aan de gemeenschapsoefening van de gelovigen, die door Gods genade hun plaats mogen innemen aan de Tafel van de Heer.

Laten wij dan afzonderlijk stilstaan bij hetgeen door Gods Woord niet in rechtstreekse zin, maar door de beginselen, en door de mededeling, hoe deze in het midden van de eerste Christenen werden beoefend zo sterk wordt afgekeurd: gemeentelijke onafhankelijkheid.

We beginnen met op te merken dat, evenals elke gelovige afhankelijkheid aan de Heer verschuldigd is, zo ook elke plaatselijke gemeente haar weg heeft te gaan, rechtstreeks in afhankelijkheid van Hem, en van de leiding van Zijn Geest. Het is huis als er gesproken wordt over een persoonlijke en gemeentelijke directe afhankelijkheid van de Heer. Maar het is niet juist, als er wordt gezegd, dat men persoonlijk en gemeentelijk alleen aan de Heer verantwoording verschuldigd is. Want evenals alle gelovigen persoonlijk niet alleen onderdanig hebben te zijn aan God, maar ook elkaar onderdanig hebben te zijn, inde vrede van God (Ef 5:21), hebben ook de plaatselijke gemeenten niet alleen hun onderdanigheid aan de Heer, maar op dezelfde manier aan elkaar te erkennen en te beoefenen. De grote fout in de redenering is dat men uit het oog verliest, de eenheid van het lichaam, waarvan niet alleen alle gelovigen over de hele aarde leden zijn, maar waarvan ook elke plaatselijke gemeente de openbaring is. Zodat tot de gemeente te Korinthe hetzelfde kan gezegd worden als tot de gehele Gemeente: "U bent het lichaam van Christus."

Als men deze waarheid vasthoudt, verblijdt men zich ook over de heerlijke gevolgen ervan. Wordt namelijk aan één plaats iemand ontvangen aan de Tafel van de Heer, dan geldt voor alle. Wordt aan één plaats iemand uit de gemeenschap verwijderd, dan is er voor diegene nergens plaats aan de Tafel van de Heer. Ik noem dit heerlijke gevolgen, niet wat het toelaten of uitsluiten betreft, want dat laatste is diep treurig in plaats van verblijdend; maar ik noem het heerlijke gevolgen wat het feit aangaat, dat allen over de ganse aarde aan één Tafel hetzelfde, erkennen, wat in naam van de gehele Gemeente op één plaats gebeurt.

In het begin van de Gemeente is dit zo heerlijk uitgekomen toen er strijd was aangaande de besnijdenis. Er waren er, die de besnijdenis noodzakelijk achtten om in gemeenschap te zijn aan de dis van Heer. Hebben nu

de gelovigen gezegd: wat wij hier plaatselijk goed vinden, doen wij, en of anderen hetzelfde willen doen, moeten zij weten? Gode zij dank, neen. Dan was er een gemeente uit de Joden en een gemeente uit de Heidenen gekomen. Allen hebben echter gevoeld, dat het noodzakelijk was, tot eenheid van gedachte te komen in betrekking tot deze aangelegenheid. En daarom zocht en vond men een gelegenheid om de moeilijkheid te bespreken. Men kwam in Jeruzalem samen. En op wonderbare wijze werkte de Heilige Geest in hen, die "op deze zaak wilden letten," zodat er later getuigd kon worden: "Eenstemmig zijnde, heeft het ons goed gedacht." (Hand. 15:25).

Nu is het waar, dat wij nu leven in een tijd van verval, en dat er geen "Jeruzalem" meer is, waar "de apostelen" worden gevonden. Maar het is even waar dat de beginselen Gods voor alle tijden dezelfde zijn. Wij hebben daarop reeds vroeger gewezen in betrekking tot de openbaring van de eenheid. Welnu, ook hier geldt hetzelfde. Plaatselijk hebben de gelovigen zich te scharen rond de Tafel van de Heer, maar zij hebben daarbij te bedenken, dat zij niet alléén staan, maar met andere plaatsen één zijn; dat zij dus niet "onafhankelijk" besluiten nemen in de Naam van de Heer, maar, met andere plaatsen één in de Geest, in eenheid handelen. Want zoals zij plaatselijk uitdrukking geven aan de eenheid van het lichaam, geschiedt dit ook door de verschillende plaatsen, waar men hetzelfde doet, tezamen, ja juist tezamen te meer, want aldus spreekt men het uit: Er is één lichaam, één Geest. Één Lichaam, over de gehele aarde, overal aanschouwd (schoon gebrekkig) in hen, die er uitdrukking aan geven aan de ene Dis. Één Geest, over de hele aarde, overal werkzaam in de verschillende plaatsen, opdat allen één zin en één gevoelen de besluiten nemen, in gemeenschap met het Hoofd van de Gemeente, die naar Zijn belofte, persoonlijk in het midden van hen is, die op die manier tot Zijn Naam vergaderd zijn, en wel in het midden om Zijn gezag te doen gelden. En als nu Christus in de ene plaats aanwezig is met Zijn gezag, dan is Hij dat immers ook in de andere? Dan is het dus feitelijk niet de ene plaatselijk vergadering, die handelt, maar Christus in de Gemeente, die aanneemt of afwijst!

Als wij dit beginsel in het oog houden, zullen wij niet in verwarring zijn of komen, ons niet laten misleiden door verkeerde geesten, maar ons buigen, in alle eenvoud, voor het Woord. Velen laten hun eigen ik, eigen wil gelden, maar zeggen dan, schijnbaar vroom: "Indien het Woord het niet zegt, onderwerp ik mij niet; indien mij niet een schriftplaats wordt voorgelegd, laat ik mijn gedachte niet los." Maar eigenlijk moet hun redenering luiden: "Indien ik niet inzie, dat het Woord zegt, wat jij beweert laat ik mijn gedachte niet los." Men bouwt en vertrouwt dus op zijn eigen oordeel, en stelt dit vaak tegenover het oordeel van een vergadering, waar de Heer Zelf, met Zijn gezag, in het midden is. Maar eigen inzicht stellen boven de gedachte van de Heer, die zich heeft geuit, waar men, in de Naam van de Heer vergaderd, een besluit genomen heeft, is eigenlijk de vestiging van het gezag van de eigen wil.

Veronderstel, dat iemand uitgesloten wordt door een vergadering van de Heer. Hij heeft zich daar misdragen. Moet dan een andere vergadering, als die persoon tot haar komt, nog uitmaken, of zij diegene als uitgesloten moet beschouwen? Of moet zij het standpunt innemen, dat wat voor de ene vergadering geldt, ook geldt in de andere. De Schrift leert het laatste. Wat geldt in de ene geldt in de andere. Hetzelfde geldt voor toelating. Als iemand in de ene wordt toegelaten tot de Tafel van de Heer, moet dan straks een andere vergadering zelfstandig over die toelating beslissen? Of heeft zij eenvoudig te erkennen, wat door de ene vergadering is beslist? Wie de leer van de Schrift kent, weet hoe het antwoord luidt. Het gezag van Christus is aanwezig in elke plaatselijke vergadering van de Heer. Persoonlijk heeft men daar de Heer Jezus in het midden en handelen zij door de Heilige Geest voorgelicht, op Zijn gezag (Mat.18:18-20) En dit gezag van Christus is niet alleen plaatselijk, maar is geldig voor het gehele lichaam. Korinthe mocht niet de boze ontvangen, die in Efeze geweigerd werd; Efeze niet iemand weigeren, die in Korinthe werd ontvangen. Het reeds aangehaalde woord, tot de vergadering te Korinthe gericht: "Gij zijt het lichaam van Christus." maakt het onweersprekelijk duidelijk, dat, als Korinthe plaatselijk handelde, de eenheid van het lichaam van Christus eiste, dat zij handelde zoals het geheel naar de wil van de Heer zou handelen.

Paulus geeft ons voor deze waarheid enige treffende aanwijzingen in zijn brieven, zowel wat de tucht aangaat, als wat betreft de erkenning, dat iemand in gemeenschap is. Het eerste vinden we in 1 Kor. 5. Paulus deelt daar aan de gemeente te Korinthe mee dat zij de boze uit haar midden moest wegdoen. Hij wijst de plaatselijke gemeente op het ongeoorloofde van het in gemeenschap hebben van een broeder, die in de zonde leefde. En hij zegt dan, dat hij, als ware hij tegenwoordig, geoordeeld had, dat de zodanige moest

overgegeven worden aan de satan, tot verderf van het vlees. Hij handelde niet zelf in betrekking tot die broeder, maar hij stelde voor zichzelf vast, oordeelde het beslist noodzakelijk, dat de zodanige werd getuchtigd, in de Naam van onze Heer Jezus Christus, door de gemeente te Korinthe, als zij met zijn geest vergaderd waren met de kracht van onze Heer Jezus Christus (1 Kor. 5:4). Dus, in een andere plaatselijke gemeente zijnde, zou, hetgeen de gemeente te Korinthe deed, ook dáár worden erkend; want de tucht geldt niet alleen voor de plaats, waar ze uitgeoefend wordt, maar voor de gehele Gemeente. Het tweede vinden we in 2 Kor. 3. Paulus schrijft daar: "Of hebben wij, gelijk sommigen, aanbevelingsbrieven aan u of aanbevelingsbrieven van u nodig?" Als Paulus tot hen kwam, behoefde niemand hen te zeggen, dat hij aan de Tafel van de Heer zijn plaats had. En het was ook niet nodig, dat zij Paulus in andere plaatsen als zodanig moesten aanbevelen. Want overal wist men, wie Paulus was. Er waren echter velen, die niet bekend waren, en voor wie het dus wel noodzakelijk werd bevonden, aanbevelingsbrieven mee te geven of ze van hen te vragen. Dit blijkt uit hetgeen Paulus in deze enkele woorden de Korinthiërs toevoegt. De gewoonte was dus, dat iemand, die van de ene plaatselijke gemeente naar de andere trok, een brief van aanbeveling meekreeg, en dat men iemand, die in een andere plaats wilde aanzitten, naar zo'n brief vroeg. Maar hiermee is dan ook duidelijk bewezen, dat de verschillende plaatselijke gemeenten niet van elkaar onafhankelijk waren, niet zelfstandig handelden, maar als één geheel, in onderlinge afhankelijkheid, en in biddende afhankelijkheid van het Hoofd van de Gemeente, de besluiten namen, die door allen werden erkend als uitgaande van Hem, die het enig Middelpunt is van de Gemeente. Zodat allen zich niet alleen t.o.v. de Heer, maar ook t.o.v. elkaar verantwoordelijk wisten. En zo moet het ook nu zijn.

Dit neemt niet weg, dat er zich gevallen kunnen voordoen, dat een plaatselijke vergadering zich niet laat leiden door de Heilige Geest. Wij hebben het bewijs daarvoor in de gemeente te Korinthe. Zodat de apostel Paulus deze gemeente moest wijzen op haar plicht. De gemeente te Korinthe heeft gelukkig geluisterd, zoals uit de tweede brief blijkt (2 Kor. 7:11). Maar had zij dit niet gedaan dan was daarvan het gevolg geweest, dat de andere gemeenten zich met haar hadden moeten bezighouden, omdat zij in haar midden openlijk iemand dulde, die het geheel in haar midden niet dulden mocht. Zó nu zou het ook nu kunnen zijn, dat een vergadering van de Heer het kwaad in haar midden niet oordelen wilde, en men, na vele liefderijke vermaningen, haar niet meer beschouwen kon als te handelen, zoals naar de wil van de Heer het geheel zou handelen, daar zij een zelfstandige, partijdige plaats innam. Zó nu zou het ook nu kunnen voorkomen, dat een Vergadering van de Heer iemand had buitengesloten, die de andere Vergaderingen niet zouden buitengesloten hebben. Zorgvuldig onderzoek zou in zo'n geval plicht zijn, en geestelijke onderscheiding tot een juist oordeel moeten voeren. Is men nu in zo'n Vergadering geneigd om een gemaakte fout te erkennen voor God en mensen, dan is alles spoedig in orde. In het tegenovergestelde geval zouden de andere Vergaderingen niet kunnen meegaan met de eigenrechtige handeling van die éne Vergadering, daar zij anders mee schuldig zouden staan aan het verwijderen van iemand, die niet verwijderd moest worden.

Maar hoewel dit alles zo is, en hieruit blijkt, hoe zwak en van de Heer afhankelijk ook de Vergaderingen van de Heer zijn, zo verandert dit toch niets aan hetgeen hiervoor is uiteengezet dat er geen gemeentelijke onafhankelijkheid mag zijn, ja het ongeoorloofde ervan wordt er zelf ten zeerste door bevestigd. Want er blijkt uit, dat de éne plaats niet onverschillig staat tegenover hetgeen de andere heeft gedaan of doet; maar dat allen, met elkaar zich één wetende, in dezelfde zin en in hetzelfde gevoelen willen handelen.

In Openbaring 2 en 3 wordt ons dan ook op treffende wijze getoond, hoe de Heer Zelf de gemeenten, ook wat de verantwoordelijkheid betreft, niet als los van elkaar beschouwt, maar als één geheel. Zeven gemeenten worden toegesproken, elk afzonderlijk; maar in Openbaring 1:11 lezen we: "Zend het boek (waarin dus de zeven brieven voorkwamen) aan de zeven gemeenten." En dat dit niet alleen gebeurde, opdat allen kennis zouden nemen van hetgeen tot hen werd gezegd, - hoewel dit op zichzelf al bewijs genoeg is, dat de gemeenten innig aan elkaar verbonden waren, - blijkt uit de toevoeging aan elke brief: "Wie oren heeft, die hore, wat de Geest tot de gemeenten zegt." Ieder persoonlijk dus uit elke gemeente had te horen naar hetgeen tot de zeven gemeenten werd gezegd. En daar het hier in deze brieven juist gaat om de verantwoordelijkheid, is dit van veel gewicht.

Zegt men nu: maar elke gemeente werd afzonderlijk vermaand, en men ziet toch niet dat de ene gemeente zich met de andere bezighield, hoeveel kwaad er ook was. Dan is het antwoord: hetgeen hier gezien werd, was hetgeen de Heer Zelf aanschouwde. Als Hij nu over een Vergadering een oordeel moest uitspreken,

zoals Hij werkelijk de dingen ziet, zou Hij dan niet véél moeten opnoemen, dat de vergaderden zelfs niet vermoeden? De Heer wandelt als, de Rechter te midden van de zeven gouden luchters en spreekt Zijn oordeel uit. Hetgeen heel iets anders is dan het kwaad, dat wij zien, en dat wij daarom hebben weg te doen uit het midden. En dat laatste deed men van de aanvang af.

Wel is er ook in de dagen van de apostelen, helaas, kwaad geweest, dat niet werd weggedaan. Vooral in Johannes laatste dagen deed de werking van het vlees zich zeer gelden in de Gemeente, zoals blijkt uit hetgeen Johannes mededeelt over Diótrefes, die persoonlijk heerste in de plaatselijke gemeente, zodat hij verhinderde tot de Tafel toe te treden en uitwierp naar eigen goeddunken. Maar tegen zulke personen werd door hen die een hart hadden voor 's Heren getuigenis (zoals in dit geval door Johannes), ernstig gewaarschuwd, terwijl aan de gemeente er over werd geschreven (3 Joh. :9) en tenslotte gestreng opgetreden als men niet horen en plaatselijk niet handelen wilde (3 Joh. :10).

Dit niet willen breken met het kwaad is ook, helaas, geschied, niet zo lang nadat de waarheid van de eenheid van het lichaam weer op de kandelaar was geplaatst. In een vergadering in Engeland was een leraar, die in betrekking tot de Persoon van de Heer Jezus een schrikkelijke dwaalleer predikte. Toen ze in het licht werd gesteld, werd door velen de gemeenschap met hem, die niet bleef in de leer van Christus, en die de leer van Christus niet bracht, afgebroken (2 Joh.:9 en 10). Er was echter een vergadering in een andere plaats in Engeland, die wel de dwaalleraar zelf niet ontving, maar met diens vrienden en aanhangers gemeenschap bleef oefenen. Toen zij nu hierover vermaand werd, verdedigde zij haar onafhankelijkheidsstandpunt in een brief, door tien van de vooraanstaande broeders van de vergadering ondertekend. Het gevolg hiervan was, dat zij, die de leer van de eenheid van het lichaam wensten te handhaven; naar Gods gedachten, niet langer konden samengaan met deze Vergadering, en met allen, die met haar meegingen. Immers zouden zij er door in gemeenschap gebleven zijn met het kwaad (2 Joh.:11). Nu hebben wel in later jaren velen van hen, die toen verkeerd gingen, de dwaalleer geoordeeld; en anderen, die in de loop van de tijd in gemeenschap kwamen met deze broeders, te kennen gegeven, dat zij met zo'n leer niets te doen wilden hebben, maar daarmee hebben zij nog niet het eenmaal ingenomen onafhankelijkheidsstandpunt prijsgegeven. Integendeel blijkt uit alles, dat zij dit niet willen verlaten, wat dan ook treurige gevolgen heeft. En bovendien zijn zij eerst vrij van gemeenschap aan de dwaalleer, waarmee hun vaders verbonden bleven, als zij openlijk erkennen, dat vroeger door deze verkeerd is gehandeld tegenover degenen, die met de valse leraar één weg gingen; als zij zich aldus reinigen van het kwaad door vérootmoediging en belijdenis, wat altijd moet plaats vinden, al is het kwaad nog zo lang geleden geschied. Gods Woord bevat daaromtrent vele duidelijke onderwijzingen (2 Sam, 21:1 24:1).

De eenheid van het lichaam is zo'n heerlijke leer, als ze goed wordt verstaan, omdat ze de band doet gevoelen over de ganse aarde, en men overal in één geest handelt. Maar ze is óók zo'n ernstige waarheid, omdat ze allen voor, de verantwoordelijkheid, stelt van het geheel.

Daarom is het allereerst zo noodzakelijk, dat de herders en leraars, zij, die dienen te midden van de gelovigen, in dagelijkse afhankelijkheid van de Heer leven. Wie oefenen het meest invloed uit op de gebeurtenissen in de wereld? Zijn het niet de leiders? Welnu, de dienstknechten van de Heer, die tot nut zijn gegeven van het geheel, hebben zoveel invloed op de gelovigen. Leven zij nu persoonlijk in biddende afhankelijkheid, en zijn zij ook aan elkaar onderdanig, dan zijn zij tot grote zegen. Bedenk toch allen, wie een zekere positie van verantwoordelijkheid is aangewezen door de Heer, dat hij niets goeds kan doen zonder Hem, die Zijn wil moet bekend maken in hetgeen wij hebben te verrichten, en die ons ook de kracht moet geven om te doen, wat Hij wil, dat wij doen zullen. De grootste dienstknecht van de Heer, die er ooit van mensen is geweest, de apostel Paulus, heeft eens uitgeroepen: "Wanneer ik zwak ben, dan ben ik sterk!" Alleen in Gods gemeenschap, afhankelijk van Hem, was hij sterk. Dan rustte hij in Zijn liefde en in Zijn doen, en dan was hij, zonder kracht van zichzelf, sterk in zijn God, van Wie hij zich geheel en al afhankelijk wist en ook gevoelde.

Maar niet alleen voor hen, die op een bijzondere wijze door de Heer gebruikt worden, is deze afhankelijkheid noodzakelijk. Ze is de roeping van alle vergaderden. Het begin van de verdeeldheid in de Gemeente is geweest: het verlaten van de eerste liefde. Toen het hart niet meer met de Heer vervuld was, was er plaats voor personen en voor persoonlijke gedachten. Daarom kunnen we niet genoeg er op wijzen,

dat gemeenschap in de praktijk een eerste vereiste is voor een gelukkige gemeenschapsoefening aan de Tafel van de Heer. Mochten toch de harten van broeders en zusters werkelijk met Jezus en Zijn heerlijkheid bezig zijn; elk hart tot Hem zijn gekeerd; dan worden de saamvergaderden versterkt en stijgt ware aanbidding tot de Heer op!

Als wij nu zo spreken over het niet onafhankelijk zijn van elkaar, noch als personen, noch als gemeenten, dan wil dit weer niet zeggen, dat wij niet allereerst afhankelijk zijn van en verantwoordelijk t.o.v. de Heer.

Ik ben als broeder geroepen, tot de Heer op te zien, en overtuigd te zijn, dat ik doe, wat Hij wil. En al zouden andere broeders menen, dat ik faal, daarom zou het toch kunnen wezen, dat ik gelijk had.

Ik ben als arbeider geroepen, te zien in de ogen van mijn Meester. Hij moet mij mijn werk aanwijzen. Door Hem word ik geroepen en bekwaam gemaakt. En het zou kunnen voorkomen, dat, als de ene, dienstknecht meent, dat de ander iets moet doen, deze zelf van een andere overtuiging is. Als Paulus meent, dat Apollos met andere broeders naar Korinthe moest reizen, en hij hem dit vele malen verzoekt, zegt Apollos, dat het volstrekt niet zijn wil was om nu te gaan; wel zou hij later gaan, wanneer hij gelegenheid zou hebben (1 Kor. 16:12).

Ook de plaatselijke gemeente, heeft allereerst op de Heer te zien; en er zijn vele dingen, waarin zij alleen heeft te beslissen, gelijk o.a. blijkt uit; de instelling van opzieners, die plaatselijk toezicht hielden, terwijl ook de diakenen plaatselijk de belangen van de behoeftigen dienden.

Maar hoe vast we hiervan ook overtuigd zijn, en hoe we niet graag iets zouden willen afdoen van de persoonlijke en plaatselijke verantwoordelijkheid, zijn wij toch even vast overtuigd dat er een verantwoordelijkheid is t.o.v. anderen, van de ene gemeente tegenover de andere, en wel op grond van de eenheid van het lichaam, waaraan we niet alleen in beginsel moeten vasthouden, maar die we ook hebben te openbaren, persoonlijk en gemeenschappelijk.

Doen we dit, dan zal de ene Vergadering niet tegen de andere zeggen dat ze niet te maken heeft met haar doen en laten. Dan zal men het oordeel van een broeder van elders in het bijzonder van een arbeider, op prijs stellen, en zich verheugen als van elders iemand mocht aanwezig zijn bij het bespreken van de belangen van de vergadering, daar de belangen van de ene vergadering immers die van alle vergaderingen zijn. Dan zal de ene arbeider, zonder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid t.o.v. de Meester in te boeten, niet de vermaning van een anderen arbeider afwijzen, maar integendeel de gedachte van een anderen arbeider graag weten en ter harte nemen, opdat voorkomen worde, dat er twist ontsta, zoals in het geval van Barnabas en Markus, die met het vlees rekenden, en niet luisterden naar Paulus, die door de Geest de rechte gedachten uitsprak. Dan zullen wij dus allen, in ware afhankelijkheid van God, elkaar en elkaars gedachten op prijs stellen, trachten de vrede te bewaren, en in de praktijk "eenheid en gemeenschap" bevorderen.

Neen, geen eigenbelangen moeten ons drijven. Geen vormen van een eigen gemeenschap, van een eigen kring van vergaderingen. Maar het heil van het éne lichaam moet ons ter harte gaan; en de openbaring ervan naar Gods gedachten. Dat alleen is de eenheid van de Geest bewaren. En daartoe zijn nodig personen, die zich door de Geest laten leiden, die waardig wandelen de roeping, waarmee zij geroepen zijn, en wier oog gericht is op Hem, die persoonlijk in het midden is van degenen, die Hem als hun Middelpunt erkennen.

Christus is het Middelpunt van eenheid en gemeenschap. Om Hem, die voor ons stierf en opstond, worden de verstrooide kinderen Gods bijeenvergaderd. Wie niet met Hem vergadert, verstrooit. Zijn dood is het middelpunt van eenheid en gemeenschap, totdat Hij komt!

Gemeentelijke verantwoordelijkheid

Afhankelijkheid van de Heer is de roeping van de Gemeente als geheel; terwijl de plaatselijke gemeenten, behalve dit, ook in afhankelijkheid van elkaar zich hebben te openbaren, omdat elke plaatselijke gemeente het éne lichaam vertegenwoordigt, waarin de éne Geest werkt.

Ten nauwste verbonden met deze gemeentelijke afhankelijkheid is de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Een verantwoordelijkheid van het geheel tegenover de Heer; een verantwoordelijkheid ook van elke plaatselijke gemeente afzonderlijk, zowel tegenover en Heer als tegenover elkaar.

Wij geloven, dat het nodig is, ons nu met, dit belangrijke onderwerp enigszins uitvoerig afzonderlijk bezig te houden.

Het is de verantwoordelijkheid van de Gemeente, nauwkeurig te onderzoeken, of iemand werkelijk de Heer toebehoort, en of hij zich ook in de juiste toestand bevindt om zijn plaats in te nemen aan de Tafel van de Heer; anderzijds, af te wijzen of buiten te sluiten hen, die niet in waarheid gelovigen zijn, al geven zij dit voor, en hen, die in wandel en leer zich als verkeerd openbaren. Zij heeft de roeping, de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede (Ef. 4:4) en de schijn van godsvrucht van het godsvruchtig zijn te onderscheiden (2 Tim. 3:5).

De Gemeente heeft in deze verantwoordelijkheid schromelijk gefaald. Zij, die genoemd wordt "de pilaar en grondslag van de waarheid," "het huis van God", de "Gemeente van de levende God," (1 Tim. 3:15). heeft de wereld in haar midden opgenomen, zodat zij gelijk geworden is aan een groot huis. Veel arbeiders hebben niet toegezien, hoe zij bouwden op het gelegde fundament, en hout, hooi en stoppelen toegevoegd, in plaats van goud, zilver en kostelijke stenen, zodat het huis van God in zijn openbaring op deze aarde, gezien als verantwoordelijk geheel, en toevertrouwd aan de zorgen van de mens, verdorven is, en er gezegd moest worden, dat de Gemeente gelijk geworden is aan een groot huis, waarin vaten zijn tot eer en vaten tot oneer (1 Kor. 3:9-17; 2 Tim. 2:19-22).

We moeten hier wèl onderscheiden het werk van God, en het werk van de mens. De Gemeente van God is het lichaam van Christus, is het huis of de woonstede van God in de Geest. Als zodanig kan er nooit sprake zijn van verbroken of verdorven worden. Alle gelovigen in Christus zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, en de opgestane en verheerlijkte Christus is het Hoofd van dit lichaam. Alle gelovigen in Christus zijn als levende stenen opgebouwd tot een geestelijk huis; ze zijn gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, terwijl Jezus Christus Zelf de Bouwmeester, ook de hoeksteen is, in Wie het gehele gebouw, wel samen gevoegd, opgroeit tot een heilige tempel in de Heer. Er is wel verschil in de leden en in de stenen; er zijn sierlijke, en onsierlijke; maar zo velen tot Christus gedoopt zijn, hebben Christus aangedaan en zijn allen één in Christus Jezus (Gal. 3:27 en 28). Het lichaam van Christus nu kan nooit verbroken worden, en zal eenmaal in al zijn heerlijkheid blinken in de hemel. Het huis van God zal eenmaal in al zijn schoonheid prijken als de tempel van de Heer. Gods werk blijft bestaan.

Het huis van God wordt echter ook gezien als overgegeven aan de verantwoordelijkheid van de mens. En als zodanig kan het in verval raken en verdorven worden. Met het huis Van God, aan de verantwoordelijkheid van de mens, overgegeven, is het nu, helaas! gegaan als met alle werk, dat aan mensen is toevertrouwd. Het schone en heerlijke, door God tot stand gebracht, is bedorven, en daarvoor is in de plaats getreden wat de eigenwil of het onverstand en de kortzichtigheid of verblindheid van de mens weet te bewerkstelligen. Door de ontrouw van de mens, en door de list van de duivel zijn de ongelovigen met de gelovigen samengesmolten tot één geheel, en beweert men zelfs, dat een dergelijk groot huis, dat uit zulke verschillende bestanddelen bestaat. naar de gedachten van God is. Dit is evenwel lijnrecht in tegenspraak met de Schrift. Alleen ware gelovigen zijn leden van het lichaam van Christus; alleen levende stenen behoren tot Gods huis; zodat de gedachte van het edele met het onedele, het reine met het onreine, het gelovige met het ongelovige samen te voegen, een menselijk bedenkfel is. Wel is ter sprake in de gelijkenis van het onkruid onder de tarwe (in Mattheüs 13) van het samen laten opwassen van onkruid en tarwe; maar dit ziet er op, dat gelovigen en ongelovigen zich, samen bevinden in het koninkrijk van God, in het

Christendom, dikwijls met elkaar in één huis wonende, zonder dat er scheiding moet worden gemaakt. Later volgt die scheiding, in de toekomst, met als gevolg oordeel en heerlijkheid. In de laatste gelijkenis van Mattheüs 13, wordt van een scheiding gewaagd, die nu moet gebeuren. Daar is sprake van het net van het Evangelie. Dezelfde personen nu de dienstknechten die het net uitwerpen, houden zich ook bezig met het uitzoeken van de goede vissen; want alleen om deze goede gaat het hen. De kwade worden door hen weggeworpen, en met deze kwaden houden later, in de toekomst, de engelen zich bezig. De goede lezen de dienstknechten echter nu in de vaten bijeen. Bij dit laatste komt de roeping van de Gemeente ter sprake. En in het begin van de Gemeente werd dit door haar goed verstaan en in praktijk gebracht. Wie niet geloofden, werden niet tot de gemeenschap toegelaten; wie geloofden, werden opgenomen in de verschillende plaatselijke gemeenten, zoals Efeze, Korinthe enz. Want de Goddelijke gedachte is, dat alleen gelovigen samen behoren te komen tot het uitoefenen van de eredienst, enz. (Hand. 2:42-47). Maar de mens heeft vormen voor het wezen in de plaats gesteld, en zo is het huis Van God in zijn verantwoordelijkheid gezien, omdat de mens er in medewerkt een groot huis geworden, waar in zoveel is, dat God onteert, en dan ook ten oordeel staat opgeschreven (Op. 3:16).

De belangrijke vraag is nu, daar de Gemeente in haar verantwoordelijkheid heeft gefaald, wat de gelovige in deze toestand van verval heeft te doen. De Christelijke Kerk heeft namelijk niet alleen door onwaakzaamheid onbewust ongelovigen in haar midden opgenomen, maar zij heeft ook, door haar stelselmatige toelating, door haar menselijke instellingen, welbewust de deur open gezet voor de wereld, zodat zij er niets aan kan doen, wanneer onbekeerden zich als leden willen aansluiten. Indien slechts wordt ingestemd met hetgeen de Kerk als haar belijdenis heeft vastgesteld, kan de aanneming als lid niet geweigerd worden. En al mocht ook de ene predikant weigeren, dan is er wel een andere van dezelfde Kerk, desnoods in een andere woonplaats, die niet weigert. --- Bovendien heeft de Kerk verschillende waarachtige gelovigen, die het met sommige van haar uitspraken niet eens waren, afgestoten, zelfs uit haar midden weggedaan, al was er beslist geen Schriftuurlijke reden voor. Zoals bijv. een van de leer van de Kerk afwijkende mening over de Doop, enz. --- Zodat zij ongelovigen heeft opgenomen, en gelovigen, die niet moesten afgewezen worden, heeft afgewezen. Wat dus bijeen behoorde, heeft zij gescheiden, en wat gescheiden moest blijven, heeft zij verenigd.

De Gemeente is daardoor in zo'n toestand gekomen, dat zij als geheel niet meer kan voldoen aan haar verantwoordelijkheid. Zij zou daartoe moeten beginnen met zich te ontdoen van alle ongelovigen; en als wij er aan denken, dat de Gemeente niet alleen bestaat uit gelovigen uit de Protestantse Kerken, maar ook uit de Rooms-Katholieke en Griekse. Dan zal ieder onmiddellijk beseffen, dat daarvan nooit sprake zal kunnen zijn. Trouwens, zoals reeds gezegd de Schrift spreekt over de Gemeente als het huis van God op aarde, toevertrouwd, aan de mens, die zo geheel en al in haar verantwoordelijkheid faalde, het oordeel uit.

Toch blijven Gods beginselen dezelfde; ook in de tijd van het grootste verval. Zij, die de eenheid van de Gemeente, van het geheel van de gelovigen in Christus, erkennen en aan de Tafel van de Heer openbaren, hebben ook de verantwoordelijkheid om voor de reinheid van die Tafel zorg te dragen. Zij hebben naar dezelfde beginselen te handelen, die golden, toen de Gemeente nog onverdeeld was. Daar aan de Tafel van de Heer allen een plaats hebben, ook al nemen velen die niet in. Zij hebben dus dezelfde verantwoordelijkheid, die de Gemeente in haar geheel had; zodat er ook ten dage van het verval sprake kan zijn van "gemeentelijke verantwoordelijkheid;" zoals de teruggekeerde Joden onder Ezra en Nehemia evengoed hadden te waken tegen de vermenging van de volken met Israël als in de dagen van David en Salomo.

Daarbij komt het echter aan op persoonlijke trouw, waarom het in dagen van verval altijd gaat. Een ieder voor zich moet gaan staan op de bodem van de waarheid, opdat daardoor in beginsel gevonden wordt, wat door de Geest van de Heer in de aanvang is tot stand gebracht.

Hiermee zijn wij als vanzelf gekomen tot de persoonlijke verantwoordelijkheid van elk gelovige in de tijd van verval. Als Paulus dat verval beschrijft in de tweede brief aan Timotheüs, spreekt hij ieder gelovige persoonlijk toe met de woorden: "Indien iemand zichzelf van deze reinigt, die zal een vat zijn tot eer." De waarachtig gelovige, die zich dus gedraagt als een vat tot eer, scheidt zich af in het grote huis, waarin een vereniging is tot stand gebracht tussen rein en onrein, tussen gelovigen en ongelovigen, om zodoende in

toepassing te kunnen brengen de beginselen Gods t.o.v. de orde, de inrichting en de roeping van de Gemeente. Hij scheldt zich af, zonder de Algemene Christelijke Kerk te kunnen uitgaan, daar hij immers ook deel uitmaakt van de Gemeente, die in verval is, waarover hij zich diep verootmoedigt. Hij scheidt zich dus niet af van de Kerk, van de Gemeente, die geworden is als een groot huis, maar in die Kerk scheidt hij zich af van alle kerken, kerkgenootschappen, sekten en partijen, omdat door alle deze tegen één van de beide, of tegen beide genoemde beginselen¹ wordt gezondigd, en hij zoekt naar anderen, die de Heer, evenals hij, aanroepen uit een rein hart, d.i. uit een hart, dat zich scheidt van hetgeen niet samenhoort, om dan met hen tezamen uitdrukking te geven aan de eenheid van alle ware gelovigen.

Hoe heerlijk is het, aldus te mogen uitgaan buiten de legerplaats, zich af te scheiden van hetgeen niet naar de gedachten van God is, en bijeen vergaderd te zijn door de Geest van de Heer tot de Naam van de Heer, met de belofte, dat Hij met Zijn zegen en gezag in het midden is! Zó vergaderd, kan men in toepassing brengen hetgeen God in de beginne heeft voorgeschreven; kan zij ook uitdrukking geven aan de eenheid van het lichaam; kan worden beantwoord aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Het spreekt vanzelf, dat dit laatste slechts zeer gebrekkig kan geschieden. Want vele gelovigen blijven in de stelsels. Vele gaven, door de Heer verleend kunnen niet tot hun recht komen. Veel van de kracht van de tucht gaat verloren. doordat iemand, die door hen, welke op de grondslag van de eenheid van het lichaam vergaderen, zou zijn buitengesloten, elders in een of andere Christelijke gemeenschap weer een plaats vindt. Hij, die de rechte plaats voor de Heer inneemt, zal steeds met ootmoed voor God het diepe verval als mee zijn schuld erkennen. Maar dit neemt toch niet weg, dat, dank zij Gods genade, de gelovigen, die gehoorzaam zijn aan Gods beginsel van eenheid, d.i. "afscheiding van het kwaad," zich vergaderen mogen op de grondslag van eenheid van de Gemeente, met het Hoofd van de Gemeente, in hun midden, waardoor zij in staat zijn gesteld om alles te doen, wat in de Gemeente Van God gedaan moet worden.²

Elk gelovige persoonlijk heeft zich dus af te scheiden van het kwaad, van de kwaden, om zich daarna te voegen bij de gelovigen, die ditzelfde deden. En van deze spreekt Mattheüs 18. als daar gezegd wordt: "Waar twee of drie in Mijn naam vergaderd zijn, daar ben Ik in het midden van hen.", De Heer Jezus, vooruitziende het verval van de Gemeente, van wie de heerlijkheid Hij in Mattheüs 16 beschrijft, spreekt daarna voor alle tijden over, de "twee of drie," die Hem in hun midden hebben, en die in Zijn naam binden en ontbinden. Het zwakste getuigenis zou in het begin van de Gemeente voldoende zijn om het gezag van de Heer te handhaven. En zoals in dagen van verval toch steeds "twee" getuigen zijn geweest of zullen zijn (Zach. 4:14 en Op. 11:4), zo zou ook, wat de Gemeente betreft, het kleinste getal voldoende zijn om de tucht van de "Zoon over Zijn huis" uit te oefenen.³

Het zal goed zijn, hier op te merken. dat er tweërlei tucht is. De persoonlijke tucht, en de gemeentelijke tucht. De persoonlijke tucht hebben we in Mattheüs 18:15-17. Het gaat daar om een broeder, die tegen mij

---

¹ Deze twee beginselen zijn: alleen toelaten, die de Heer zou toelaten; alleen afwijzen of uitsluiten, die door de Heer zouden worden afgewezen of verwijderd.

² We lezen in 2 Tim. 2:21 (men zie ook 2 Tim. 3:5), dat degenen, die zich reinigen of afwenden, van "dezen," --- dat zijn zij, die vaten tot oneer zijn. die een gedaante van Godsvrucht hebben, maar de kracht er van verloochenen, --- bekwaam zijn tot gebruik van de Meester, tot alle **goed** werk **toebereid**. In Titus 1:16 hebben we het tegenovergestelde: zij, die belijden God te kennen, maar Hem met de werken verloochenen, zijn tot alle goed werk **ongeschikt**. Maar er zijn óók gelovigen, die zich niet reinigen van de vaten tot oneer, en toch in hun dagelijkse wandel met God rekening houden. Naar het licht, dat zij hebben, zegent God hen, en Hij kan hen ook voor veel werk gebruiken, maar zij zijn niet tot alle goed werk **toebereid**. Dat láátste is alleen het geval, als men zich gehéél in gehoorzaamheid in alles in de hand van de Meester stelt; dan kan men arbeiden zoals Hij Zelf het wenst, en in alle eenvoud Hem verheerlijken. Zoals Maria van Bethanië een goed werk aan de Heer Jezus verrichtte, terwijl de andere gelovigen, die tegenwoordig waren, het haar kwalijk namen. Het was stellig goed, aan de armen te geven; maar de Meester keurde in deze omstandigheden goed, wat **Maria** deed. Zij was **toebereid tot alle** goed werk, en had dit geleerd aan Jezus voeten.

³ Wij, die in Christus geloven, zijn het huis, dat Christus toebehoort, en waarin Hij te zeggen heeft. Hij is niet alleen Apostel en Hogepriester, maar ook "Zoon over Zijn Huis." (Hebr. 3:1-6).

gezonderd heeft. En ik ga de zodanige bezoeken, opdat hij zijn kwaad zou inzien en oordelen. De persoonlijke tucht openbaart zich ook nog op andere wijze. Er zijn namelijk niet alleen in de Gemeente personen, die anderen beledigen, en benadelen, maar er zijn ook zwakken en dwalenden, die terecht gebracht moeten worden door geestelijk gezinden. Daarvan wordt gezegd, dat wij zouden erop toezien "dat niet aan iemand de genade van God ontbreekt; dat er geen wortel van bitterheid opschiet en onrust veroorzaakt, en velen daardoor verontreinigd worden." (Hebr. 12:15) Daarvan wordt gezegd, dat wij op elkaar zouden acht geven tot aanvuring van liefde en goede werken; (Hebr. 10:24). dat wij, die geestelijk zijn, indien een mens door enige misdaad overvallen wordt, in de, geest van de zachtmoedigheid de zodanige moeten terecht brengen (Gal. 6:1)

Hoe dikwijls wordt dit vergeten! Men hoort van een zonde, door een broeder bedreven. Misschien ons in vertrouwen door iemand medegedeeld. En men gaat dan dadelijk enige er mee bekend maken, in plaats van eerst persoonlijk te trachten, de door een misdaad overvallen broeder terecht te brengen, opdat schuldbelijdenis volgt, ook tegenover de personen, t.o.v. wie hij misdreef, en opdat een menigte van zonden op die manier bedekt zou worden.

Deze persoonlijke tucht, die men ook *vaderlijke* tucht kan noemen, is van zoveel belang. Oudere broeders, broeders met geestelijk inzicht, godvruchtig van wandel, moeten toezien, en trachten zwakken en dwalenden terecht te brengen, ziende op zichzelf, opdat ook zij niet verzocht worden.

Deze persoonlijke tucht heeft ook het karakter van *herderlijke* tucht. En daarvoor gebruikt de Heer dan in het bijzonder hen, die Hij de gave van herder schonk. Zij hoeden en weiden de schapen en lammeren. Zij leggen alles aan de zielen ten koste. Zij houden niet op, biddend en met tranen, een ieder te vermanen en terecht te wijzen, die van het rechte pad is afgeweken en nog afwijkt, of ook: begint af te wijken.

Het is droevig gesteld met de toestand van de Gemeente, als deze persoonlijke tucht wordt nagelaten. De mening, dat elke verkeerdheid maar dadelijk aan de broeders moet worden meegedeeld, opdat bestraffing volgt, is zo schadelijk. Men brengt dan voor de broeders soms persoonlijke dingen, die zo gemakkelijk onderling in de geest van liefde hadden kunnen verwijderd worden. "Vóór alle dingen, hebt vurige liefde tot elkaar, want de liefde bedekt een menigte van zonden." (1 Petr. 4:8). De liefde wil, dat de zonde voorkomen word, en, als ze aanwezig is, niet verder openbaar word, maar uit de weg geruimd. De liefde doet alles om terecht te brengen. Acht men zichzelf voor die bemoeienis niet de geschikte persoon, dan vraagt men een ander, terwijl men intussen niet nalaat, voor de dwalende te bidden en te smeken in een ootmoedige en niet in een farizeese geest.

Laten wij nog even in het bijzonder ingaan op het geval van persoonlijke tucht, ons beschreven in Mattheüs 18:15-17. Zo duidelijk treden daarin de genoemde beginselen aan het licht.

Letten wij er allereerst op, dat het hier niet gaat om een broeder tegen wie ik gezonderd heb; in dat geval moet ik zeker naar hem toe gaan, en hem schuld belijden, mij met hem verzoenen. "Zo gij dan uw gave zult op het altaar offeren, en aldaar indachtig wordt, dat uw broeder iets tegen u heeft --- natuurlijk omdat gij iets tegen hem misdreven hebt --- laat daar uw gave voor het altaar, en gaat heen, verzoent u eerst met uw broeder, en komt dan en offert uw gave." (Matth. 5:23 en 24). Ik moet dus naar mijn broeder toegaan, om mijn schuld te erkennen. En al zou ook de ander mee gezonderd hebben, dan moet ik niet wachten, tot hij misschien tot mij komt, maar moet ik de éérste zijn en schuld erkennen. Vóórdat ik opnieuw aanzit. Want gehoorzamen is beter dan offerande. Als dit altijd gedaan zou worden, hoeveel leed zou er voorkomen worden. Maar hoe dikwijls laat men zich weerhouden tot de broeder te gaan, tegen wie men verkeerd deed, hetzij uit schaamte. hetzij met de gedachte, dat de ander, die toch ook niet goed stond, de schuldbelijdenis in zijn eigen voordeel zal opvatten, en het hem dus tot schade zou zijn. Laat men zich echter niet door zulke drogredenen laten misleiden. Indien wij eenvoudig doen wat de Heer van ons vraagt. moeten wij blind zijn voor de uitkomst. En als wij Gods wil doen, ligt dáárin reeds voor ons een beloning, terwijl wij soms bovendien worden verrast. Het is meermalen gebeurd, dat twee broeders of zusters, die met elkaar hadden getwist, en dus beiden schuld hadden, de een meer, de ander minder, zich beiden voor de Heer verootmoedigden, tot overtuiging kwamen tegenover de ander schuld te moeten belijden. en dan elkaar

onderweg tegenkwamen, met hetzelfde doel vervuld. Het behoeft nauwelijik gezegd, dat in zo'n geval de vrede spoedig getekend was.

Hier in Matth. 18 gaat het evenwel over iets anders. Ik ben persoonlijk beledigd of benadeeld door mijn broeder. Ik heb dus volkomen recht om mijn broeder links te laten liggen. Maar de liefde spreekt niet over recht. De liefde geeft zich.

Mijn, broeder heeft iets verkeers tegen mij gedaan. Wat moet ik nu doen? Het overal bekend maken? Neen, ik houd het voor mijzelf. Het kwaad dan maar laten gaan? Evenmin; want mijn broeder is besmet en moet zich reinigen; en omdat ik hem liefheb, moet ik hem dit onder ogen brengen. Wel is er nu geen sprake van, niet de gave op het altaar te brengen, alvorens ik naar mijn broeder toega; maar toch eist het de plicht van liefde, dat ik niet uitstel, mijn broeder op te zoeken.

Ik buig dus mijn knieën, en ga dan in deze kracht naar mijn broeder met de bedoeling hem te winnen. Zie, dat moet de strekking zijn van alle persoonlijke tucht: winnen; niet afstoten of verwijderen. Daarom spreek ik er niet met anderen over, maar ga persoonlijk naar mijn broeder toe. Ik behandel hem daarom niet hard, maar in het gevoel van genade, ootmoedig; evenwel het kwaad niet verbloemend, maar het open en eerlijk noemend. Ik doe dit niet in een brief (vooral niet plaatselijk, daar dit beslist onnodig is), maar ik ga naar hem toe. Want in een brief zeg ik de dingen wellicht harder, dan ik ze bij ontmoeting zou zeggen, en in elk geval wordt zo licht hetgeen in een brief staat anders opgenomen dan de bedoeling is. Ik wacht ook niet, tot mijn broeder tot mij komt, neen, ik ben de minste, hoewel beledigd, verkeerd behandeld, en zoek mijn broeder op tot zijn heil. Wil hij nu niet horen, dan laat ik mijn persoonlijke bemoeiingen nóg niet na: ik vraag een of twee broeders, met mij mee te gaan, opdat de broeder, die gezondigd heeft, naar het eenparig getuigenis luistert. Baat ook dit niet, dan kan ik niet anders dan het kwaad aan de Gemeente zeggen. Indien hij nu ook naar de Gemeente niet horen wil, dan heb ik de roeping, alle omgang met hem te verbreken.

Letten we er wel op, dat het "u" in Matth. 18:17 enkelvoud is. Voor de Gemeente is hij nog niet als de heiden en de tollenaar. Hij zit integendeel aan. En ik zit ook met hem aan. Maar persoonlijke omgang heb ik met hem niet meer, omdat hij niet wilde horen naar de liefderijke vermaning van mij en van de enkele broeders en de Gemeente.

Daarmede zijn wij nu tot de gemeentelijke tucht gekomen. De persoonlijke liefde en bemoeienis heeft niet gebaat. O, het is zo gelukkig, als er persoonlijke belangstelling is! Niet een acht geven op elkaar om aanmerkingen te maken. om fouten te vinden, om met elkaar over gebreken of verzuimen van onze broeder te spreken, maar tot aanvuring van liefde en goede werken; en omdat de liefde de zonde in de broeder niet kan verdragen. In Lev. 19:17 lezen we: "Gij zult uw broeder in uw hart niet haten; gij zult uw naaste naarstiglijk berispen, en zult de zonde in hem niet verdragen." Hoeveel te meer geldt dit dan voor ons, die onder de genade leven, in harten waar de liefde van God is uitgestort! de broeder niet haten, maar óók de zonde niet in hem verdragen! Diep bedroefd zijn, als onze broeder tegen ons zondigt, of door de zonde verontreinigd is. Maar doen wat we kunnen, om hem van schuld te overtuigen. opdat de zonde beleden word en bedekt blijft, maar dán ook, als onze persoonlijke bemoeienis niet mocht baten, geven we de zaak aan de Gemeente in handen, en deze moet nu met de broeder handelen. Misschien helpt haar bemoeienis. Misschien wil de verkeerde ook naar haar niet horen, en moet ik mij persoonlijk van hem afwenden. Maar in dat laatste geval heeft de Gemeente de verantwoordelijkheid, wat verder moet gebeuren in betrekking tot de Tafel van de Heer; en zou het droevig en noodzakelijk gevolg kunnen zijn, vooral bij verzet, dat zij moest overgaan tot het verbreken van de gemeenschap met de zodanige, tot het uitsluiten van de "boze."

De Gemeente toch heeft in dit opzicht een hoge en heilige roeping. Zij heeft de verantwoordelijkheid, voor de heiligheid van de Tafel van de Heer te waken, en voor de eer van de Heer te zorgen. Onder geen voorwendsel mag in de Gemeente het kwaad worden geduld. "Een weinig zuurdeeg toch maakt het gehele deeg zuur."

De persoonlijke tucht is dus overgegaan in handen van de Gemeente, en deze heeft nu in de tegenwoordigheid van de Heer te vragen wat haar te doen staat.

Onmiddellijk volgen dan ook in Matth. 18:18 op de vermaning: "Zo zij hij u (persoonlijk) als de heiden en de tollenaar," de woorden: "Voorwaar, Ik zeg ulieden: al wat gij op de aarde binden zult, zal in de hemel gebonden zijn; en al wat gij op de aarde ontbinden zult, zal in de hemel ontbonden zijn." In het oorspronkelijke, en ook in andere talen, is het duidelijk dat eerst tot de éne persoon gesproken wordt in vs. 17, en daarna tot allen, d.i. tot de Gemeente (waarvan in vs. 17 al sprake is), in vs. 18. In de nieuwe vertaling staat dan ook, om op het onderscheid de aandacht te vestigen, u in vs. 17, en ulieden in vs. 18.

De Gemeente wordt dus opeens voor haar volle verantwoordelijkheid geplaatst. De Gemeente heeft nu te beslissen wat zij doen zal met de broeder, die naar niets heeft willen luisteren. En dit toont ons aan, dat de Heer Zelf het waken over Zijn eer aan de Zijnen, als Gemeente vergaderd, heeft toevertrouwd. De Gemeente onderzoekt en vermaant. De Gemeente legt aan banden, sluit uit. De Gemeente maakt banden los, neemt in haar midden op. En dit wordt, door God in de hemel erkend. Niet wat de juistheid betreft, maar wat de gevolgen voor deze aarde aangaat. Natuurlijk wordt daarbij verondersteld, dat de Gemeente, in afhankelijkheid van Hem, en met de Heer Jezus, het Hoofd van de Gemeente, handelt. Daarom volgt er op: "Voorwaar, Ik zeg u tevens, dat als twee van u overeenstemmen op de aarde over enige zaak die zij maar zouden vragen, het hun ten deel zal vallen van mijn Vader die in de hemelen is. Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun midden." Er wordt dus verondersteld, dat de vergaderde gelovigen niet als rechters optreden tegenover een schuldige, maar als familieleden tegenover een medefamilieelid, dat zich verkeerd gedraagt; en dat zij zich in eensgezindheid en afhankelijkheid voor God neerbuigen om met zekerheid te weten wat Zijn wil is. Zodat zij opzien tot Hem, die met Zijn gezag in hun midden is. Zij kunnen er op rekenen, dat, hetgeen zij doen, erkenning vindt in de hemel; hoewel hetgeen zij doen, zoals vanzelf spreekt, in zijn werking zich slechts uitstrekt tot deze aarde.

Nu is er een groot verschil tussen gezag en onfeilbaarheid. De vergaderden in de Naam van de Heer zijn niet onfeilbaar; zij kunnen met de beste bedoelingen een verkeerd besluit nemen; zij kunnen zich laten leiden door verkeerde, door menselijker redeneringen. Maar dit verandert niets aan het gezag van de Heer in het midden van de Zijnen. Neemt dus een Vergadering van de Heer een besluit, --- dat natuurlijk binnen haar bevoegdheid moet liggen, --- dan moet ik het erkennen en niet mijn oordeel boven het hare plaatsen. Blijkt het evenwel, dat zij zich niet door de Heer heeft laten leiden, dan moet ik hierop wijzen. En misschien ook in verbinding met anderen haar trachten duidelijk te maken, dat zij niet naar de wil van de Heer handelde. In de meeste gevallen zal dit, als ik goed zie, en in de rechte gezindheid van het hart verkeer, de gewenste gevolgen hebben. Mocht dit niet zo zijn, en er dus een verkeerde gezindheid heersen, dan leidt dit vanzelf tot droeve gevolgen. De Vergadering, die een te veroordelen besluit heeft genomen, en daarin volhardt, niettegenstaande de liefderijke vermaningen van velen, scheidt zichzelf hierdoor van de Vergaderingen van de Heer af. Dit is eveneens het geval met een Vergadering, die de verkeerde leraar niet uit haar midden wil verwijderen, of zich laat leiden door een broeder, die door zijn eigenmachtig optreden de Vergadering tot een partij maakt. Natuurlijk kan er geen sprake zijn van het uitsluiten van een Vergadering. Maar elke Vergadering die zich verbindt met het kwaad, of het in haar midden blijft dulden, niettegenstaande alle waarschuwingen, verbreekt zelf de gemeenschap met de Vergaderingen van de Heer. Als een Vergadering van de Heer het kwaad blijft dulden, kan de Heer niet meer in het midden zijn. Zulke gevallen zijn echter gelukkig uitzonderingen. Ze doen ons zien, dat wij, mensen, feilbaar zijn, en dat ook een Vergadering van de Heer in haar verantwoordelijkheid kan falen. De regel is echter, dat de vergaderde gelovigen, de twee of drie, verantwoordelijk voor handhaving van de eer van de Heer en van de tucht, bij hun afhankelijke handelingen mogen rekenen op de voorlichting van de Heilige Geest; op de goedkeuring, de instemming van de Heer.

De gezamenlijke verantwoordelijkheid is een van de hoofdbeginselen van de Goddelijke orde in de Gemeente van de Heer.

In het Oude Testament vinden we daarvan treffende voorbeelden. Dadelijk nadat in Lev. 24 gesproken is over de tafel van de toonbroden, waarbij uitdrukking werd gegeven aan de eenheid van het volk van God, wordt ons meegedeeld, dat er een vloeker, een lasteraar van de Naam van de Heer, in het midden was van het volk. En wat moest er nu gebeuren? Niet alleen moesten zij, die het gehoord hadden, deze man tot

Mozes brengen, niet alleen moest hij in bewaring worden gesteld, opdat men weten zou, wat naar de wil van de Heer met hem gebeuren moest; maar toen het duidelijk was, welk oordeel hem moest treffen, moesten allen, die het vloeken gehoord hadden, de handen op het hoofd van de lasteraar leggen, en moest de hele vergadering hem stenigen. Er was dus eenheid in de tegenwoordigheid van de Heer, de eenheid, van het volk met de Heer, waarvan de twaalf broden en de éne tafel spraken; maar er was ook eenheid in de tucht.

De tafel van de toonbroden geeft ons een beeld van de Tafel, die de Heer Jezus aan de Zijnen heeft gegeven. Er mocht slechts één tafel zijn in het heiligdom. Op die éne tafel vonden de priesters van het heiligdom hun voedsel. Zo is het ook met de Tafel van de Heer. Slechts één Tafel kan een voorstelling geven van Christus en de Zijnen; van Christus, die het Brood is voor al de Zijnen. Als priesters verkondigen zij Zijn dood, en voeden zij zich met Zijn leven; geven zij uitdrukking aan hun eenheid aan hetzelfde lichaam. Verschillende Tafels verbreken deze gedachte. Dat wil zeggen: verschillende Tafels, die niet met elkaar in gemeenschap zijn, en die daarom niet als één Tafel kunnen worden beschouwd. Men kon in Jeruzalem in verschillende huizen broodbreken, maar die verschillende Tafels waren samen één Tafel. Zo zou het ook nu kunnen zijn, dat men door de afstanden of door de vele personen in één stad verschillende Tafels had, die echter toch samen één Tafel vormen. Heel anders evenwel is het, wanneer men verschillende Tafels naast elkaar heeft, die niet met elkaar in gemeenschap staan. Het is duidelijk, dat dit tegen de bedoeling en de gedachte van de Heer is. Zodat er wel gesproken kan worden van verschillende avondmaalsvieringen, terwijl nochtans slechts één Tafel in waarheid de Tafel van de Heer kan genoemd worden. Bij de tafel van de toonbroden werd duidelijk bepaald, hoe de lengte, breedte en hoogte moest zijn. Zo is het ook bij de Tafel van de Heer. We moeten deze Tafel niet kleiner willen maken dan de Heer heeft aangegeven, door er alleen een plaats te geven aan hen, die wij er hebben willen. We moeten deze Tafel ook niet groter willen maken, door de toegang open te stellen voor iedereen, die er aan komen wil. We hebben in alles onze grote verantwoordelijkheid te gevoelen, en rekening te houden met de duidelijke aanwijzingen van de Heer. --- Opmerkelijk is ook, dat de hoogte van de tafel gelijk was aan de hoogte van de Ark van het Verbond. Op de Ark van het Verbond lag het verzoendeksel. En het verzoendeksel of de genadetroon spreekt ons van hetgeen we in Christus zijn. De Tafel van de Heer moet dus in volkomen overeenstemming wezen met de genade, die God in Christus heeft geopenbaard t.o.v. zondaren. Zelfverheffing komt daar niet te pas; maar integendeel erkenning van de genade en de voorrechten, die God ons door het werk van Christus schonk, waardoor wij onze harten in dank en aanbidding uitstorten. --- Bovendien moeten we niet vergeten, dat de tafel met louter goud was overtrokken --- een zinnebeeld van de Goddelijke gerechtigheid --- zodat wij ons niet alleen bewust moeten zijn van de vergeving van onze zonden, maar ook overtuigd moeten wezen van de noodzakelijkheid om in reinheid te wandelen. Daarom staat er in 1 Kor. 11: "De mens beproeve zichzelf, en ete alzo." Rond de tafel was ook een krans, een gouden rand, die we beschouwen kunnen als een sieraad, en dit leert ons, dat we ook in onze uitwendige openbaring hebben te rekenen met de heilige tegenwoordigheid van de Heer. En ten slotte waren er ook vier gouden ringen aan de tafel, tot het plaatsnemen van de handbomen, om de tafel te dragen. We zien daaruit, dat de tafel vervoerd kon worden en Israël vergezelde op al zijn reizen door de woestijn. Zo weten wij ook, dat de Tafel van de Heer hier in deze woestijn overal is aangericht, met het doel, gedurende ons gehele leven de Heer te aanbidden, als voorsmaak van de eeuwige heerlijkheid, waarin wij rondom het Lam Zelf zullen geschaard zijn.

De Tafel van de Heer! Laten wij wel letten op deze uitdrukking: "van de Heer." Het is niet "onze" Tafel. Het is niet de Tafel van enkelen. Het is ook niet de Tafel, waar een mens recht heeft toe te laten, of af te wijzen. Het is de Tafel van de Heer. Bij een gewone maaltijd hebben wij te beslissen, wie de gasten zullen zijn; hier is Hij de Gastheer. De eenheid van de gelovigen wordt er openbaar; maar ook de tucht naar Gods gedachten komt er tot uitdrukking. Blijkt het niet uit de geschiedenis van het volk van Israël, hoe eenheid en tucht ten nauwste aan elkaar verbonden waren? De éne tafel in het heiligdom gaf uitdrukking aan de eenheid van het volk; en de éne handeling van de vergadering tegenover de lasteraar, getuigde ervan, dat hetzelfde volk ook één was in de uitoefening van de tucht. Hoe is het mogelijk zal iemand zeggen dat een volk, vaak zelf t.o.v. God zo verkeerd, tegenover één of meer uit het volk tucht kon uitoefenen! Ja, als men aan menselijke rechtspraak denkt, is het ook onverklaarbaar. Maar als men beseft, dat de liefde het uitgangspunt moet zijn, wordt het duidelijk. Liefde tot God en tot het getuigenis. De openbare zondaars, de dwaalleraars, moesten worden verwijderd uit het midden, opdat het volk rein zou worden gehouden; opdat God geëerd werd. In Deut. 13:5 lezen wij: "En die profeet of droomdromer zal gedood worden, want hij heeft tot een afval gesproken om u af te drijven van de weg zo, zult gij het boze uit het midden van u wegdoen." In Deut. 17:1-

7 staat geschreven: "Wanneer een man of vrouw gevonden zal worden, die andere goden dient, of zich voor die buigt en het wordt u aangezegd en gij hoort het, zo zult gij het wèl onderzoeken, en zie, het is waarheid, zo zult gij op de mond van twee of drie getuigen niet op de mond van een éinig getuige de zodanige doden. De hand van de getuigen zal het eerst tegen hem zijn en daarna de hand van het gansen volks: zo zult gij het boze uit het midden van u wegdoen." In Deut. 19:19 wordt gezegd: "Wanneer iemand vals getuigt, en het is wèl onderzocht, zo zult gij die man doen, gelijk hij zijn broeder had gedacht te doen, en aldus zult gij het boze uit uw midden wegdoen." En in Deut. 21-25 worden allerlei aanwijzingen gegeven, hoe het volk als één man moest waken voor de heiligheid van de Heer. Het woord uit Ps. 93:5: "De heiligheid is Uw huis sierlijk, Heer!" moest altijd door hen bedacht worden. Er mocht echter nooit overhaast of oppervlakkig worden gehandeld. Al werd er iets openbaar, dan moest men niet opeens zich er van willen reinigen zonder nauwkeurig onderzoek. Het kwaad was reeds in het midden geweest en had niemand verhinderd God te dienen. Ook nu kon men rustig en gelukkig eredienst plegen, al was het kwaad nog niet weggedaan. Want men behandelde het, men onderzocht het, en wachtte slechts op het juiste ogenblik, om het uit het midden weg te doen. Ook was elk geval verschillend. Bijvoorbeeld werd verschillend zedelijk kwaad niet op gelijke wijze behandeld. Verkrachtte iemand in het veld een jonge vrouw, dus tegen haar wil, dan werd dit veel ernstiger gestraft, dan wanneer een ondertrouwde man en maagd samen zondigden, mits natuurlijk de man deze maagd trouwde (Deut. 22:25-29). Bij alles was wijsheid en voorzichtigheid nodig, maar tevens grote beslistheid tegen het kwaad. Bij de eenheid behoorde de tucht.

Dit is in de Gemeente evenzo. Geen rechterlijke geest moet haar besturen. Zijn niet allen gebrekkig en tot zondigen geneigd? Komen niet bij allen de begeerten op, ook al volgt door Gods genade niet het voldoen er aan? Geen meesterlijke geest moet zich van ons meester maken. Zijn wij niet allen broeders? Laat dan niemand zich als vader of meester boven de andere plaatsen. Maar laat de meeste van ons aller dienstknecht zijn (Matth. 23:8-11). Het beginsel van de liefde moet werkzaam wezen. Voorzichtig in het oordelen, als het de innerlijke drijfveren aangaat; want dat kan God alleen. In dit opzicht zegt de Heer Jezus: "Oordeelt niet!" (Matth. 7:1 en 2). Bedenkend, dat we ook niet goed kunnen zien, wat onze broeder voor verkeerd heeft, als we niet zelf eerst wegdoen bij onszelf wat niet goed is, al is het soms ook in geheel ander opzicht (Matth. 7:3-5). Voorzichtig in het oordelen, als het dingen geldt, waarvan een ieder in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd moet zijn. "Wie zijt gij, die eens anderen huisknecht oordeelt?" (Rom. 14:4). Maar anderzijds gestreng, waar het openbaar kwaad betreft, waar het bepaalde zonden, een boze gezindheid of verkeerde leer aangaat. De Heer Jezus nam een gesel van touwtjes om Gods huis te reinigen van het openlijk kwaad. In Petr. 4:17 lezen we: "Want het is de tijd, dat het oordeel begint bij het huis van God." En Paulus, zegt: "Oordeelt gij niet hen, die binnen zijn? Doet de boze uit uw midden weg." (1 Kor. 5:12 en 13). Zeker, de Heer heeft medelijden met onze zwakheden (Hebr. 4:15), maar hier wordt niet gedacht aan openbare zonden en overtredingen. Zwakheden zijn: smart en kommer, menselijke onvolmaaktheden. Hij weet, hoe het ons te moede is, als wij honger of dorst hebben, als wij van hitte of koude hebben te lijden, als allerlei teleurstellingen en verzoekingens ons treffen, als wij vermoeid zijn van al de zorgen van het leven. Immers heeft Hij alles persoonlijk ervaren. Maar met de zonden heeft Hij nooit medelijden. Hij haat het boze. Hij is te rein van ogen, dan dat Hij het kwaad zou kunnen zien. Hij roept ons toe: "Wees heilig, want Ik ben heilig!" (Lev. 11:45; 1 Petr. 1:16). Hij wil, dat de gelovigen zich onthouden van alle soort van kwaad (1 Thess. 5:22). En Hij wil ook, dat de Gemeente het kwaad niet in haar midden duldt. Reeds zagen wij dit uit Mattheüs 18:18. En ook het Oude Testament geeft ons in dit opzicht belangrijke aanwijzingen. Wij moeten ons niet over het kwade heen zetten, niet doen alsof het er niet is, maar er over bedroefd zijn en het dan om de wil van de Heer wegdoen. Tot de Korinthiërs zegt de apostel: "En gij zijt opgeblazen, en hebt niet veeleer leed, gedragen?" (1 Kor. 5:2). Wij moeten rouw bedrijven als er kwaad is, totdat het uit het midden is weggedaan. Geen lichtvaardigheid betaamt ons dus, geen door de vingers zien, om daardoor de kring te vergroten of het komen in de gemeenschap te vergemakkelijken, maar een ingaan op het verkeerde, opdat het, als het na zorgvuldig onderzoek werkelijk zo blijkt te zijn, word weggedaan of bestraft, hoe ernstig de straf dan ook wezen moet (2 Kor. 2:6). Want "de bestraffingen van de tucht zijn de weg des levens." (Spr. 6:23).

Bij dit alles betaamt echter veel geduld en een gevoel van genade. Men handelt dus niet, omdat men iemand persoonlijk wil verwijderen, of omdat men iemand liever niet in het midden ziet opgenomen, maar alleen omdat *de Heer het wil* en *zoals de Heer het wil*. Gods weg met ons is het voorbeeld voor ons van wat wij tegenover anderen hebben te doen. God heeft altijd ons welzijn of herstel op het oog. En Hij handelt steeds

met de blik daarop. Zo moeten wij in Gods vrees tucht uitoefenen. Vanzelf zullen we het dan met ootmoed en in eenheid doen.

In de geschiedenis van de zonde van Achan hebben we er een treffend voorbeeld van, dat er bij Israël eenheid in de tucht was. Ja, er blijkt nog iets méér uit. En wel, dat de hele vergadering werd verantwoordelijk gesteld voor de zonde, die in haar midden bedreven was. Wordt dit goed beseft, dan zal men óók erkennen, hoe noodzakelijk, het is, dat de gehele vergadering zich van deze zonde zuivert. En dan zal men óók goed verstaan, dat tucht uitoefenen geen rechtszaak is, maar dat men in het gevoel van eigen schuld en met droefheid handelen moet ter wille van de eer van de Heer. Er is niets droeviger dan een tucht uitoefenen in hardheid en eigengerechtigheid. De boze moet niet uit het midden worden weggedaan, omdat ik zoveel beter ben, of omdat onze eer --- persoonlijk of als vergadering! --- er door aangetast is, maar hij moet verwijderd worden, omdat de Tafel, waaraan wij aanzitten, de Tafel van de Heer is, aan welke reine Tafel wij ons hebben te ontdoen van het bewuste kwaad in het midden. Geheel Israël werd verantwoordelijk gesteld voor Achans zonde. Geheel Israël moest zich reinigen van de zonde, door het stenigen van Achan en de zijnen. Geheel Israël moest ook de smaadheid dragen van het in het midden van het volk voorgekomen kwaad.

Zo nu was het ook in de gemeente te Korinthe. Alleen door het uitzuiveren van het oude zuurdeeg kon zij nieuw deeg worden. Er was een boze in haar midden, die uit haar midden moest worden weggedaan. En de apostel begint met het bewustzijn, van de Korinthiërs te doen ontwaken, dat het kwaad, hetwelk in hun midden gepleegd en openbaar geworden was, hun kwaad was.

Er is soms kwaad, dat in de Gemeente gevonden wordt, zonder dat de Gemeente mee schuldig staat. Er kan een Judas insluipen. Er kunnen mensen zich anders voordoen dan zij zijn, en zich weer verwijderen door het aanhoudend gebed van de Gemeente, zoals Johannes zegt: "Zij zijn van ons uitgegaan, maar zij waren niet van ons; want indien zij van ons geweest waren, zij zouden bij ons gebleven zijn; maar in hen moest openbaar worden, dat niet allen van ons zijn." (1 Joh. 2:19). In het begin van de Gemeente zien we het ook in het geval van Ananias en Saffira. De Gemeente was in een goede toestand. Toch sloop het kwaad in. Maar het werd ook tevens openbaar en bestraft.

In de meeste gevallen echter is de Gemeente mee schuldig, evenals Israël in Achans dagen. In Korinthe was de toestand zó, dat het kwaad, dat openbaar werd, bewees, hoe slecht de toestand van de Gemeente te Korinthe was. In plaats dat men er zich bedroefd mee bezighield om het te oordelen, liet men het in het midden, en ging in opgeblazenheid zijn weg.

Het geheel was mee schuldig. En had men dit gevoeld, dan had de gemeente te Korinthe allereerst haar eigen schuld beleden, om dan zich met de onreine bezig te houden; zoals zij later, na de vermaning van de apostel, dan ook deed met grote beslistheid (2 Kor. 7:11).

Dit is zo'n belangrijk beginsel. Eerst betaamt ons zelfoordeel. En dán pas kunnen we met harten, die vervuld zijn van leed en smart, ons bezighouden met het boze.

Het is zo treffend te zien, hoe de apostel niet persoonlijk tucht uitoefende, maar zijn gemeenschap met de gemeente te Korinthe toonde.⁴ Hij wees er haar op, dat zij de boze uit haar midden moest wegdoen. Ook later, bij de wederopneming, handelt hij niet zelf, maar wijst er de Korinthiërs op, dat zij, nu de broeder, die gezondigd had, tot oprecht berouw was gekomen, de zodanige moesten vergeven (2 Kor. 2:5-11).

---

⁴ Hij oefende ook met apostolische macht persoonlijk tucht uit, als het ging om de leer. We lezen dit in 1 Tim. 1:20, waar hij, zegt: "Hymeneüs en Alexander twee boze leraars, die het Christelijk geloof van zich hadden gestoten heb ik aan de satan overgegeven. opdat zij door tuchtiging leren niet te lasteren." Hier in Korinthe ging het echter om het boze, dat in het midden van die gemeente zich bevond, dat de Korinthiërs zelf natuurlijk ook in, gemeenschap met hem moesten wegdoen. Het doel van de uitsluiting: niet zich van iemand ontdoen, maar de zodanige tot herstel brengen, komt dan ook to schoone uit in de woorden, die hij dáár bijvoegt: "tot verderf van het vlees, opdat de geest behouden word in de dag van de Heer Jezus." (1 Kor. 5:5).

Hoe lichtvaardig wordt er nu soms in dit opzicht gehandeld! De éne broeder sluit een broeder in een andere plaats uit, of de éne vergadering stelt broeders uit andere plaatsen onder de tucht!

Men gaat dus geheel zijn bevoegdheid te buiten, en handelt zelfs zonder onderzoek, zonder een poging om de plaatsen, waar men dan meent, dat gehandeld moest worden, tot het besef hunner verantwoordelijkheid te brengen. Waaruit zo ten duidelijkste niet alleen onkunde aan het licht treedt, maar ook een liefdeloze, vleselijke gezindheid. Ook blijft men soms eenvoudig weg van de Tafel van de Heer, of ontrekt zich aan de gemeenschap, omdat men de handeling van deze of gene, of van een vergadering, niet goed acht. Alles tegen de gedachte en gezindheid van de Heer. Hoe heel anders deed Paulus in het geval van Korinthe! Er was zoveel droevigs, maar de apostel onttrok zich niet, maar wees met ernst op het verkeerde.

Door de handelwijze van de apostel t.o.v. de gemeente te Korinthe, is het voor alle tijden duidelijk, wat gebeuren moet. Is iemand een boze, of is een boze weer verootmoedigd, dan moet in eenstemmigheid worden gehandeld. Niet met meerderheid van stemmen een besluit worden genomen. Niet gebruik gemaakt van de afwezigheid van deze of gene broeder, om dan een besluit te kunnen nemen, dat men nodig acht. Neen, rustig afgewacht tot de Heer Zelf allen tot dezelfde gedachte brengt. Natuurlijk zijn er uitzonderingen. Het is namelijk mogelijk, dat iemand geen enkele reden kan aangeven, waarom hij bijv. de uitsluiting niet nodig acht, maar integendeel de indruk geeft, de zonde te vergoelijken. Ook is het mogelijk, dat iemand alleen om familieredenen tegen een besluit is. Terwijl het kan wezen, dat deze of gene zich uit een oppositiegeest tegen elk besluit kant. Dan mag de Gemeente zich door dezulken niet laten weerhouden om de besluiten te nemen, tot welke zij gelooft om de wil van de Heer te moeten overgaan. Anders zou zij met het kwaad verbonden blijven of het goede moeten nalaten. Maar heeft een oprechte, godvrezende broeder bezwaar, of zijn er, voor wie de noodzakelijkheid nog niet duidelijk is, dan is het beter nog te wachten en de wil van God nader te leren kennen. Op dezelfde wijze moeten we het ook doen bij wederaanneming of toelating. Altijd uitgaande van de gedachte, dat toelating en tucht en wederopneming in eenheid moeten geschieden.

Laat toch elke gedachte ver weg zijn, dat er een recht van uitsluiting is, of een recht om toegelaten te worden. Het is genade, als men toegelaten wordt. En wie wenst opgenomen te worden, zal geduldig wachten tot de Heer allen er vrijmoedigheid toe geeft. En de wachttijd zal een zegen worden geacht, en uit de hand van de Heer worden aangenomen. Daarentegen zullen de broeders, die over de toelating beraadslagen, zich niet door redeneringen mogen laten leiden, maar, door Gods Geest. Enerzijds voorzichtig, vooral in deze tijd van verwarring. Nooit gehaast handelen, als er geen eenstemmigheid is; liever wachten.⁵ En onderzoek doen naar leer en wandel.

Anderzijds echter niet een zekere mate van kennis in de leer eisende, maar alleen bekering en geloof, en, behalve geen dwaalleer en een goede wandel en een goede gezindheid, een weten van hetgeen men doet. "Ik spreek als tot verstandigen," zegt de apostel. Men moet kunnen onderscheiden het lichaam van de "Heren. Dit maakt meteen duidelijk, dat men geen kinderen toelaat, maar hen, die tot de onderscheidingsjaren zijn gekomen. Die jaren zijn niet voor allen gelijk; de een heeft eerder onderscheiding en ernst dan de ander. Maar dit wordt aan de beoordeling van de Gemeente overgelaten. Het is de liefde, die uitsluit. Niet een recht van uitsluiting, dat wordt uitgeoefend. Er is niets pijnlijkers, dan een lid van het gezin te moeten verwijderen. Maar als het niet anders kan, dan moet het.⁶ Maar dan geschiedt het ook in een priesterlijke geest. In Lev.

---

⁵ Vóór dat iemand wordt voorgesteld door een broeder aan de broeders, is het zo gewenst, dat deze broeder zelf ten volle overtuigd is van de bekering van hem, die aan de Tafel van de Heer zijn plaats wenst in te nemen, en van zijn goede wandel en het enigszins verstaan van hetgeen hij wenst te doen. Want is het verzoek eenmaal in het midden gebracht, dan is weigeren of laten wachten moeilijker, zowel voor de broeders als voor de betreffende persoon. Laat men liever als het geval niet bijzonder duidelijk is eerst eens een andere broeder raadplegen.

⁶ Als het niet anders kan! De uitsluiting is dus niet het eerste, maar het laatste wat geschiedt. Allereerst moet door andere middelen getracht worden, de verkeerde terecht te brengen. Of, als er een openbare zonde is geschied, waarvan men zich reinigen moet als Gemeente, moet eerst nauwkeurig onderzocht worden, hoe alles is en of alles waar is, en dan worden gehandeld. Tenzij ware verootmoediging wordt gevonden. Maar in dit opzicht behoeft men veel wijsheid, Omdat, evenals bij Achan, een schulerkenning dikwijls eerst komt, wanneer alles is uitgekomen. --- men kán dan ook eigenlijk niet anders dan erkennen! --- Zonder dat ware droefheid aanwezig zoals bij David: "Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd," een droefheid niet om de gevolgen, maar een droefheid naar God!

10:17 en 18 lezen wij, dat de priesters zich geheel met de offers, die voor de zonde geofferd werden, en derhalve met de zonde zelf, moesten één maken. Ik moet zelf in een goede toestand zijn (Lev. 10:9 en 10) en ik moet de zonde gevoelen en belijden, als mijn schuld voor het aangezicht van de Heer. Dán eerst ben ik bekwaam om op God welgevallige wijze tucht uit te oefenen. Maar dan ook zal er niets van de koude geest gevonden, worden, die maar wil verwijderen omdat er iets verkeerd openbaar werd; die hard oordeelt en liefdeloze opmerkingen maakt ; die aanleiding geeft tot twist en krakeel, waardoor samenkomsten, die, als de meest heilige, moesten getuigen van ernst en ootmoed, tot een aanfluiting worden.

Vraagt men nu, wie de Gemeente uit haar midden moet verwijderen, dan geeft de apostel daarop een antwoord in 1 Kor. 5. Hij zegt: "Indien iemand, een broeder genaamd zijnde, een hoereerder is, of een gierigaard, of een afgoden;dienaar, of een lasteraar, of een dronkaard, of een roofgierige, zo zult gij met hem geen omgang hebben; gij zult met zo iemand zelfs niet eten." ⁷ Dit zegt de apostel naar aanleiding van het geval met dien man, die in hoererij leefde. Een ieder, die in een van deze zonden leeft, moet dus buitengesloten worden. Evenwel zij men voorzichtig. Want iemand, die één keer te veel drinkt, is nog geen dronkaard. Het moet dus duidelijk zijn, dat men met iemand te doen heeft, die in de genoemde dingen leeft. Ook bedenke men wel, dat de apostel hier geen volledige lijst geeft van hen, die uitgesloten moeten worden. Dit zou in strijd zijn met andere plaatsen, waar de Heer over dwaalleraars en ketteren spreekt, met wie men ook geen omgang mag hebben, en die natuurlijk óók moeten verwijderd worden. Bovendien zou dan b.v. een moordenaar die niet wordt opgenoemd in 1 Kor. 5 niet moeten worden uitgesloten! Maar de apostel noemt alleen enige dingen in verbinding met de gemeente te Korinthe op, om dan in het algemeen te zeggen: "Doet de boze uit uw midden weg." Het is niet, zoals de Statenvertaling heeft: "Doet deze boze weg," maar: "Doet de boze weg." Dus iedereen, die een boze moet genoemd worden. Ook bijvoorbeeld iemand, die naar geen vermaning wil luisteren, en zich verzet tegen alle liefderijke bemoeienissen van de plaatselijke gemeente. Deze zelf heeft te bepalen, wie een boze is. Zij moet dit doen in gemeenschap met de Heer Jezus, voorgelicht door de Heilige Geest. Daar is geen vaste regel voor aan te geven. Maar elk geval moet biddend worden onderzocht. En ontbreekt haar licht en wijsheid, of is er geen eenstemmigheid, dan wende zij zich allereerst tot de Heer, maar daarna ook tot ervaren broeders in de dienst van de Heer, of tot een andere plaatselijke gemeente, opdat het inzicht van anderen kan dienen tot zegen van allen en tot eer van de Heer. ⁸

En hiermee zijn wij gekomen tot die andere vraag: door wie moet worden toegelaten, uitgesloten, of in het algemeen tucht worden uitgeoefend?

Het is naar de Schrift, dat allereerst de oudere broeders zich hiermee bezighouden. Zij komen samen om de openbare belangen van de Gemeente te overwegen. Om met ernst en gebed deze dingen te bespreken (Hand. 15:6). Het is zeer zeker goed en gewenst, als ook jonge broeders daarbij tegenwoordig zijn, want zij kunnen zoveel leren, door de dingen van toelating en tucht door ervaren broeders te horen bespreken. Zij zullen zich echter zeker op de achtergrond houden, behalve, met een enkele uitzondering, als God iemand zoals een Timotheüs bijzondere wijsheid en bijzonder inzicht geeft; of voor het geval er in een plaats geen oudere broeders zijn, of ook als elk geestelijk inzicht wordt gemist bij de ouderen, die er zijn. In het laatst, geval zullen zij dan echter stellig behoefte hebben, het oordeel te weten van ervaren broeders van andere plaatsen. Een enkele maal, als het een kies geval is, dat besproken moet worden, zullen zéér jonge broeders beter doen met weg te gaan of niet te komen. Maar meestal zullen allen, die jong zijn, tegenwoordig zijnde, lessen opdoen, die hen op later leeftijd, en soms in andere vergaderingen, kunnen dienen, zoals vele broeders, die in hun jonge jaren getrouw zulke samenkomsten bijwoonden, met dank aan de Heer kunnen getuigen.

---

⁷ Ze moesten dus alle broederlijke gemeenschap met de zodanige eindigen; ook geen hand van de broederlijke gemeenschap geven. Hier is natuurlijk geen sprake van het omgaan met de zodanige als familie of in zaken, enz. Wel is daarbij grote omzichtigheid gewenst, opdat de uitgeslotene goed voelt, dat de broederlijke omgang is beëindigd en hij buiten de kring van de gelovigen staat. Want juist dit te ervaren en te gevoelen, moet tot zijn herstel dienen.

⁸ *) Intussen kunnen enkelen of kunnen de broeders de persoon, die het betreft, verzoeken geen brood te breken tot de aangelegenheid is onderzocht Dat zal men in de meeste gevallen doen, waarin de zaak nog niet duidelijk is. Maar nooit kan de vergadering iemand verzoeken voortaan geen brood mee te breken, daar dit zou gelijk staan met uitsluiting, terwijl nochtans de handeling de kracht van de uitsluiting mist.

Maar de broeders, die de belangen van de Gemeente bespreken, hebben altijd te bedenken, dat zij niet de gehele vergadering zijn. Daarbij behoren ook de zusters. Zodat zij wel voorbereidende besprekingen kunnen houden, maar de besluiten moeten genomen worden in een gemeentevergadering (Hand. 15:22). Dit kan gebeuren in een gemeentevergadering op een afzonderlijke avond, of bij de eredienst, of op een bidstond. In tuchtgevallen is vooral het laatste zo gewenst, omdat een gevoel van diepe afhankelijkheid en ootmoed het best tot uitdrukking komt in een uur van gebed. Allen, broeders en zusters, zijn verantwoordelijk, moeten leed dragen en schuld belijden; moeten wegdoen, weer aannemen of opnemen. Bij wederaanneming is het zo goed, er op te letten, of er droefheid is. Velen die terug willen, komen in gemeenschap, spreken over hun geluk, omdat God hun alles vergeven heeft. Maar er kan eerst werkelijk geluk bij hen zijn, als ook de gemeente hen vergeven heeft. Daarom moet er droefheid zijn, behoefte deze te doen blijken en van allen de vergeving te ontvangen. Eerst dán kan vreugde het hart doorstromen.

We hebben nu veel gesproken over toelating, weer-aanneming, en uitsluiting. Maar er zijn ook andere gevallen, waarmee de Gemeente zich moet bezighouden. We hadden reeds zo'n geval in Mattheüs 18. De Gemeente moet trachten de broeder, die tegen een ander gezondigd heeft, en die dit niet wil belijden, terecht te brengen.

Eerst is de broederlijke liefde, hierin persoonlijk werkzaam; helpt dat niet, dan bemoeit de Gemeente er zich mee. Allen hebben de roeping, op elkaar acht te geven, tot aanvuring van liefde en goede werken. Zo licht kan iemand door zijn gedrag en woorden een hinderpaal zijn, en daarop zal moeten worden gewezen, zelfs in het openbaar. En God laat het toe, dat er lastige broeders zijn, opdat we ons in geduld en liefde zouden oefenen.

Een arbeider van de Heer, die de gave van leraar heeft ontvangen, heeft de roeping, behalve het woord te prediken, ook te wederleggen, te bestraffen en te vermanen in alle lankmoedigheid en lering. In onze tijd te meer, omdat velen de gezonde leer niet verdragen, maar dwars zijn en het oor van de waarheid afwenden (2 Tim. 4:2-4).

Die geestelijk zijn, hebben de roeping, de door een misdaad overvallene terecht te brengen, want liefst moet het kwaad niet in de Gemeente openbaar worden; immers tracht de liefde te bedekken. Wanneer echter niet wordt geluisterd en de persoonlijke bemoeiingen niet baten, wanneer er een leven in de zonde is, moet de Gemeente handelen.

Doch de Gemeente zal dit handelen zo mogelijk trachten te voorkomen, door de ongeregelden te vermanen en de zwakken te ondersteunen (1 Thess. 5:14). Baten echter alle persoonlijke pogingen en ook gemeentelijke bemoeienissen niet, dan moet de Gemeente, tot herstel van de verkeerde, dus uit liefde tot de zodanige; maar tevens in het belang van het geheel, tucht uitoefenen. Niet altijd is bij hen, die verkeerd doen, kwaadwilligheid in het spel. Soms is men misleid door anderen, die de dingen niet goed hebben voorgesteld; die in verkeerde zin over vooraanstaande broeders hebben gesproken. Soms is men van een menselijke ijver vervuld, of raakt men aan het heilige zó gewend, dat men het niet meer behoorlijk onderscheidt. Evenals bij Uza het geval was, van wie we lezen, dat de toorn van de Heer tegen hem ontstak om de onbedachtzaamheid, dat hij de ark van God aanraakte (2 Sam. 6:7). De Heer beoordeelt deze dingen heel anders dan wij; zodat wij steeds om genade hebben te bidden, de dingen toch te zien met het "gezicht van de Almachtigen," en te behandelen in het levendig bewustzijn van Zijn tegenwoordigheid.

In 2 Thess. 3 hebben we een ander geval. Daar lezen we: "Wij bevelen u, broeders! in de naam van onze Heer Jezus Christus, dat gij u onttrekt aan iedere broeder, die ongeregeld wandelt, en niet naar de inzetting, die hij van ons ontvangen heeft." Die inzetting bestond daarin, dat zij hun eigen brood moesten eten door te werken, en niet in ledigheid op kosten van anderen hun tijd moesten doorbrengen. Aan degenen, die deze inzetting niet wilden nakomen, moesten de broeders zich onttrekken. Was dit uitsluiten? Neen, want een uitgeslotene werd door de uitsluiting op het gebied van Satan, de wereld, gezet. Buiten de kring van de gelovigen. Van iemand, zoals hier wordt bedoeld, wordt echter gezegd: "Houdt hem niet als een vijand, maar vermaant hem als een broeder." Het zich onttrekken bestond dáárin, dat men de zodanige "tekende." Dat wil zeggen: hem openlijk bekend maken als een, die de inzetting overtrad, er niet naar wilde horen, zodat men broederlijke omgang met hem moest mijden, opdat hij daardoor tot inkeer zou komen. Op deze

wijze kan ernstiger kwaad worden voorkomen. De verkeerde is dan aangeduid, en blijft, als allen gelijk handelen, alleen staan, wat hem dienen kan.

Als allen gelijk handelen! Ja., dát is van zoveel belang. Menige broeder of zuster meent, als er een gemeenschappelijk besluit is genomen, alléén wel anders te mogen doen. Soms worden dan uitgesloten niet behandeld zoals het moet. Soms bezoekt of ontvangt men ongeregelde, die niet willen horen naar vermaningen en voor wie gewaarschuwd werd. Maar daardoor schaadt men het meest de personen, die het betreft, terwijl men voorgeeft, hun liefde te willen bewijzen. De liefde wordt echter juist bewezen door eenstemmig dezelfde houding tegenover de verkeerde aan te nemen, opdat deze daardoor voelt, dat hij zich te verootmoedigen en te buigen heeft.

Soms kan het nodig zijn, dat iemand in het openbaar bestraft wordt. Paulus zegt dit aan Timotheüs in 1 Tim. 5:20. In aller tegenwoordigheid kan een arbeider van de Heer iemand, die zondigt bestraffen, "opdat ook de overigen vreze hebben." Helpt deze bestraffing, die de Gemeente gehoord en als nodig erkend heeft, niet, dan moet, de Gemeente verder gaan en hem als een boze behandelen. En heeft de uitsluiting plaats gevonden, dan kan de Gemeente niet anders doen dan bidden dat, God de afgedwaalde terecht brengt. Ze gaat hem niet na. Maar haar gebed achtervolgt hem. En komt hij tot inkeer, dan zal zijn openbaring van schuld op de een of andere wijze worden gezien, of men zal er van ter zijde van horen. Als enige ervaren broeders zich dan met hem hebben bezig gehouden, en zijn geval, als zijn verootmoediging hun duidelijk is, in het midden van de broeders hebben gebracht, zal, indien allen van hetzelfde gevoelen zijn, de Gemeente met vreugde tot wederaaneming besluiten.

Hoe hoogst ernstig zijn al deze dingen! En hoe bedroevend is het dat sommigen zich zo weinig aan deze waarheden laten gelegen liggen! "Alle kinderen van God behoren aan de Tafel," zo beweren zij. En ja, ze stemmen wel toe, dat in bijzonder ernstige gevallen van openbare zonde en grove ketterij de toelating niet mag, of de uitsluiting moet plaats vinden; maar als iemand van een geheel verkeerde gezindheid is, als hij discipelen achter zich aftrekt, als hij maar niet al te grove afwijkende dingen leert in betrekking tot de grondwaarheden van het Christendom, neemt men het zo nauw niet. Terwijl de Schrift toch zo beslist zegt: "Ik vermaan u, broeders, hebt acht op hen, die tweedracht en ergernis verwekken tegen de leer, die gij geleerd hebt, en onttrekt u aan hen." (Rom. 16:17). En voorts: "Verwerp een sektarisch mens na de eerste en tweede vermaning." (Tit. 3:10). En ten slotte: "Indien iemand tot u komt, en deze leer (de leer van Christus) niet brengt, ontvangt hem niet in huis, en zegt tot hem niet: Wees gegroet! Want wie tot hem zegt: Wees gegroet! heeft gemeenschap met zijn boze werken." (2 Joh.:10 en 11).

Glashelder is het uit de eerste tekstplaats, dat de Gemeente zich heeft te onttrekken aan iemand, die twist en tweedracht tegen de leer verwekt. Misschien onttrekt deze zichzelf, vóórdát zij er toe komt, dit te doen. Soms kan het dan voldoende zijn, hiervan openlijke mededeling te doen. Zoals het ook wel eens in andere gevallen kan, als iemand zelf meedeelt zich te onttrekken, terwijl men als Vergadering in het duister is wat te moeten doen. Maar soms kan het noodzakelijk zijn, bij de mededeling van deze onttrekking iets te zeggen over de aanleiding er toe; soms moet ook de waarschuwing er bij gegeven worden, dat de toestand van hem, die zich heeft onttrokken, zó is, dat allen zich aan hem moeten onttrekken in elke omgang, omdat deze zou schaden.

Duidelijk ook blijkt uit de beide andere teksten, dat een leraar, als Titus, wordt vermaand, een sektarisch mens te verwerpen na de eerste en tweede vermaning. Terwijl in de tweede brief van Johannes een zuster wordt toegesproken, toch geen dwaalleraar te ontvangen of te begroeten. Maar hoewel dit persoonlijke gevallen zijn, spreekt het vanzelf, dat de Gemeente evenzo heeft te handelen. Ja, wat háár betreft gaat het nog verder en komt de uitsluiting ter sprake; in het eerste geval na veel lankmoedige vermaning. Hield toch de Gemeente een sektemaker de hand boven het hoofd, of liet ze een dwaalleraar in haar midden, dan zou ze gemeenschap hebben met de boze werken van dezulken. En de ware liefde verblijdt zich niet over de ongerechtigheid, maar met de waarheid. De ware liefde is geduldig, maar oordeelt het kwaad. De ware liefde bestaat daarin, dat wij naar de geboden van de Heer handelen (2 Joh.:6). Dus niet naar menselijke neigingen. Wij vergeten zo licht, dat die menselijke liefde, evenals onze gehele natuur, bedorven is door de zonde, zodat wij niet moeten handelen met menselijk medelijden, maar gedreven door Goddelijke liefde en Goddelijk medegevoel. En naar de uitdrukkelijke aanwijzingen van de Heer.

Overduidelijk is ten slotte, uit alles wat we aanhaalden, dat we niet alleen persoonlijk ons hebben af te zonderen van het boze in leer en wandel, of van hen, die met dat boze in leer en wandel willens en wetens verbonden blijven, maar dat er ook een gemeentelijke verantwoordelijkheid in dit opzicht is. Velen beweren wel, dat in een tijd van verval de gemeentelijke tucht niet meer kan gehandhaafd worden. Maar evenzeer als we geroepen zijn, óók nu, de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede, evenzeer is het onze plicht, óók nu, de Tafel van de Heer rein te houden van het openbare kwaad. Verwarring en verval ontslaan nooit van de roep tot gehoorzaamheid aan de geboden van de Heer. Eenheid en tucht gaan altijd samen.

Geve God ons allen een diep inzicht in Zijn wil; en ijver en nauw gezetheid om die persoonlijk, en ook op gemeentelijk gebied, in liefde te betrachten!

Behalve de verantwoordelijkheid, die de Gemeente heeft in betrekking tot het bewaren van de reinheid van de Tafel van de Heer, heeft zij ook de verantwoordelijkheid, voor het geestelijk en lichamelijk heil van anderen te zorgen. Ze moet zijn een stad op een berg, een licht op de kandelaar. Dit was het geval met de Gemeente in het begin.

We lezen van de gelovigen te Jeruzalem niet alleen, dat zij volharden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap, in de breking van het brood en in de gebeden, maar ook, dat zij voor elkaar leefden, dat het de lust van hun hart was, voor anderen te zorgen en van het hunne iets mee te delen aan anderen, terwijl toen zij door de vervolging verstrooid werden, zij overal heengingen, "verkondigende het Woord."

Over de eenheid van het lichaam spreken, in woord en lied er uitdrukking aan geven hoe kostelijk de gemeenschap van Gods kinderen is in Gods oog, maar dan in tegenspraak daarmee voor zichzelf leven, en in onmin verkeren met medebroeders, is wel treurig. De praktijk is dan in strijd met het beginsel.

Het standpunt, dat wij door genade kennen en innemen, brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee tegenover anderen. Tegen de beginselen, door gelovigen gehuldigd op grond van de Schrift, mag men allerlei bezwaren inbrengen. Wat is het heerlijk als tegelijkertijd van dezulken kan worden getuigd, zoals eens geschiedde door een gelovig predikant in ons land over hen, die hij, ter onderscheiding van anderen, "Darbisten" noemde, en die hij om enkele van hun beginselen bestreed: "Wij hebben grote eerbied voor de tedere godsvrucht, die het deel van velen van hun is. Er zijn er onder hen, die zeer dicht bij de Heer leven, en, wat óók iets betekent, die branden van liefde voor het verlorene, en geen moeite ontzien om het met de hulp van de Heer aan de voeten van Christus te brengen."

Als wij in betrekking tot de eenheid en gemeenschap van Gods kinderen het eens zijn met de gedachten hier ontwikkeld, dan mogen wij ons wel ernstig afvragen, of het werkelijk zo met ons persoonlijk gesteld is, dat wij in ware godsvrucht onze weg gaan, dat wij ons ontfermen over anderen en hun weldoen van het onze, ja, dat de liefde van Christus ons dringt om altijd overvloedig te zijn in het werk van de Heer.

In Jeruzalem waren het over het algemeen eenvoudige lieden, die tot de Gemeente waren toegedaan. Maar er werkte in hen een kracht, waarvan ieder moest erkennen, dat ze van Goddelijke oorsprong was. Heilige eenvoud kenmerkte deze mannen en vrouwen. Hun aanbidding was waarachtig, vrij van alle vormelijkheid. Hun onderlinge gemeenschap was verheffend. Hun openbaring van de liefde was vrij van elke zelfzucht, en had tot inhoud de prediking: "Al het mijne is uwe." Is het wonder, dat er vreze kwam over alle ziel bij aanschouwing van deze vruchten van Gods genade.

Zo moest het ook nu zijn bij alle gelovigen. Maar een bijzondere verantwoordelijkheid hebben toch in dit opzicht zij, die beweren in de leer te zijn teruggekeerd tot datgene, wat van het begin is. Immers moeten ze dan ook terugkeren tot dezelfde praktische beginselen, die in het begin werden beoefend en waardoor zoveel zegen werd verspreid. Er voer als het ware een schok door de godsdienstige mensen, toen deze openbaring van Goddelijk leven in die eerste tijd werd aanschouwd. Dit is ook zo geweest, toen ongeveer honderd jaar geleden vele broeders en zusters in Christus tot de eenvoudigheid van de Schrift terugkeerden; men zag van alle zijden tot hen op, en, bij alle bestrijding, soms zeer hevig, had men eerbied voor de trouwe wandel en

voor de oprechte liefde van deze gelovigen, waarvan het gevolg is geweest, dat zeer velen, ook voorgangers in de kerken, dezelfde beginselen leerden huldigen En ook nu zijn er zeker, van wie getuigd kan worden, wat werd aangehaald van een predikant in ons land. Maar ach, als we in het algemeen genomen aan de praktijk denken van het heden, willen we niet roemen. Hoeveel vleselijke openbaring is er! Hoeveel prat gaan op de beginselen, en hoe weinig leven in overeenstemming er mee! Hoeveel bezig zijn met elkaars tekortkomingen en hoe weinig ware liefdesuiting! Hoeveel wereldlust en gemakzucht in plaats van een zich laten aanvuren door de bezielende genade van de Geest, waardoor de wereld zou worden getroffen en andere gelovigen met ontzag zouden worden vervuld! Laten wij ons dan met verootmoediging neerbuigen en allereerst onszelf onderzoeken! En laat ieder van ons God bidden in waarheid een getuigenis te zijn zowel in deze wereld als te midden van Gods kinderen, opdat wij ook in dit opzicht aan onze verantwoordelijkheid voldoen. Toen jaren geleden een broeder stierf, die door Gods genade was afgezonderd van de vaten tot oneer, om zich te voegen bij hen, die de Heer aanroepen uit een rein hart, getuigde een geschiedschrijver van hem: "Hij had de ogen ten hemel geheven, in zijn hand het beste boek, op zijn lippen het woord van de waarheid, achter zijn rug de wereld, boven zijn hoofd een gouden kroon, die hem, de getrouwe, wachtte." En datzelfde kan van velen getuigd worden, die jaren en jaren aldus hebben geleefd, en nu bij de Heer zijn. Zij leefden afgezonderd van de wereld, en kenden de Bijbel door en door.

Hoe is het nu in dit opzicht met ons? Kan dit óók getuigd worden van het nageslacht? Leven wij in de verwachting van de komst van de Heer? Is de Bijbel voor ons het Goddelijk ingegeven boek, persoonlijk en gemeenschappelijk onze gids? Prediken wij de waarheid, een ieder in eigen kring, en wordt de waarheid in ons binnenste praktisch gevonden, zodat we oprecht zijn in al wat we doen en zeggen? Houden we ons gescheiden van de wereld? God geve" dat het zo mag wezen! Want het verwijt mag ons niet treffen, dat we wel nauwkeurig trachten na te streven het voorbeeld van de apostelen in betrekking tot de inrichting van de Gemeente, tot de openbaring van de eenheid en de beoefening van de tucht, maar dat we ons niet beijveren om Christus na te volgen, op Hem te gelijken, onszelf op te offeren voor het heil van de zielen.

Er worden geen grote dingen van ons gevraagd. Het gaat om persoonlijke trouw, om een leven met de Heer, om een laten schijnen van het licht, dat God ons schonk. En wanneer broeders en zusters zo gezind, tezamen zijn, dan gaat er van het geheel kracht uit. Daarom is het zo goed, er telkens weer elkaars aandacht op te vestigen, dat wij een roeping hebben tegenover de wereld, tegenover ons eigen land, tegenover de plaats van onze inwoning. Een roeping ook tegenover onze medegelovigen, al bewandelen ze niet één weg met ons, en al zouden ze ook in vijandschap tegenover ons staan. Als Christenen zich bezighouden met het heil, lichamelijk en geestelijk, van anderen, hebben ze geen tijd voor twisten, besprekingen over elkaars zijn en leven, neen, dan bedenken ze gewichtiger dingen, waardoor, onder Gods zegen, velen tijdelijk en eeuwig worden gediend.

Allereerst is er dan de zorg voor het lichaam. Er zijn broeders en zusters die zelf niet kunnen voorzien in hun dagelijks onderhoud. De Schrift geeft heel, duidelijk aan, dat maar niet op de broederlijke liefde geleefd moet worden. Er zijner, die dit graag willen. Reeds in Paulus dagen waren ze er, zodat hij zegt: "Maar wij bevelen u, broeders, in de naam van onze Heer Jezus Christus, dat u zich onttrekt aan iedere broeder die ongeregeld wandelt, en niet naar de inzetting die zij van ons ontvangen hebben. Want u weet zelf hoe men ons moet navolgen omdat wij ons onder u niet ongeregeld gedragen hebben; wij hebben bij niemand brood voor niets gegeten, maar met arbeid en moeite werkten wij nacht en dag om niemand van u een last op te leggen. Niet dat wij er geen recht toe hebben, maar om onszelf aan u tot voorbeeld te stellen, opdat u ons navolgt. Immers, toen wij bij u waren, hebben wij u dit bevolen: Als iemand niet wil werken, zal hij ook niet eten. Want wij horen dat sommigen onder u ongeregeld wandelen door niet te werken, maar zich met andere zaken te bemoeien. Zulke mensen nu bevelen en vermanen wij in de Heer Jezus Christus, dat zij rustig werkend hun eigen brood eten." (2 Thess. 3:6-13). Dezulken, die dus werken kunnen, maar het niet doen, moeten niet geholpen, maar vermaand worden. Het is niet goed, om bij de broeders rond te lopen. Dit geeft aanleiding tot allerlei gepraat, dat niet sticht. Ieder moet zijn eigen werk doen met vlijt. En houdt door omstandigheden het een of ander werk op, dan zoek men iets anders, opdat men in eigen onderhoud kan voorzien, ja, nog heeft om mee te delen. Heel anders is het echter met hen, die oud zijn geworden; met weduwen, die niet meer kunnen werken; enz. Voor die moeten de broeders en zusters zorgen. Ook komen mensen in de kracht van hun leven wel eens in moeilijke dagen. Door rampen, die ze treffen, door zware tijden, waarin ze leven, door ziekte van hen en de hunnen. De broederlijke liefde helpt dan graag. Zelfs kan

zich dit uitstrekken tot gelovigen van andere plaatsen. Hetzij in ons land, hetzij in het buitenland. De gemeenten onder de heidenen in Paulus dagen brachten voor de gemeenten uit de Joden, die door hongersnood gebrek leden, gelden samen, die door enkele vertrouwde broeders werden ontvangen en overgemaakt. Eenzelfde voorrecht en roeping hebben wij ook nu. De broeders en zusters, die samen vergaderen in de Naam van de Heer, hebben aan al deze belangen te denken. Zij hebben te zorgen voor hen, die in hun woonplaats met hen de weg van de gemeenschap bewandelen. Zij hebben te vragen of er ook elders noden zijn, en, als ze met, deze soms ongevraagd bekend worden gemaakt, mild te geven. Hoe ruimer het hart is, hoe meer behoefte het heeft, aan velen te gedenken. Men gaat dan liefst ver over de grenzen van het eigen land, maar nooit mogen de eigen behoeften lijden onder die van elders. Eerst aan het eigen huisgezin denkend, strekt men daarna zijn hand tot anderen uit. In 1 Kor. 16 zegt de apostel: "Wat nu de inzameling voor de heiligen aangaat, gelijk ik verordend heb aan de gemeenten van Galatië, doet ook gij alzo. Op elke eerste dag van de week legge een ieder uwer iets bij zichzelf weg, verzamelende naardat hij welvaart heeft; opdat de inzamelingen niet dan geschieden, wanneer ik gekomen zal zijn." (1 Kor. 16:1 en 2). Het gold hier de inzamelingen voor Jeruzalem.

Maar datzelfde geldt voor alle inzamelingen voor de heiligen. Gewenst is het dus, dat elke broeder en elke zuster op de eerste dag van de week iets weglegge voor de heiligen, die behoeften hebben, hetzij deze behoeftigen zich daar ter plaatse of elders bevinden. Is er plaatselijk een vergadering van de Heer, dan zal men zeker het beste doen, hetgeen men thuis heeft afgezonderd voor de heiligen, in een bus of zakje te doen, bij allen rondgaande, opdat de inzameling van allen met wijsheid voor het doel kan worden besteed. Dit is dus de collecte "voor de behoeften van de heiligen." Niet voor lokaalhuur of lokaalonderhoud; voor hetgeen men nodig heeft tot samenkomen, als wijn en brood; enz. Hierover lezen wij in het Nieuwe Testament niets. En het is ook duidelijk, dat, al is hetgeen men hiervoor afzondert aan de Heer gegeven, zoals blijkt uit de penning van de weduwe, dat in de schatkist werd geworpen voor het onderhoud van de tempel. Het is nochtans geen offerande in de zin, zoals de Schrift over zulke offeranden spreekt. Men kan natuurlijk een inzameling houden, eens of meermalen, voor het lokaal en al wat er tot het samenzijn nodig is. Maar het meest ordelijk lijkt ons, als allen op zich nemen, geregeld iets voor dit doel te geven, zodat door vaste, maar geheel vrijwillige bijdragen de kosten, die men gezamenlijk heeft, geregeld worden voldaan, en er geen schulden worden gemaakt. Maar geheel afgescheiden daarvan, moet er elke eerste dag van de week een inzameling worden gehouden voor de behoeften van de heiligen. En enkele vertrouwden zullen zeker worden gevonden en aangewezen, die de ingekomen gelden willen beheren, en naar hun beste weten besteden. Het moeten personen zijn, die een hart hebben voor de Heer, en zich laten leiden door Gods Geest. Natuurlijk heeft iedere broeder en zuster nog de roeping persoonlijk te helpen, waar dit nodig is. En dit ook te doen t.o.v. anderen. met wie men niet dezelfde weg van de gemeenschap bewandelt. Ja, t.o.v. de wereld (Gal. 6:10). Arbeid van de liefde, aan de lichamen verricht, mag men mild steunen. Tot in verre landen toe. Huizen van barmhartigheid, werk onder zwakken en zieken, medische zending onder de Heidenen, men mag alles met een ruim hart helpen in stand houden, zoals men ook plaatselijk aan de armen gedenkt, ook al zal men goed doen, zo mogelijk te onderzoeken. Maar liever een keer iets te veel gegeven, dan een keer te weinig. Want in het laatste geval wordt iemand te kort gedaan, en wordt Hij bedroefd, die mild geeft en niet verwijt. Achter de woorden, straks aangehaald uit de tweede brief aan de Thessalonikers, lezen we: "Maar gij, broeders! vertraagt niet in goeddoen." Dit zou licht het geval kunnen zijn, als we zien, hoe vaak we teleurgesteld worden, hoeveel ondank er is. Nochtans gaan we maar voort met weldoen, evenals onze God Zijn zon laat opgaan over bozen en goeden, en het laat regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. In Gal. 6:9 en 1,0 lezen we: "Doch laat ons niet moede worden in goeddoen; want te zijner tijd zullen wij maaien, als wij niet verslappen. Zo dan, dewijl wij gelegenheid hebben, laat ons goeddoen aan allen, maar meest aan de huisgenoten van het geloofs."

Vervolgens komt de zorg voor de ziel. De gelovigen zijn geroepen, elkaar te stichten en te vertroosten; tot aanvuring van liefde en goede werken op elkaar acht te geven; elkaar aan te moedigen, telkens weer, de onderlinge bijeenkomst niet na te laten, daar dit leidt tot geestelijke verslapping en onwaakzaamheid, tot beroving van zegen ook. Ze zijn tevens geroepen elkaar te wijzen op gevaren, die er zijn, zowel voor henzelf, alsook voor hun kinderen. En het is geen bewijs van broederlijke liefde, als men elkaar maar laat gaan. Natuurlijk is het evenmin goed, op elkaar te vitten, zich met elkaars doen te bemoeien. De gulden middenweg wordt gekend en bewandeld door hen, die opzien tot de Heer, en die, met warme liefde vervuld t.o.v. hun medebroeders, de Heer bidden om wijsheid, op de rechte wijze met elkaar om te gaan. Ook

hebben zij niet alleen te letten op hen, die met hen één weg van de gemeenschap bewandelen, maar eveneens op andere gelovigen. De apostel wilde alle, heiligen ten dienste zijn. Dit kunnen wij, door andere gelovigen in liefde te bejegenen, zo nodig hen met ernst te wijzen op de verkeerde plaats, die zij innemen, hen voor te lichten in de waarheid; en daartoe kunnen goede geschriften ons van dienst zijn. Hoe vele gelovigen zijn reeds jaren lang gezegend door waarheden, door sommigen, die deze waarheden verstonden, onvermoeid in geschriften verkondigd. Vele inzichten, vooral ook in betrekking tot de verlossing in Christus en tot de wederkomst van de Heer, die nu gelovigen van allerlei richting delen, zijn zij daaraan verschuldigd. Ook de Bijbellezingen, die reeds zo vele jaren door verschillende broeders zijn gehouden, en waarin, ook voor gelovigen in het algemeen, de gedachten Gods zijn ontvouwd. En al zijn de meeste lezers en hoorders niet gekomen tot de stap van de afzondering, toch is de Heer verheerlijkt door het inzicht, dat zij in vele waarheden verkregen, een inzicht, ook weer door hun bemiddeling het deel van anderen. Het moet ons nooit te doen zijn, om anderen te brengen tot de plaats, die wij innemen, maar wel om anderen de waarheid te doen verstaan. Eerst, als het hart er is, kunnen ook de voeten er komen. Wij moeten dus slechts de waarheid verkondigen, en zullen aldus zegen verspreiden. Behalve deze algemene roeping van de gelovigen, is het ook in het bijzonder de plicht van de plaatselijke vergadering van de Heer, te letten op allen, die aan de Tafel van de Heer hun plaats innemen, alsmede op de huisgezinnen van dezulken. Vooral als een vergadering groter is, moet de Heer worden gebeden om broeders, die toezicht houden, geregeld bezoeken maken, opdat afwijking wordt voorkomen. Dit moeten broeders zijn, die niet met anderen spreken over hetgeen zij bij hun bezoeken opmerken, opdat zij het vertrouwen niet verliezen. Broeders, die een hart hebben vol liefde en zich willen laten leiden door Gods Geest. Ook wil de Heer zeer zeker zusters gebruiken om op de zusters te letten. En deze laatsten kunnen meestal de arbeid van de ziel met die van het lichaam verbinden. Er zijn zovele noden in vele gezinnen van materiële aard. Zusters kunnen hier zo heerlijk helpen. Ja, over het algemeen moesten ook de zusters zich meer aan allerlei arbeid voor de Heer wijden. Natuurlijk op hun gebied, maar niettemin met ijver en overgegevenheid van het hart. Bij het bezoeken maken door broeders, die geschikt zijn voor dit belangrijk werk, moet zeker ook gelet worden op hetgeen jonge mensen lezen; moet er naar gevraagd worden, of men de Bijbel onderzoekt, ook aan de hand van de geschriften, die door Gods goedheid verschijnen, moet ook gelet worden op wereldzin, op vermaakzucht, op het bezoeken van de samenkomsten, op het eerlijk zijn in handel en zaken. In één woord, er is veel arbeid aan de zielen, ook buiten de bijeenkomst van de gelovigen. En het spreekt wel vanzelf, dat in de bidstonden aan al deze dingen wordt gedacht, en dat ook in de dienst van het Woord door hen, die gaven ontvingen, niet alleen moet worden gedacht aan de ontvouwing van de beginselen, maar tevens aan de praktische dingen van het aardse leven. Want de Heer wil, dat wij allen onze verantwoordelijkheid zouden kennen en er aan zouden voldoen. Dit laatste betreft dan ook het zorgen voor het zieleheil van zo velen, die de Heer niet kennen. Daartoe moet het Evangelie worden verkondigd. Dit kan gedaan worden door broeders en zusters op Zondagsscholen onder kinderen. Op dagscholen met de Bijbel. De Heer zegene dit liefdewerk en geve velen er een warm hart voor! Dit kan gedaan worden door Bijbellessen voor jonge mannen en jonge meisjes, of door arbeid meer bepaald onder jonge mensen. bestaande in gezamenlijk Schriftonderzoek en het bespreken van die belangen van hen, die nog aan het begin van het openbare leven staan. Moge er veel medewerking zijn in dit opzicht, en stijge ons gebed op tot God, dat deze arbeid in waarheid tot zegen van de zielen en zo tot eer van de Heer zij! Dit kan gedaan worden door ziekenverpleging en ziekenbezoek, door werk onder meisjes, onder jonge of oudere vrouwen; door traktaatverspreiding, nu en dan, of op geregelde tijden in de plaats van onze inwoning; door bibliotheken, waarin geregeld boeken kunnen worden geruild tegen geringe kosten; door openluchtprediking. O, er is zo véél te doen! De Heer zegene hetgeen gedaan wordt, en doe een ieder er over nadenken, of er niet voor hem ook in het een of ander iets te verrichten valt, opdat álle krachten worden gebruikt. Bovenal echter geschiedt het verkondigen van het Evangelie door de evangelisten, die in het openbaar en in de huizen, door woord en geschrift, het Evangelie brengen; die hun leven geven in de dienst van de Heer, ook soms door naar verre landen te gaan met opoffering van veel gemak en genot. Deze gaven zijn van de Heer. Hij maakt openbaar, of iemand een leraar, een herder, een evangelist is. En door de gelovigen worden zij graag erkend. Hij maakt ook duidelijk, of iemand door de Heer geroepen is, naar de Heidenen te gaan. Naar Hand. 13 zondert de Heilige Geest af, zendt de Heilige Geest uit, moet de afgezonderde en uitgezondene met de Heilige Geest vervuld zijn, en zullen ook allen, die een hart hebben voor het Werk van de Heer, met gebed en vasten mee arbeiden, wachten tot de Heer alles duidelijk maakt, en er zich dan van harte mee één verklaren.

Vanzelf volgt daarop ook het steunen van het werk van zulke arbeiders. Want zodat ze in Binnen en Buitenland zouden kunnen arbeiden, is het nodig, dat zij door giften in hun werk worden geholpen. Evenzeer als de schriftelijke arbeid sommigen van hun, die dient tot verbreiding van de waarheid onder alle heiligen en tot prediking van het Evangelie aan klein en groot, ondersteuning nodig heeft. Allen hebben in dit persoonlijk een roeping. Maar voornamelijk toch de vergaderingen van de Heer, omdat tot de gemeenten gezegd is, dat, die in het Woord onderwezen worden, van alle goederen moeten meedelen aan hen, die in het Woord onderwijzen. En omdat het uit de brieven van Paulus duidelijk is, dat de gemeenten van de Heer handreiking deden aan de dienaren van de Heer, die onder de gelovigen en in de wereld arbeiden. Behalve de inzameling voor de behoeften van de heiligen, moet er dan ook elke eerste dag van de week een inzameling zijn voor het Werk van de Heer. Men kan voorts nog inzamelingen houden voor afzonderlijke arbeid. Zoals voor traktaatverspreiding, voor de Zondagsschool, voor colportagewerk, voor uitdeling van lectuur onder Militairen, enz. Men kan de inzamelingen voor het Buiten en Binnenland splitsen. Maar dit éne is ons inziens beslist nodig: elke eerste dag van de week een inzameling te houden voor de behoeften van de heiligen en eveneens elke eerste dag van de week een inzameling te houden voor het Werk van de Heer. De Schrift geeft hierover geen onduidelijke onderwijzing.

In Deut. 26 lezen we toch eerst in de verzen 1-11 over het offer van de aanbidding, dat de Israëliet de Heer moest brengen, en dadelijk daarna in de verzen 12-15 over de offers van mededeelzaamheid en weldadigheid, die hij dan moest brengen aan de Leviet en de vreemdeling, aan, de weduwen, de wezen. De Leviet en de vreemdeling spreken ons van de arbeider in het Werk van de Heer en van hetgeen onder vreemdelingen geschiedt om wil van de Heer. De weduwe en de wees spreken, ons van de behoeftige heiligen. In Hebr. 13 lezen we dan ook, dadelijk nadat de gelovigen zijn opgewekt om altijd te aanbidden, om de Heer de offeranden van het harten te brengen, de vrucht van de lippen, die Zijn naam belijden: "Vergeet de weldadigheid, en mededeelzaamheid niet." Sommige gemeenten in de tijd van de apostelen vergaten dit, en het was tot hun schade, in elk opzicht. Andere gemeenten deden boven vermogen, en het werd hun tot zegen, ja, het werd geboekt tot hun rekening. Bedenken we dan ook wel, dat er sprake is van offeranden. Het is maar niet een geven van onze overvloed, maar een offer, iets, dat ons wat kost, dat we ontberen moeten.

We moeten te allen tijde zo gezind zijn, zegt de apostel. Te allen tijde de Heer loven. Te allen tijde de Heer leven. Maar vooral toch, als we als broeders en zusters samenkomen aan de Dis van de Heer.

Wat we nu aldaar samenbrengen voor het Werk van de Heer, wordt, evenals dit het geval is met hetgeen inkomt voor de behoeften van de heiligen, aan enkele vertrouwden in beheer gegeven. Zij behoeven daarvan geen verslag in bijzonderheden in het openbaar te geven. Evenmin als dit aangenaam zou wezen voor de ondersteunde heiligen, evenmin zou het kies zijn tegenover de dienaren van de Heer. Toch moet alles met orde geschieden, en dus ook rekening en verantwoording worden gedaan. Maar meestal zal het zijn als in de dagen van Joas en Josia (2 Kon. 12:15; 22:7), dat men aan hen, die het vertrouwen van de broeders hebben, alles met een gelukkig hart overlaat, zoals geschreven staat: "Daartoe eisten zij geen rekening van de mannen, wie zij dat geld in handen gaven want zij handelden trouwelijk." Dit is natuurlijk als uitzondering vermeld, en bevestigt de regel, dat een goede rekening en verantwoording nodig is. Maar het legt toch als grondslag het beginsel van vertrouwen, dat onder broederen zo zeer gewenst is. De broeders nu, die het beheer van de gelden hebben voor het Werk van de Heer, delen aan allen, die door God in Zijn oogst zijn uitgestoten, en die in gemeenschap met de Vergaderingen van de Heer arbeiden voor de Heer. Of deze arbeiders bij hen ter plaatse komen of niet; of deze zelf iets bezitten of niet. Dat is voor hen niet de vraag. Naar het beginsel dat de arbeider zijn loon en voedsel waardig is, gedenken zij alle arbeiders van de Heer, het aan een ieder overlatende van het door hem ontvangene weer aan anderen mee te delen of het geheel weg te geven (Num. 18:25-28). Onder de leiding van de Geest oefenen zij dit vertrouwenswerk uit, niet altijd gelijk, om dat soms met ziekte, met grote gezinnen, met onvoorziene omstandigheden moet worden rekening gehouden. De arbeiders zelf leven uit de hand van de Heer. Zij ontvangen geen salaris. Maar zij nemen dankbaar aan wat God, door de Zijnen hun wil geven. En dan kan het, wel eens spannen, maar dit leidt tot meer gebed; dit geeft geloofsbeproevingen en gebedsverhoringen. Dit leert ook, zoals Paulus zegt, "overvloed te hebben en gebrek te lijden." De arbeiders van de Heer toch vooral hebben het te openbaren, dat zij in geen ding bezorgd zijn, maar alles stellen in de hand van hun Meester, die beloofd heeft voor hen te

zullen zorgen, en die dit ook gewis zal doen. Al doet Hij anders dan een aardse meester: Hij laat het water wel eens tot aan de lippen komen, hun tot zegen, Zijn Naam ter eer!

Wat is het een voorrecht, dat wij allen Gods medearbeiders mogen zijn door ons gebed en door onze gaven, zowel voor de lichamen als voor de zielen van de mensen! En laten wij wel bedenken, dat de Heer ons meer toevertrouwt ook meer arbeiders, waarom we zo vaak en zo terecht bidden naarmate wij getrouw zijn in hetgeen Hij ons toevertrouwt!

Er staat geschreven, dat God een blijmoedige gever lief heeft. God heeft wel ál de Zijnen lief. Maar in het bijzonder bemint Hij hèn, die met een gelukkig hart van het hunne voor anderen geven. Ja, in Hebr. 13 volgt op de vermaning: "vergeet de weldadigheid en mededeelzaamheid niet;" want aan zulke offeranden heeft God een welbehagen." Zo ziet dan de Heer in welgevallen op hen, op de vergaderingen van de Heer neer, die hun verantwoordelijkheid ook in deze verstaan en behartigen! (Fil. 4:17 en 18).

Als we niets over hebben voor de dingen van de Heer, hebben we soms allerlei uitvluchten: "Er is zo veel te geven!" Wanneer ons hart ruim is, een waarlijk Christelijk hart, dan beschouwen wij elke gelegenheid tot geven als een zegen van de Heer, die tot ons komt. "Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet." Dit beginsel moet ons allen leiden, ook de arbeiders van de Heer, die hun geestelijke gaven om niet geven, en van het stoffelijke ook weer meedelen.

En nooit is het de vraag, of ik rijk ben. Een gever is aangenaam naar dat hij heeft. En dan moet er ook de bereidvaardigheid zijn om te geven. Elke gave is aangenaam van hem, die meedeelt, naar dat hij heeft. God rekent niet hoevéél, maar van hoeveel hij geeft.

Zo behoeven we dan ook niet met tienden te rekenen. We zijn niet ondér de wet. Wel mogen we de tienden soms gebruiken ter vergelijking voor onszelf, of we genoeg geven. Want onder de genade geven we natuurlijk veel meer dan onder de wet. De vraag is, eigenlijk nooit hoeveel we geven, maar hoeveel we overhouden. De berekening moet zijn "naar vermogen." Daartoe behoeven we de wijsheid van de Heer. Maar zou de Heer ons niet in deze tere aangelegenheid het volle licht willen schenken? Zou Hij ons niet willen bewaren voor overdrijving in de ene of andere richting?

Vele gelovigen beleggen hun geld in allerlei wereldse ondernemingen. Soms krijgen ze wat meer rente of dividend. Soms echter ook verliezen ze alles, of een deel van hun geld. Heel anders is het evenwel met het geld, dat men leent voor het onderhoud van nuttige instellingen, zoals Christelijke scholen, Rusthuizen, lokalen voor Christelijke belangen, Bijbel en geschriftverspreiding. Men moge minder rente hebben, het geld is menselijkerwijs gesproken zéker belegd. Heel anders is het ook met het geld, dat men geeft voor de dingen van de Heer. Het geeft de hoogste rente, omdat deze in de hemelen wordt uitgekeerd.

Er zijn gelovigen, die zich getroosten met de gedachte dat zij na hun dood door iets na te laten, aan vele dingen zullen gedenken. Nu is dit zeker óók goed. En veel te weinig wordt er door gelovigen aan gedacht, dat zij ook rentmeesters zijn van hetgeen zij nalaten, en zij dit dus ook hebben te regelen, mee met het oog op de belangen van de Heer. Maar verkeerd zou het zijn, om die reden het geven in het heden na te laten of te verminderen. Ten eerste toch weet men niet, of men zal sterven. De Heer Jezus kan komen. Ten tweede toch roept de Heer ons om nu, in het heden, naar vermogen te geven. Ten derde geniet men persoonlijk, als men nu geeft, de zaligheid van het geven. Laat men toch in álles vragen naar de wil van de Heer.

Haggai sprak van het ontvangen van loon in een doorgeboorde buidel, omdat men wel voor zichzelf gewelfde huizen bouwde, maar het huis Van God woest liet. Hoe heeft dit ook voor onze dagen zijn betekenis! Hoe veel wordt er gedaan voor eigen genoegen, en hoe weinig wordt er waarlijk opgeofferd om "het Huis van de Heer" te onderhouden!

We willen echter niet vergeten, dat er ook, door Gods goedheid, zeer velen zijn, die voor dit alles een open oog en hart hebben gekregen; die geleerd hebben te geven. Want ook "geven" moet worden "geleerd," evenals we moeten leren "strijden" en "bidden." Er zijn er, die heerlijke voorbeelden van offervaardigheid hebben gegeven en nog geven. Wel is waar wordt over het algemeen in verhouding méér gegeven door hen,

die weinig hebben dan door hen, die veel bezitten. En dit is beschamend voor de laatsten. Maar toch kan ook van velen van de laatsten worden gezegd, dat zij mild van hun goederen en geld hebben afgezonderd voor de dingen van de Heer. Hoe dankbaar zijn de arbeiders van de Heer voor hetgeen zo velen afzonderen voor het Werk van de Heer! Dankbaar t.o.v. de Heer, maar ook t.o.v. de gevers! Ze zien er de vrucht in van het Woord, dat de Heer door Zijn Geest toepast op de harten! Hoe mild wordt soms iets afgezonderd, ook als er noden zijn door rampen! De Heer Zelf die de harten bewerkt, weet ook de dankbaarheid te voorschijn te brengen als antwoord op de gebeden!

Maar laten wij niet vertragen in goetdoen! Toenemen in het verlenen van deze genade t.o.v. anderen! In de wereld wil men al meer en meer van het onze nemen in onze dagen. Weldra zal de uitgieting van de goddeloosheid er zeker toe leiden, dat we nóg meer moeten afstaan. Laten wij dan vrijwillig geven. Het gevolg is hetzelfde. Maar als we het van het onze geven, wordt het ons als loon in de hemelen geboekt, en wordt de naam van de Heer er door geprezen.

Geve God ons de ware liefde in het hart, om ons te wijden aan het heil van anderen! Geve Hij ons ook de zedelijke moed, onszelf daartoe op te offeren; althans iets van het onze er voor op te offeren.

Wat is er in Israël dikwijls grote offervaardigheid geweest! David had voor de Tempel met behulp van Israël afgezonderd een bedrag van ongeveer twaalf duizend miljoen gulden. Wel nooit zal er zoveel zijn geofferd voor de belangen van de Heer. En dit werd niet gedwongen gegeven. "Wie is willig, heden zijn hand de Heer te vullen?" riep David. En we lezen dan: "Het volk was verblijd over hun gewillig geven, want zij gaven met een volkomen hart de Heer vrijwillig. En de koning David verblijdde zich óók met grote blijdschap." (1 Kron. 29:9). Ja, David loofde: de Heer, en erkende dat zij niet gaven van het hunne, maar van het Zijne. Alles immers wat wij bezitten, hebben we uit de hand van de Heer ontvangen, zodat we weer teruggeven aan Hem, wat Hij ons schonk! "Geloofd zijt Gij!" dankte David, want wie ben ik, en wat is mijn volk, dat wij de macht zouden verkregen hebben om vrijwillig te geven als dit is? Want het is alles van U, en wij geven het U uit Uw hand!"

Hieruit blijkt dat er geen sprake is van moeten geven, maar van mogen geven. Het is een genade van God, als wij de macht ontvangen om te geven. Maar wee ons dan ook, wanneer wij die genade veronachtzamen!

Ook bij de herbouw van de Tempel, in de dagen van Ezra, vinden wij dezelfde gezindheid van grote offervaardigheid. "Naar hun vermogen" gaven de 50.000 Joden, die uit de ballingschap terugkeerden. En zij brachten samen: één miljoen twee honderd duizend gulden. Dit is vrouwen en kinderen meegerekend per hoofd vijf en twintig gulden. En dat voor een bijzonder offer voor de bouw van het huis van de Heer. En dat vrijwillig gegeven!

Dit alles is geschied, en dit alles moet ook bij ons gedaan worden naar het beginsel, in 2 Kor. 8 en 9 neergelegd, waar sprake is over de inzamelingen: "Gij kent de genade van onze Here Jezus Christus, dat Hij, rijk zijnde, om uwentwil arm is geworden, opdat gij door Zijn armoede rijk zoudt worden." "Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave."

De Heer Jezus gaf Zichzelf; God gaf Zijn Zoon. En wij? Stellen wij onze lichamen tot een levende offerande, heilig, Gode welbehagelijk? (Rom. 12:1) Zijn we los van het onze, en beschouwen we het als het Zijne?

Paulus spreekt in het begin van 2 Kor. 8 vijfmaal over de genade, iets te mogen geven voor anderen, waarin de Heer Jezus ons volmaakt voorging. En later wijst hij er op, hoe de gelovigen wederkerig elkaar dienen kunnen, door van het hunne mee te delen. Ja, hij besluit zijn vermaningen aldus: "Ik achtte het dus nodig de broeders aan te sporen vooruit tot u te gaan en uw tevoren beloofde zegen vooraf in gereedheid te brengen, opdat dit gereed is als zegen en niet als een afgedwongen gave. En dit zeg ik: Wie spaarzaam zaait, zal ook spaarzaam maaien; en wie rijkelijk zaait, zal ook rijkelijk maaien. Laat ieder geven naardat hij zich in zijn hart heeft voorgenomen; niet met tegenzin of uit dwang, want God heeft een blijmoedige gever lief. En God is machtig alle genade overvloedig te doen zijn jegens u, opdat u in alles, altijd in bezit van al het nodige, overvloedig bent tot alle goed werk, zoals geschreven staat: Hij heeft uitgestrooid, hij heeft aan de armen

gegeven; zijn gerechtigheid blijft tot in eeuwigheid'. Hij nu die aan de zaaier zaad verschaft en brood tot voedsel, zal u het zaaisel verschaffen en vermenigvuldigen en de vruchten van uw gerechtigheid doen toenemen, zodat u in alles rijk wordt tot alle liefdadigheid, die door ons dankzegging bewerkt aan God." (2 Kor. 9:5-11).

De vervulling van zo'n dienst geeft een zegen voor het eigen hart; doet op aarde ook voorspoed ondervinden, zodat men weer méér kan geven. De vervulling van zo'n dienst werpt zegen af over een gehele vergadering, en is ook overvloedig door vele dankzeggingen aan God, "daar zij door de beproefdheid van deze dienst God verheerlijken wegens de onderwerping van uw belijdenis aan het evangelie van Christus en wegens de liefdadigheid van de gave aan hen en aan allen, en door hun gebed voor u, daar zij naar u verlangen wegens de uitnemende genade van God over u. God zij dank voor zijn onuitsprekelijke gave." (2 Kor. 9:13 en 14).

De apostel Paulus, die ons, door Gods Geest ingegeven, al deze belangrijke woorden toespreekt, heeft ze ons ook voorgeleefd. Hij kan in Hand. 20 getuigen: "Niemand's zilver, goud of kleding heb ik begeerd. U weet zelf, dat deze handen in mijn behoeften en in die van hen die bij mij waren, hebben voorzien. In alles heb ik u getoond, dat men door zo te arbeiden zich de zwakken moet aantrekken en de woorden van de Heer Jezus in herinnering moet houden, dat Hijzelf heeft gezegd:

Het is gelukkiger te geven dan te ontvangen."

De onderlinge bijeenkomst

Als slot van onze beschouwingen over "Eenheid en Gemeenschap" willen we nu nog een woord zeggen over, de samenkomsten van Gods kinderen. Wij hebben toch niet alleen de vraag te beantwoorden waar de eredienst moet plaats vinden, maar ook hoe deze moet zijn naar Gods gedachten. Want evenmin als de plaats van onze wil afhankelijk is, evenmin is de wijze, waarop de eredienst moet geschieden, willekeurig.

Laten wij beginnen met een woord uit 1 Kor. 14, dat ons ineens verplaatst in het hart van dit belangrijke vraagstuk. Daar staat in de verzen 26 en 40 geschreven:

"Laat alle dingen gebeuren tot stichting."

"Laat alle dingen welvoeglijk en met orde geschieden."

Dit zijn twee belangrijke dingen. Het gaat allereerst om de stichting van de gelovigen,. Want wordt die bewerkt, dan wordt God verheerlijkt. Het gaat vervolgens om de welvoeglijkheid en orde in Gods tegenwoordigheid, want, God is een God, die wil, dat we zullen bedenken, niet alleen wat waarachtig en eerbaar en rechtvaardig en rein is, maar ook al wat liefelijk is en wèl luidt, ja, zo er enige deugd en enige lof is! (Fil. 4:8 en 9). En God is niet een God van verwarring, maar van vrede, gelijk in alle gemeenten van de heiligen (1 Kor. 14:33).

Daarom willen we hier dadelijk voorop stellen, dat de ware verheerlijking van de Heer in ons samenzijn alleen dán kan gevonden worden, als er broederlijke eensgezindheid is. Niet broederlijk één zijn in sommige dingen, waartegen men meent te moeten opkomen, of die men goedkeurt. Maar een werkelijk broederlijke eensgezindheid.

Ziet. hoe goed en liefelijk is het, dat broeders eendrachtig⁹ samenwonen," zegt David in Ps. 133. Onze natuurlijke eigenschappen kunnen dit niet bewerken. Maar wel de olie op het hoofd van de Hogepriester, die op ons neerdrupt tot op de zoom van zijn kleding, en het nederdalen van de verkwikkende dauwdruppelen van de Hermon. Met andere woorden: de gemeenschap van de broeders met de Heer Jezus door de Heilige Geest is een welriekende reuk voor God en mensen. De verkwikkende dauw van Zijn genade, die van boven, uit de hemel afdalt, geeft in ons midden levensfrisheid en brengt geestelijke vruchten voort. Liefde en ootmoed zijn twee eigenschappen, die buiten onze natuur liggen. Maar ze worden gewerkt door het nieuwe leven. En ze moeten aanwezig zijn, willen broeders eendrachtig samenwonen.

Hoe toch is het mogelijk, dat mensen van zo geheel verschillende stand, van zo geheel verschillende geaardheid en karakters, eensgezind en in hartelijke liefde samenzijn En dit, zonder dat er menselijke bepalingen zijn gemaakt, waardoor de Geest aan banden wordt gelegd. Het is mogelijk, doordat de een de ander uitnemender acht dan zichzelf (Fil. 2:8). Acht een broeder zichzelf beter dan een ander, dan handelt hij in partijzucht; dan spreekt hij over de ander geen goed, maar kwaad. Acht een vergadering zichzelf beter dan een andere, dan roemt ze in zichzelf, dan ziet ze op ander uit de hoogte neder, dan is ze niet erg bedroefd over de tegenspoed van anderen en roemt in eigen voorspoed. Trekt men de ene broeder voor, uit persoonlijke sympathie, en stelt men de ander op de achtergrond, uit antipathie, dan is men niet meer nuchter in zijn oordeel, én verwekt verwarring en onenigheid. Maar is er liefde en ootmoed, dan zoekt men zichzelf niet, dan zoekt men geen plaatselijke eer, dan buigt men integendeel in ootmoed het hoofd; en zichzelf, en de kring, waarin men verkeert, in zwakheid ziende, acht men anderen uitnemender.

---

⁹ In de Statenvertaling staat hier: "ook." In de Nieuwe vertalingen: "eendrachtig."

Dat wil niet zeggen, dat anderen altijd uitnemender zijn. Maar men ziet de anderen in Christus, en zichzelf in zijn tekortkomingen. En zó beschouwd, denk ik altijd gering over mijzelf, en in liefde over anderen.

De liefde vergeet zichzelf, ze zoekt het hare niet. Ootmoed gééft zichzelf voor anderen. Liefde en ootmoed, zijn dus beide nodig voor de vrede in een Vergadering van de Heer. Als het "ik" op de troon zit, hebben Euodia en Syntyche onenigheid (Fil. 4:2).

Aan de belangrijke woorden, dat we ons zouden beijveren, de eenheid van de Geest te bewaren, gaat de vermaning vooraf: "Wandelt met alle ootmoedigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid elkaar in liefde verdragende," terwijl er op volgen de woorden: "in de band van de vrede." God is een God van vrede. En de God van de vrede wil aldus in het midden van de Zijnen vertoeven.

Hoe zullen we nu met elkaar kunnen samenzijn in de band van de vrede? Door allen op Jezus te zien. In Hebr. 3:1 lezen we: "Beschouwt de Apostel en Hogepriester onzer belijdenis, Jezus." En in Hebr. 10:24: "Laat ons op elkaar acht geven tot aanvuuring van liefde en goede werken." Nu zijn de woorden "beschouwen" en "acht geven op" in het oorspronkelijke één en hetzelfde woord. En dit woord komt verder in de hele brief aan de Hebreëen niet voor. Het heeft de betekenis van: "zich verdiepen, zijn gedachten met ernst ergens bij bepalen." Zoals wij dus ons met ernst bezig hebben te houden met de Heer Jezus, zó moeten we het ook met elkaar doen. Dus niet om iets in elkaar te vinden, maar om liefderijke zorg voor elkaar te dragen. Het is alsof het beschouwen van Jezus ons er toe drijft, om elkaar te bezien. We hebben gemeenschap met Hem, en nu willen we ook met elkaar gemeenschap hebben en elkaar dienen.

De wasdom van het lichaam wordt bewerkt tot zijns zelfs opbouw in de liefde (Ef. 4:16). Liefde is dus de kracht, en moet ook de drijfveer zijn, die al onze handelingen beheerst. Liefde doet ons omzien naar onze broeders. Laat ik ze links liggen, houd ik mij nooit met hen bezig, dan misschien alleen met een enkele, die mij sympathiek is, dan is de liefde niet werkzaam. Behandel ik ze uit de hoogte, praat ik over hen met anderen, zonder dat ik dit moet doen tot terechtbrenging, dan is de liefde zoek. Soms zijn de broeders zelf wel eens oorzaak, dat de omgang met hen moet worden beperkt. Maar als het oog op Jezus ziet, zal men toch zeer voorzichtig hierin zijn, en zichzelf leren verloochenen, door nauwlettend het heil van anderen te zoeken.

Paulus dankte en bad voor de broeders, was in verlegenheid en zorg over hen, schonk hun zijn vertrouwen in de Heer. De Heer Jezus spreekt over het winnen van een broeder; over grote vergevensgezindheid t.o.v. hen.

Laten wij dan enerzijds leren, dat het een sieraad is, de overtreding voorbij te gaan (Spr. 19:11), d.w.z. alle persoonlijke belediging te vergeven. en er alleen ter wille van de toestand van de broeder, die ze heeft aangedaan, op ingaan. Laten wij anderzijds met ijver opkomen voor de eer van de Heer, als deze is aangetast. Als er openlijk wordt gezondigd als de Persoon van Christus in Zijn Godheid of Mensheid wordt aangetast. als de grondwaarheden van het Christendom worden ter zijde gezet, zoals bij voorbeeld het gezag van de Bijbel, het ingegeven Woord van God, dan komen wij met beslistheid op voor de eer van onzen God, wie het dan ook geldt, en wat ook de gevolgen zijn. Maar gaat het om persoonlijke dingen, dan zoeken wij, bij het kwade, dat we in anderen aanschouwen, naar het goede. Dat goede trachten we op te sporen. De liefde en de ootmoed, brengen ons hier toe. Neemt het niet soms opéens alle verwijdering weg, als we ons niet langer bezighouden met het onaangename, maar met het goede, dat in iemand aanwezig is?

Een grote vijand van het eendrachtig samenwonen is het kwaadspreken. Er is haast geen zonde, waarin wij zo licht vallen, en die wij zo gemakkelijk bedrijven. En toch is het een zonde; en toch is het een hinderpaal voor het gelukkig samenwonen. De Schrift waarschuwt tegen oorblazerij en achterklap. De Schrift wil niet, dat we over de drijfveren van elkaar oordelen, of over dingen, die we van horen zeggen hebben.

Wij moeten ons hoeden voor alles wat onenigheid kan brengen. En dikwijls kan door een persoonlijk gesprek een misverstand, en een reeks van veronderstellingen, op dit misverstand gebouwd, worden weggenomen. Wij moeten zoeken naar alles wat de eensgezindheid kan bevorderen.

Het middel daartoe is: het zien op de Heer Jezus.

Helpen kan ons daarbij de behoefte, om iets voor elkaar te zijn. In Fil. 2 zien wij een broeder, die in de dienst van anderen zijn leven geeft; hij denkt niet aan zichzelf, maar aan anderen. Zij zijn bezorgd over hem. En Paulus is bezorgd over Epafroditus en over de Filippiërs. Ja, hoe goed en hoe liefelijk is het, wanneer broeders eendrachtig samenwonen!

"Eén is uw Meester, en gij zijt allen broeders."

Laten wij dit woord niet alleen in onze gedachten hebben om er mee te bevestigen, dat de Heer al de Zijnen als één familie beziet, en dus niet gescheiden in "geestelijken" en "leken"; maar laat ons ook de nadruk leggen op het: gij zijt allen broeders. We zijn één familie. Wordt dit vergeten. dan verliest de zalfolie haar geur in ons midden, dan is er geen dauw van de hemelse Hermon, die ons gemeenschappelijk verkwikt. Wordt het blijvend bedacht en beoefend, dan gebiedt de Heer aldaar de zegen en het leven tot in eeuwigheid!

Die zegen is niet alleen voor onszelf, maar ook voor anderen. In Hand. 9:31 lezen we: "De gemeenten dan hadden vrede, en werden gesticht, en wandelden in de vreze van de Heer, en werden vermenigvuldigd door de vertroosting van de Heilige Geest." Doordat het eerste, als gevolg van liefde en ootmoed, werd gevonden, werden de gemeenten vermenigvuldigd. Want de vertroosting van de Heilige Geest kan alleen dáár het huis met balsemgeur vervullen, alleen dáár als een liefelijke dauw neerdruppelen, waar liefde woont.

Velen trachten de gemeenten te vermenigvuldigen door menselijke middelen, en ogenschijnlijk heeft dit succes. Maar in waarheid geschiedt het werk van God niet door kracht of geweld, maar door de Geest van de Heer! (Zach. 4:6).

Dit laatste is zo'n troost, als Satan tracht te verscheuren, tracht enkele zwakken af te trekken! Welke hindernis zou zelfs de grootste berg voor het geloof kunnen zijn? (Zach. 4:7). "Voor hen, die, het heil van de Heer wachten, zijn bergen vlak en zeeën droog." De "genade, de genade van de Heer" is onze kracht (Zach. 4:7). Neen, de dag van de kleine dingen wordt dan niet veracht (Zach. 4:10). Maar vast wordt gerekend, in het geloof, op de vermenigvuldiging door de vertroosting van de Heilige Geest. Weest sterk., en werkt, want Ik ben met u." "Ik ben met u met het Woord en met Mijn Geest." "Mijn is het zilver en Mijn is het goud." (Haggai 2:5-9).

Wij mogen arbeiden, wij mogen geven, maar het is de Heer, die de kracht, die ook het zilver en het goud geeft! Welk een genade, als allen dat verstaan, en aldus in vrede en met stichting en wandelende in de vreze van de Heer hun weg gemeenschappelijk gaan!

Dan zullen hun bijeenkomsten in waarheid een onderling samenwonen wezen, waarvan kracht uitgaat naar buiten!

Alle dingen moeten gebeuren tot stichting, en ook welvoeglijk en met orde. Ten eerste hebben we dan de samenkomst tot aanbedding. In zeker opzicht zal in elke samenkomst aanbedding zijn. Maar als we spreken over de samenkomst tot aanbedding. bedoelen we het uur, waarin we met de gehele Gemeente zijn aangezeten, om van de Heer dood te gedenken. Wij weten wel, dat als we aan de gehele Gemeente denken, slechts weinigen verschijnen in die ure, en ons hart is er bedroefd over, maar we zien toch in de geest alle gelovigen, bijeen, zelfs al zijn we hier of daar soms slechts met twee of drie vergaderd.

Gezegende ogenblikken! Dan buigen allen in gedachten zich met aanbedding neder voor God, die Zijn Zoon gaf, en voor het Lam, dat voor ons geslacht werd. Dan gedenken allen aan de dood van de Heer, die hun tot leven werd, en zien in de geest Hem in het midden en Hem aan Gods rechterhand. Dan verlangen allen naar Zijn komst, omdat, als Hij ons tot Zich neemt, de volmaakte aanbedding zal plaats vinden, waarvan dit slechts de voorsmaak is. Dan worden er lofliederen gezongen, dankzeggingen geuit; en bij brood en beker

wordt door een broeder de aanbidding uitgesproken. die aller hart vervult bij het zien dezer tekenen.¹⁰ Daarna kan dan een woord over hetgeen te voren gelezen of genoten is, worden gesproken, of een woord van vermaning, vertroosting of bemoediging in het midden worden neergelegd. De beide malen, dat ons een mededeling over het Avondmaal van de Heer wordt gegeven, wordt ons gezegd, dat er bij die gelegenheid gesproken is. En omdat het bijzondere avondmaalsvieringen waren, waren het ook bijzonder belangrijke redenen. Van de Heer Jezus vinden wij ze in Joh. 13-16. Van Paulus wordt ons meegedeeld, dat hij zijn rede uitstrekke tot middernacht. De avondmaalsviering was in de eerste tijd, zoals het woord uitdrukt, 's avonds. Maar Paulus had, toen hij die keer te Troas was, veel op het hart. Te voren is meegedeeld in Hand. 20, dat er een zevental begaafde broeders reeds naar Troas waren vooruit gereisd Toch kwamen deze allen, met Lukas en Paulus, niet samen voor de rede van Paulus, maar voor de broodbreking, zoals geschreven staat: "En op de eerste dag van de week, toen wij vergaderd waren om brood te breken, sprak Paulus tot hen." Paulus gebruikte dus, door Gods Geest geleid, die gelegenheid, om woorden van stichting te spreken tot hen, die hij verlaten ging. De tijdvorm van vergaderd waren drukt in het Grieks uit, dat dit een vaste gewoonte was. zodat men vertalen kan: "En op de eerste dag van de week, toen wij, als naar gewoonte, vergaderd waren om brood te breken." Men was dus gewoon, om 's avonds op de eerste dag van de week de samenkomst tot aanbidding te hebben, zoals ook blijkt uit een belangrijk geschrift (getiteld "De leer van de twaalf apostelen") uit de eerste helft van de tweede eeuw. Letterlijk staat daarin: "Op de dag van de Heer zult gij samenkomen en het brood breken." Later heeft men deze samenkomst 's morgens gehouden, omdat het de voornaamste samenkomst is, waardoor de andere worden beheerst. In 1 Kor. 10 en 11 wordt over het Avondmaal gesproken. In 1 Kor. 12 over de gaven. In 1 Kor. 13 over de liefde, die aanwezig moet zijn bij het beoefenen van de gaven. En het is duidelijk, dat met de aanbidding nauw verbonden was de stichting, vermaning en vertroosting. Reeds dadelijk na de broodbreking werd blijkbaar gesproken tot stichting, vermaning en vertroosting. Moet men nu, door de tijd of door de omstandigheden daartoe gedrongen, de samenkomst tot broodbreking bekorten, dan kan ook een tweede samenkomst, die hetzelfde karakter draagt, later op de dag worden gehouden.

Nauw samenvallend met de samenkomst van aanbidding, is de bidstond. De breking van het brood en de gebeden worden in Hand. 2 óók samen genoemd. In deze beide samenkomsten, die we gemeentevergaderingen kunnen noemen, komen eenheid en tucht op heerlijke wijze uit. Anderen mogen die samenkomsten wel bezoeken, en ze kunnen, als ze ongelovig of onwetend zijn, worden overtuigd, worden beoordeeld, het verborgene van hun harten worden openbaar gemaakt, zodat ze mee tot aanbidding komen (1 Kor. 14:24 en 25), maar de samenkomsten zelf dragen toch het karakter van vergaderingen van de Gemeente. Er wordt op gelet, of men in gemeenschap is of niet. Men weet zich samen één als gelovigen, en handhaaft de tucht. Daarvan zegt dus de Heer Jezus, zoals van elke samenkomst, die een dergelijk karakter heeft, bijvoorbeeld van een afzonderlijke samenkomst om tucht uit te oefenen, of van afzonderlijke samenkomsten om als gelovigen te aanbidden of om elkaar te sterken en te troosten: "Waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden."

Als nu Paulus zegt in Hebr. 10: "Laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten," dan bedoelt hij met deze uitdrukking: het samenzijn van de gelovigen onderling. Er staat niet, bijeenkomsten. Maar bijeenkomst. Hij wil dus zeggen: de samenkomsten, waartoe het volk van de Heer (want zo ziet hij de gelovigen in deze brief) onderling besloten heeft. Men kan er meer of minder hebben. Men kan ze op verschillende uren hebben, of, naar tijd en omstandigheden, verzetten. Maar wat wordt vastgesteld, wordt erkend als de onderlinge bijeenkomst, en deze wordt door allen, die tot het pelgrimsvolk behoren, bijgewoond. Mocht iemand de gewoonte hebben, dit niet te doen, dan moet hij vermaand worden. En dit te meer, als we zien, dat de dag nadert. Nu, dat laatste zien we in onze dagen wel heel helder. De dag van de Heer is zéér nabij. De dag, waarin Hij belonen zal, wie voor Hem getrouw was. In die dag nu komt óók uit, of we getrouw de

---

¹⁰ Het danken bij brood, en beker is een bijzonder gewichtige handeling, die daarom gebeuren moet door een broeder, die niet door zijn persoonlijke handel en wandel de aandacht zou afleiden van de plechtige gebeurtenis. Het is een handeling, waarbij duidelijk moet worden uitgesproken, wat wij als vergaderden doen en waarvoor wij aanbidden. Het is één handeling, zodat dezelfde broeder moet danken voor brood en beker, en zodat niet door een lied dat een ander zou opgeven, de eenheid van de handeling mag verbroken worden.

onderlinge bijeenkomst bezochten. Laten wij deze dus niet verzuimen. De Hebreëen deden het nog uit vrees voor vervolging; enigszins begrijpelijk dus, ofschoon niet goed. En als ook wij zo'n tijd nog moesten beleven, zouden we toch moeten opgaan. Maar hoe dikwijls blijft nu iemand weg uit gemakzucht of uit gebrek aan belangstelling!

In deze onderlinge bijeenkomst zijn de geesten van de profeten de profeten onderdanig (1 Kor. 14:32). Iedere broeder kan door den Heilige Geest worden gebruikt in de dienst. Maar niet iedere broeder gebruikt Hij. Ten eerste moet iemand waarlijk God vrezen, wil de Heilige Geest hem een dienst laten verrichten. Ten andere gebruikt, zoals vanzelf spreekt, de Heilige Geest allereerst de gaven, die Hij Zelf van de Groten Gever heeft uitgedeeld. Als dus iedere broeder maar gereed is met een lied, met iets voor te lezen, dan is het al duidelijk, dat het niet in orde is. Bovendien moet bij alles bedacht worden, niet of het wel kan, of ik het zelf goed of mooi vind, maar of het sticht. Orde moet er heersen in het gehele samenzijn. Eerbied ook bij het binnenkomen en weggaan; bij het luisteren. Niet door nodeloze geluiden stoornis veroorzaken. Maar allen, ook door zo goed mogelijk te zingen, bedenken, dat de Heer zoekt wat welvoeglijk is, en wat met orde en tot stichting geschiedt.

Behalve de samenkomst tot eredienst, waarbij tot stichting van de gelovigen de dienst van de profeten wordt beoefend (1 Kor. 14:3-5) en waardoor ook onderwijs en lering wordt gegeven (1 Kor. 14:19 en 31), moet het Woord worden uitgelegd, en toegepast op hart en geweten voor de gelovigen; moet het Woord ook worden gepredikt, opdat vermoeiden rust vinden en onbekeerden bekering. Daartoe roept de Heer leraars, die de waarheid kennen en kunnen uiteenzetten; evangelisten, die het Evangelie kunnen verkondigen; broeders, die de profetische gave hebben in de zin van de waarheid te kunnen toepassen op hart en geweten van de hoorders. Dit kan gedaan worden in gewone samenkomsten tot prediking van het Woord, waar ook vreemden worden genodigd. Dit kan gedaan worden in Bijbelbesprekingen, of, in kleine Vergaderingen, door het voorlezen van geschriften van leraars. Dit kan ook gedaan worden door Bijbellezingen, soms over vervolg-onderwerpen, opdat de Schrift in verband wordt verstaan; door Evangelie-verkondingen, enz.

Nu dragen deze samenkomsten zeker een ander karakter, dan de eerstgenoemde. Maar niemand make daaruit op dat ze minder nodig zijn. Verder toegepast geldt zeer zeker ook hiervoor het woord: "Laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten!" Want als het volk van de Heer besluit, het lokaal te geven, opdat het Woord ook aan andersdenkende gelovigen word verklaard, en opdat het zuivere Evangelie wordt verkondigd, dan behoort ook ik daar te zijn, waar dit volk is. Het is vanzelf sprekend, nooit na te laten het onderling samenzijn, of zoals er letterlijk geschreven staat "de bijeenkomst van ons." (Hebr. 10:25).

In Hand. 11:26 lezen we: "En het gebeurde, dat zij (Saulus en Barnabas) een geheel jaar in de gemeente samenvergaderden en een grote schare leerden." Dit vond dus in de gemeente plaats. Natuurlijk behalve de samenkomsten, waarin men zich verenigde om te gedenken wat de Heer deed, en te verkondigen aan anderen wat Hij voor ons was en is, en waarmee verbonden was het mogen deelnemen van een ieder, die de Heer daartoe aanwees, aan de dienst van de Woords. Voor de grote scharen, die het Woord kwamen horen, gebruikte de Heer echter mannen als Saulus en Barnabas.

In Hand. 19:9 lezen we: "En Paulus zonderde de discipelen af. en sprak dagelijks in de school van Tyrannus. En dit twee jaren lang, zodat allen, die in Azië woonden, het Woord van de Heer hoorden." Hier is dus sprake van een prediking dag aan dag, ook op de dag van de Heer derhalve. En in tegenwoordigheid van de discipelen. Natuurlijk behalve de samenkomsten van de gemeente. God gebruikte Zijn dienaar om dag aan dag, in de school, waar de discipelen samenkwamen, de waarheid te prediken voor velen.

Dit brengt ons tegelijk tot de opmerking, dat de Heer, in Zijn goedheid, ons voorgangers gaf. Niet in de zin zoals de Christenheid ze heeft gemaakt: aangesteld en bezoldigd door mensen. Maar zoals de Schrift ze ons geeft: mannen, door God geroepen, zich van die roeping bewust, een bijzondere gave ontvangen hebben, en dankbaar als zodanig erkend door de gelovigen, door de gemeenten, die ze ook terwille van hun werk giften ter hand stellen; zoals ons dit door de apostel zo treffend, wat hemzelf betreft, wordt meegedeeld. In Hebr. 13 worden deze voorgangers, drie maal genoemd. De eerste maal met de opmerking, dat men, als ze gestorven zijn, ze niet moet vergeten, maar hun geloof moet navolgen. beschouwende de uitkomst van hun wandel. Zeker ligt hierin óók opgesloten de gedachte, dat men, als deze voorgangers weduwen of wezen

naliëten, aan deze stoffelijke dankbaarheid moet tonen voor hetgeen men in deze mannen ontving, zoals men het in het leven t.o.v. de persoon zelf deed. De tweede maal met de vermaning, dat men aan hen gehoorzaam moest zijn, omdat zij waken over de zielen, als degenen, die rekenschap moeten geven. Is men nu niet aan hen gehoorzaam, bij voorbeeld door te zeggen: "we zijn allen gelijk," zoals dit vooral in een tijd als de onze, een tijd van verwerping van het gezag, zo licht gevonden wordt dan doen ze hun werk al zuchtende, niet met vreugde. en dit zou voor de broeders en zusters niet nuttig zijn. De derde maal met de opwekking, dezulken te groeten. Allen werden gegroet. Maar zij, die een plaats van verantwoordelijkheid innamen, moesten een groet in het bijzonder ontvangen (Hebr. 13:7, 17, en 24).

Hieruit zien wij, hoe de Heer broeders gaf, die Hij riep op een bijzondere plaats en tot een bijzonder werk, en hoe Hij wil, dat wij deze zullen achten en naar hen zullen horen; terwijl zij zelf geen aanleiding moeten geven, dat men hen niet zou achten. Vooral natuurlijk moeten wij véél voor hen bidden. De Heer roept sommigen van hen in het Woord en in het gebed te volharden; het Woord te bedienen (Hand. 6:4 en 2). Anderen weer, om een déél van hun tijd te geven tot besteding van hun gave of gaven. Deze allen hebben wel te bedenken, dat elke gave, die God ons geeft, goed besteed moet worden; dat de geestelijke gave moet worden ontwikkeld; waarom het vooral voor ben nodig is, de Schrift te onderzoeken, en voorts ook onderwijs in de Schrift te ontvangen. Zoals dit kan geschieden: door de geschriften, die leraars geschreven hebben, biddend te lezen, door besprekingen over de Schrift met enkelen, die meer in de waarheid onderwezen zijn, door Conferenties tot Schriftonderzoek, waar velen Gods gedachten leren verstaan. Hoeveel zegen hebben deze Conferenties, in alle landen, waar ze gehouden zijn, in de loop van de jaren reeds gegeven!

In 1 Thess. 5:12 spreekt de apostel, nadat hij heeft gezegd; Daarom vermaant elkaar, en sticht de een de ander, gelijk gij ook doet," de volgende woorden: "En wij bidden u, broeders! erkent hen, die onder u arbeiden, en uw voorstanders zijn in de Heer, en u vermanen; en acht hen zeer hoog om hun werken." Hij wijst dus op de roeping, die allen hebben, om elkaar te vermanen en te stichten, maar dan op de bijzondere roeping van de voorgangers. De Franse nieuwe-vertaling heeft voor "uw voorstanders" het volgende: "zij, die onder u aan het hoofd staan," dat wil dus zeggen: die vooraan staan, die leiding geven.

Zo mogen we getrouw samenkomen met de Heer in ons midden. En de broeders omdat alleen zij, en niet de zusters, aan de dienst in het midden van de Gemeente kunnen deelnemen naar de Schrift mogen in het bijzonder, in ware godsvrucht samenkomend, wachten op de leiding van de Geest. Opdat al wat geschiedt het karakter draagt: door één Geest te zijn gewerkt. Vooral korte gebeden en korte dankzeggingen zullen veelal de ernst van het samenzijn verhogen. Waarom worden er niet meer korte dankzeggingen, vooral door jonge broeders, uitgesproken? Laten wij toch eenvoudig zijn, en geven wat God ons geeft. Lieder en óók heerlijk, maar omdat het zo gemakkelijk wordt geacht; een lied op te geven, gebeurt het zo vlug en soms te veel, zodat men dan de vergaderden vermoeit, door te veel liederen te laten zingen. Bovendien is elk lied niet het geschikte voor het ogenblik, waarop het opgegeven wordt, al lijkt dit soms zo voor hem, die het opgeeft. Grote afhankelijkheid van de Heilige Geest is daarbij nodig. Niet minder als een gedeelte van de Schrift ter lezing wordt opgegeven. En deze leiding moet reeds te voren werkzaam zijn. Hoe zal, als ik thuis met andere dingen bezig ben, en onderweg mijn hart niet met de Heer vervuld is, opeens in de samenkomst de Heilige Geest mij kunnen gebruiken? Ook bij het zeggen van een woord, is dit van zoveel betekenis. Daarom staat geschreven: "dat de anderen oordelen." (1 Kor. 14:27-29). Neen, het eenvoudigste woord moet niet worden veracht; maar het moet dan ook de kenmerken van profetie dragen. De Geest moet niet worden uitgeblust; maar als het niet de Geest is, maar vlees (en gevoel is óók vlees), moeten we elkaar er op wijzen (1 Thess. 5:19 en 20). Maar bovendien moeten allen de voorstanders, de voorgangers erkennen: dat zijn zij, die God een bijzondere plaats gaf in het midden van Zijn volk, en hun onderdanig zijn, zoals deze weer aan elkaar. Aldus zullen wij. elkaar achtend en dienend, vrede hebben onder elkaar.

Aldus komt het ook PRAKTISCH uit, hoe schoon de eenheid van Gods kinderen is, hoe kostelijk hun gemeenschap is in Gods oog. Aldus komen allen samen, telkens weer, ofschoon er veel zwakte is, en er vele gaven ontbreken, met gelukkige harten, wetende, dat de Heer Zelf in het midden is, en dankbaar voor al wat Hij geeft, niet het minst door het lezen van Zijn eigen Woord, en ook door de liederen, die ons stichten en opbouwen. Aldus dragen wij elkaar op het hart, streven er naar, dat alles ordelijk geschiedt, en bidden vooral voor de voorgangers, die Hij aan Zijn volk gaf. En we, doen dit alles, uitziende naar de heerlijke

komst van de Heer. Want gelijk er nu een bijeenkomst is op aarde, zal er weldra een bijeenkomst in de lucht zijn. In 2 Thess. 2:1 lezen we: "En wij bidden u, broeders! wegens de komst onzes Heren Jezus Christus en onze vereniging met Hem." Dat woord "vereniging" is hetzelfde als "bijeenvergadering," hetzelfde als het in Hebr. 10 gebruikte woord "bijeekomst." Alleen in deze twee plaatsen komt dit woord voor. Er is dus nu een bijeenkomst van ons op aarde. Er komt dus straks een bijeenkomst van ons tot Hem in de lucht. Hoe heerlijk is het nu reeds hier rondom Hem vergaderd te wezen! Maar wát zal het dan zijn, als we straks in de lucht onze bijeenkomst zullen hebben tot Hem!

Kostelijk vooruitzicht! Nog maar kort zijn wij hier op aarde bijeen. Weldra zijn wij voor eeuwig bij Jezus verenigd. Hier in de geest met allen; in werkelijkheid met weinigen. Daar in werkelijkheid met de velen, met allen. Laten wij dan, zolang Hij vertoeft, nuchter zijn en waken, en de waarheid vasthouden in liefde; gastvrij wezen, en met vurige liefde t.o.v. elkaar zijn vervuld; elkaar dienen met de genadegaven, ons geschonken, als goede rentmeesters van de menigerlei genade van God. "Zo iemand spreekt, hij spreke als woorden van God; zo iemand dient, hij diene als uit kracht, die God verleent; opdat God in alles verheerlijkt word door Jezus Christus, Wie de heerlijkheid en de macht is tot in alle eeuwigheid Amen!" (Zie 1 Petr. 4: 7-11).

Laten wij, dan, geliefden! zo lang de Heer Jezus vertoeft, de eenheid bewaren in de band van de vrede, en in ware gemeenschap wandelen met hen, die door de Heer Zelf zijn vergaderd tot Hem. Met een hart vol liefde t.o.v. alle heiligen. En dit alles naar de vermaning in, de brief van Judas, voorkomende in de verzen 20 en 21, 24 en 25: Maar u, geliefden, terwijl u zichzelf opbouwt op uw allerheiligst geloof en bidt in de Heilige Geest, bewaart uzelf in de liefde van God en verwacht de barmhartigheid van onze Heer Jezus Christus tot het eeuwige leven.

HEM

nu die machtig is

u te bewaren zonder dat u struikelt

en u onberispelijk voor zijn heerlijkheid te stellen

met vreugdegejuich,

de enige God onze Heiland,

door Jezus Christus onze Heer,

zij heerlijkheid, majesteit, kracht en macht,

voor alle eeuwen, en nu,

en tot in alle eeuwigheid!

Amen.